

HAILUOTO

Hailuodon kunta

Talousarvio 2017

Taloussuunnitelma 2018-2019

Kannen kuva:
Maarit Parrila, 10.4.2016

Hailuodon kunta

Talousarvio 2017
ja taloussuunnitelma 2018 - 2019

Käsittely	
Kunnanhallitus	14.12.2016 § 197
Kunnanvaltuusto	21.12.2016 § 79

Sisällys

Talousarvion yleisperustelut	7
1 Yleiset perusteet ja kehitysnäkymät.....	9
1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2017	9
1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö	10
1.3 Henkilöstö.....	19
1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen	23
2 Kuntastrategia.....	26
3 Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä	28
4 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne ja sitovuus	29
4.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus	29
4.2 Tilivelvollisuus.....	33
Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa	35
5 Tuloslaskelma.....	37
6 Käyttötalousosa tulosalueittain	44
6.1 Hallintopalvelut	44
6.2 Perusturvapalvelut.....	52
6.3 Sivistyspalvelut.....	58
6.4 Tekniset palvelut.....	63
Investointi- ja rahoitusosa.....	71
7 Investoinnit.....	73
8 Rahoituslaskelma	79
Tytäryhteisöt.....	81
9 Hailuodon vesihuolto Oy	83

Talousarvion yleisperustelut

1 Yleiset perusteet ja kehitysnäkymät

1.1 Kunnanjohtajan katsaus vuoteen 2017

Hailuodon kunnan arvot ovat kuntastrategian 2025 mukaan asukaslähtöisyys, avoimuus ja ketteruus. Arvot ovat yhdessä hyväksytty käsitys siitä, mitkä päämäärät ovat tavoittelemisen arvoisia ja millä periaatteilla niihin pyritään. Arvot merkitsevät käytännössä sitä, että toimitaan asukkaiden tarpeiden mukaisesti, eri ikäryhmät huomioon ottaen, järjestetään erilaisilla tavoilla palveluja asukaslähtöisesti ja pysytään palveluissa ja lupaprosesseissa takuuaajoissa. Otetaan asukaspalaute vastaan avoimella keskustelulla kuntalaisia ja vapaa-ajan asukkaita kuulemalla. Raportoidaan tietoa oikeaan aikaan ja oikeassa paikassa helposti nähtäväksi. Käytetään aikaa vuorovaikutukseen, joka tukee avoimuutta ja luotettavuutta kunnan toimintaan. Tiedotetaan ja viestitään ajankohtaisia asioita eri kohderyhmille säännöllisesti. Ketterässä kunnassa on itsenäinen, sujuva, yksituumainen ja rohkea poliittinen sekä viranhaltija päätöksenteko, missä sopeutetaan toimintaa nopeasti muuttamalla toimintamalleja tarpeen mukaan.

Onko toimintamme aina arvojen mukaista? Onko toimintamme asukaslähtöistä, avointa ja ketterää? Varmaankin parantamisenvaraakin on, mutta myös oikeita asioita on varmasti tehty. Viimeksi näitä teemoja pohdittiin syksyn valtuustoseminaarissa. Seminaarin yksi teemoista oli ketterän kunnan toimintamalli. Käytiin läpi yrittäjä-, henkilöstö- ja kuntalaispalautetta sekä pohdittiin miten sote-uudistuksen tuomia muutostarpeita sekä ydinprosessien sisältöä. Seminaari listasi tärkeitä lyhyenajan tavoitteita totutettavaksi jo taloussuunnitelmassa 2018-2019. Näistä merkittävimpiä olivat kuntalaisten vaikutusmahdollisuuksien lisääminen uuden kuntalain hengen mukaisesti valiokuntamallia hyödyntäen sekä kunnanviraston tilaratkaisujen käynnistäminen.

Valtuutetut listasivat hyvän johtamisjärjestelmän kriteereiksi tärkeysjärjestyksessä:

- Tehtävän jako ja valtuudet ja vastuu ovat selkeät
- Kunnan toiminta on avointa ja läpinäkyvää
- Työnjako organisaatioissa perustuu luottamukseen
- Organisaatio on kykenevä toteuttamaan Strategiaa

Nämä ovat tärkeitä lähtökohtia toimintamallia rakennettaessa ja johtamisjärjestelmää uudistettaessa. Uuden valtuustokauden alussa tulee myös pohdittavaksi kuntastrategian päivitys ja strategisten päämääräinen ohjelmointi. Arvokeskustelu on silloin hyvä avaus strategiaprosessille.

Talousarvio on laadittu kuntastrategiaan ja valtuustoseminaarin linjauksia toteuttaen ja verotuksen osalta nykyisen veroproosentin mukaisesti. Luottamushenkilöorganisaation uudistamisen työstämistä jatketaan yhdessä valtuutettujen kanssa jo vuoden alussa. Hallinnon, tukipalveluiden ja tilapalveluiden rakennemalleja on työstetty talousarvion käsittelyä varten. Muutoksia on osittain sisällytetty budjettihierarkiaan tilapalveluiden osalta. Työstämistä jatketaan budjetin linjausten mukaisesti. Muutoksen vaativat henkilöstöressurssien uudelleenkohdistamista ja lisäystä sekä palveluprosessien tarkempaa kuvausta.

Investointiosaan sisältyy merkittäviä toimitilojen uudistamis- ja perusparannushankkeita. Kunnanviraston tilaratkaisu vaihtoehdot esitetään tarkempaa budjetointia varten ratkaistavaksi vuoden alussa, Saarenkartanon perusparannuksen jaksottaminen ja kevyenliikenteen väylän jaksottaminen ajoittuvat pääosin suunnitteluvuosille. Taloudellinen liikkumavara ja toimintaedellytykset eivät talousarviovuonna ja suunnitteluvuosilla parane. Päinvastoin edellytyksen rahoittaa tarvittavia uudistuksia vieraalla pääomalla vaativat entistä tarkemmin harkintaa ja priorisointia.

Tero Karinen
kunnanjohtaja

1.2 Yleinen talouden kehitys ja toimintaympäristö

Yleinen talouskehitys

Talouden kehitysnäkymät

Suomen kansantalouden suunnan on arvioitu syksyn aikana palaavan kasvu-uralle. Ennusteen mukaan Suomen talous kasvaa kuluvana vuonna 1,1 % edelliseen vuoteen verrattuna. Seuraavien kahden vuoden aikana kasvu jää yhden prosentin tuntumaan. Suomen Pankin taloudellisen katsauksen mukaan Suomen taloustilanne pysyy lähivuosien ajan heikkona. Ennusteen mukaan BKT tulee olemaan 2018 noin 3 % pienempi kuin vuonna 2008 ja teollisuustuotannon taso jäisi samana vuonna yli viidenneksen alemmalle tasolle kuin kymmenen vuotta sitten.

Kasvu perustuu kotimaisen kasvun ja investointien varaan. Iso-Britannian kansanäänestyksen ja USA:n vaalien shokkivaikutus on rauhoittunut markkinoilla Brexitin osalta, USA:n vaalituloksen ensimmäiset vaikutukset laskivat dollarin kurssia euroon nähden. Vaikutuksen Euroopan talouteen näkyvätkin vasta pitkällä aikavälillä. Suomessa arvioidaan kulutuksen kasvavan myös tulevana vuosina. Inflaatio ja korkotason arvioidaan pysyvän varsin matalalla tasolla, vaikka myös arvioita korkokehityksen kääntymisestä noususta on myös esitetty.

Työttömyys Pohjois-Pohjanmaalla on laskussa, ja yrittäjien aluebarometrin mukaan alueen yrittäjien näkemys suhdannekuvasta on edellisiä ajankohtia positiivisempi. Suomen pk-yritysten odotukset lähiajan suhdannenäkymistä ovat jatkuneet positiivisina keväästä 2016. Koko maan pk-yrityksistä 43 % arvioi suhdanteiden paranevan ja 11 % huononevan. Pohjois-Pohjanmaan alueella yleiset suhdannenäkymät ovat myös selvästi positiivisemmat kuin keväällä 2016. Pohjois-Pohjanmaan alueen suhdannenäkymät henkilökunnan määrän suhteen ovat myös positiivisemmat kuin keväällä 2016.

Kuntatalous

Suomen julkinen talous pysyy alijäämäisenä vuosikymmenen loppuun saakka. Julkiseen talouteen on kohdistunut mittavia sopeutustoimia, mutta niistä huolimatta alijäämä ei ole suoristunut merkittävästi. Talouden hidas kasvu ei tuota tarpeeksi verotuloja rahoittamaan julkisia menoja ikääntymisen aiheuttaessa automaattisia menojen kasvupaineita.

Talousarviovuonna kilpailukyky sopimuksella on kunnissa merkittäviä vaikutuksia työaikaan, henkilöstökustannuksiin ja valtionosuuksiin. Henkilöstömenojen säästö tullaan eliminoimaan valtionosuulaskelmissa vuodelle 2017. Tilinpäätökset 2015 ja 2016 ovat laskentapohja, jolle sote-siirron muutosrajoitin ja järjestelmän muutoksen tasaus laskenta perustuu. Jos verokatto toteutuu, vuosi 2018 on laskentapohja tuleville tasauksille. Toisaalta se on mahdollisuus tarkistaa veroprosenttia ennen "veroikkunan" sulkeutumista vuosiksi. Sote-uudistus käynnistyy taloussuunnitelman 2018-2019 viimeisenä vuonna. Kuntaliiton ohjeiden mukaisesti sote-toimintoja ei ole erotettu viimeiseltä suunnitteluvuodelta. Lainsäädäntöä ei vielä ole valmis.

Yleinen taloudellinen tilanne

Muuttuja	2014	2015*	2016**	2017**	2018**
<i>(%-muutos)</i>					
Tuotanto (määrä)	-0,7	0,2	1,1	0,9	1,1
Palkkasumma	0,3	1,0	1,7	0,8	1,7
Ansiotaso	1,4	1,3	1,2	0,8	1,2
Työlliset (määrä)	-0,4	-0,4	0,4	0,3	0,5
Inflaatio	1,0	-0,2	0,4	1,1	1,3
<i>(%-yksikköä)</i>					
Työttömyysaste	8,7	9,4	9,0	8,8	8,5
Verot/BKT	43,9	44,1	44,3	43,3	42,9
Julkiset menot/BKT	58,1	57,7	57,4	56,6	55,9
Rahoitusjäämä/BKT	-3,2	-2,8	-2,4	-2,6	-2,0
Julkinen velka/BKT	59,3	62,6	64,3	65,8	66,4
Vaihtotase/BKT	-0,9	0,1	0,3	0,3	0,3
Euribor 3 kk, %	0,2	0,0	-0,3	-0,3	-0,3
10 vuoden korko, %	1,4	0,7	0,3	0,4	1,0

Talouden sopeutuspaine vaihtelee kuntakoryhmittäin

Toiminnan ja investointien rahavirta (rahoituksen tasapaino)	2015 milj. €	2016 milj. €	2017 milj. €	2018 milj. €	2019 milj. €	2020 milj. €	2015 €/as.	2016 €/as.	2017 €/as.	2018 €/as.	2019 €/as.	2020 €/as.
> 100 000 as., 2 090 394 as. ja 9 kuntaa (vuoden 2016 kuntajako)	-312,5	-272,3	-238,6	-181,3	-107,6	-131,7	-149	-130	-114	-87	-51	-63
40 001 – 100 000 as., 1 015 590 as. ja 17 kuntaa	-109,3	-119,9	-14,0	-55,6	-79,2	-128,3	-108	-118	-14	-55	-78	-126
20 001 – 40 000 as., 805 484 as. ja 29 kuntaa	-229,9	-134,2	-70,5	-107,5	-127,5	-164,1	-285	-167	-88	-134	-158	-204
10 001 – 20 000 as., 634 468 as. ja 43 kuntaa	-151,2	-80,2	-35,7	-92,7	-121,1	-158,8	-238	-126	-56	-146	-191	-250
6 001 – 10 000 as., 460 067 as. ja 58 kuntaa	-49,5	-27,1	22,5	-34,6	-65,4	-100,0	-108	-59	49	-75	-142	-217
< 6 000 as., 452 322 as. ja 141 kuntaa	-73,8	-84,6	-25,0	-103,3	-146,5	-192,5	-163	-187	-55	-228	-324	-426
Manner-Suomen kunnat yhteensä	-926,2	-718,2	-361,3	-575,1	-647,3	-875,4	-170	-132	-66	-105	-119	-160

• Rahoituksen tasapaino paranee vuonna 2017 kaikissa kuntakoryhmissä, mutta tilanne heikkenee jälleen vuosina 2018–2020.

• Erityisesti pienten kuntien tarve ottaa lainaa investointien rahoittamiseen kasvaa huomattavasti tarkastelukauden lopulla ja alle 6 000 asukkaan kuntaryhmä nousee selvästi eniten velkaantuneeksi ryhmäksi euroa/asukas tarkastellen.

VALTIOVARAINMINISTERIÖ 20

Sote- ja alueuudistus

Sote- ja alueuudistuksen lainsäädännön linjauksen ovat käytettävissä vuodenloppuun mennessä. Kunnanhallitus on antanut oman lausuntonsa asiaista marraskuussa meille tärkeistä teemoista, demokratian toteutumisesta, palveluiden keskittämisestä ja saaristovaltionosuudesta. Perustettaessa lailla kuntaa suurempi itsehallintoalue voidaan edistää säästötavoitteita ja kaventaa terveyseroja, samalla kuitenkin rajoitetaan kunnan itsehallintoa merkittävästi. Koska maakunnalla ei ole verotusoikeutta, maakuntien talous perustuu valtion maakunnalle osoittamaan rahoitukseen. Pienelle kunnalle uudistus merkitsee demokratiaa vajetta ja päätöksenteon etääntymistä merkittävästi kaupunkiseuduille. Demokratian toteutumiseksi myös pienille kunnille tulisi Hailuodon kunnan mielestä turvata riittävä edustus maakunnallisissa toimielimissä.

Lakiesityksen mukaan palvelut on toteutettava väestön tarpeet huomioonottaen lähellä asiakasta, toisaalta säännöksen mukaisesti edellytysten täytyessä palveluita voidaan koota suurempiin kokonaisuuksiin. Pienen kunnan palveluiden tuottaminen lähellä asukasta edellyttää lähipalveluiden tarkempaa määrittelyä. Nykyinen määritelmä mahdollistaa tosiasiallisesti kaikkien pienten kuntien nykyisten palveluiden kokoamisen suurempiin kokonaisuuksiin ja palveluiden häviämiseen kunnasta. Keskitettäväksi suunnitelluista palveluista tulisi saada tieto mahdollisimman pian. Saaristolaisuus tulisi huomioida keskitettäviä palveluita määriteltäessä.

Valtionosuusjärjestelmän tarkoitus muuttuu merkittävästi uudistuksessa. Aiemmin kuntien välisiä kustannus- ja tulopohjan eroja tasanneet järjestelmän tärkeimmäksi tavoitteeksi uudistuksen jälkeen tulee maakuntauudistuksesta aiheutuvien kuntiin kohdistuvien taloudellisten vaikutusten tasaaminen. Tältä osin katsotaan, että valtionosuusjärjestelmään sisältyvillä yksittäisillä kriteereillä ei ole uudistuksen jälkeen, ennen seuraavaa järjestelmän kokonaisuudistusta, vastaavaa merkitystä kokonaisuuteen kuin nykyjärjestelmässä. Valtionosuus kriteerit ja niiden painot eivät saaristokunnan kannalta ole perusteltuja. Saaristolaisuus ja vesistöisyys tulisi saaristolain perusteella huomioida harvan asutuksen rinnalla valtionosuuksia määriteltäessä, kuten aikaisemmassa järjestelmässäkin on tehty.

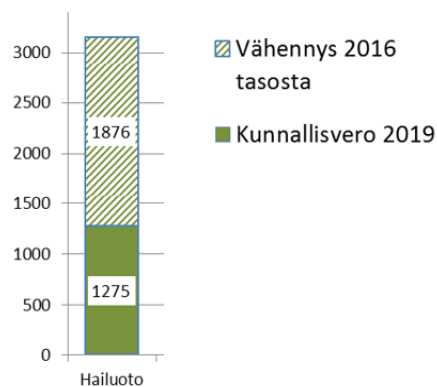
Maakuntien rahoitus niiden hoidettaviin tehtäviin on maakuntien rahoituslakiluonnoksen mukaan tarkoitus perustua ikäryhmäkohtaiseen väestörakenteeseen (87 %), asukaskohtaiseen rahoitukseen (10 %), kaksikielisyyteen, vieraskielisyyteen (1 %) sekä harvaan asutukseen (1 %). Saaristolaisuus ja vesistöisyys tulee lisätä yhdeksi maakuntien valtionosuuksien kriteeriksi painoarvolla 1 % tai ottamalla maakuntien valtionosuuksien harvan asutuksen laskenta-perusteissa huomioon vesialat ja nostamalla samalla harvan asutuksen painoarvo 2 %:iin maakuntien valtionosuuk-sissa. Hailuodon kunnan lausunnossa todetaan mm. että harvan asutuksen kriteeriksi tulisi lisätä myös vesiala. Kunnille jäävien palveluiden osalta saaristovaltionosuus tulee arvioida uudelleen saaristolain hengen mukaisesti. Maakuntien palvelulupaukseen koskeviin perusteluihin tulee lisätä saariston erityisolojen ja saaristolain erityistä huomiota

koskevat maininnat. Saaristovaltionosuus tulee selvittää kokonaisuudessaan seuraavan valtionosuusjärjestelmän kokonaisuudistuksen yhteydessä.

Oulun seudulla on laadittu laskelmia kuntien taloudellisen aseman muutoksista Sote- uudistuksessa. Laskelmat on laatinut Valtionvarainministeriö kuntien tilauksesta. Laskelmien mukaan Hailuoto on yksi suurista menettäjästä laskettaessa veromenetyksiä asukaskohtaisesti ja suurin menettäjä peruspalveluiden valtionosuuksissa asukasta kohti.

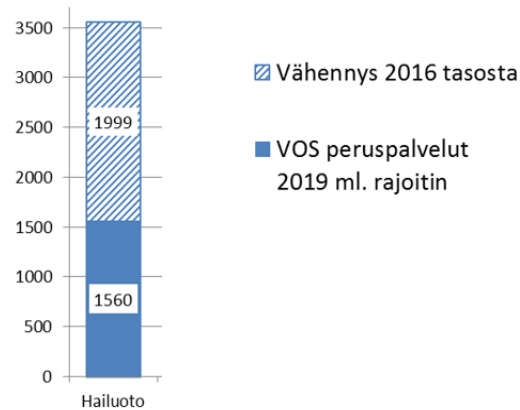
Kunnallisveron tuoton muutos, €/asukas

Veroprosentti laskee 12,3 prosenttiyksikköä

Peruspalvelujen valtionosuuksien muutos, €/asukas

Sisältää verotulojen tasauksen
VOS 2019 sisältää muutosrajoittimen

Lähde: Kuntien taloudellisen aseman muutoksia Sote – uudistuksessa VM:n koelaskelmien perusteella

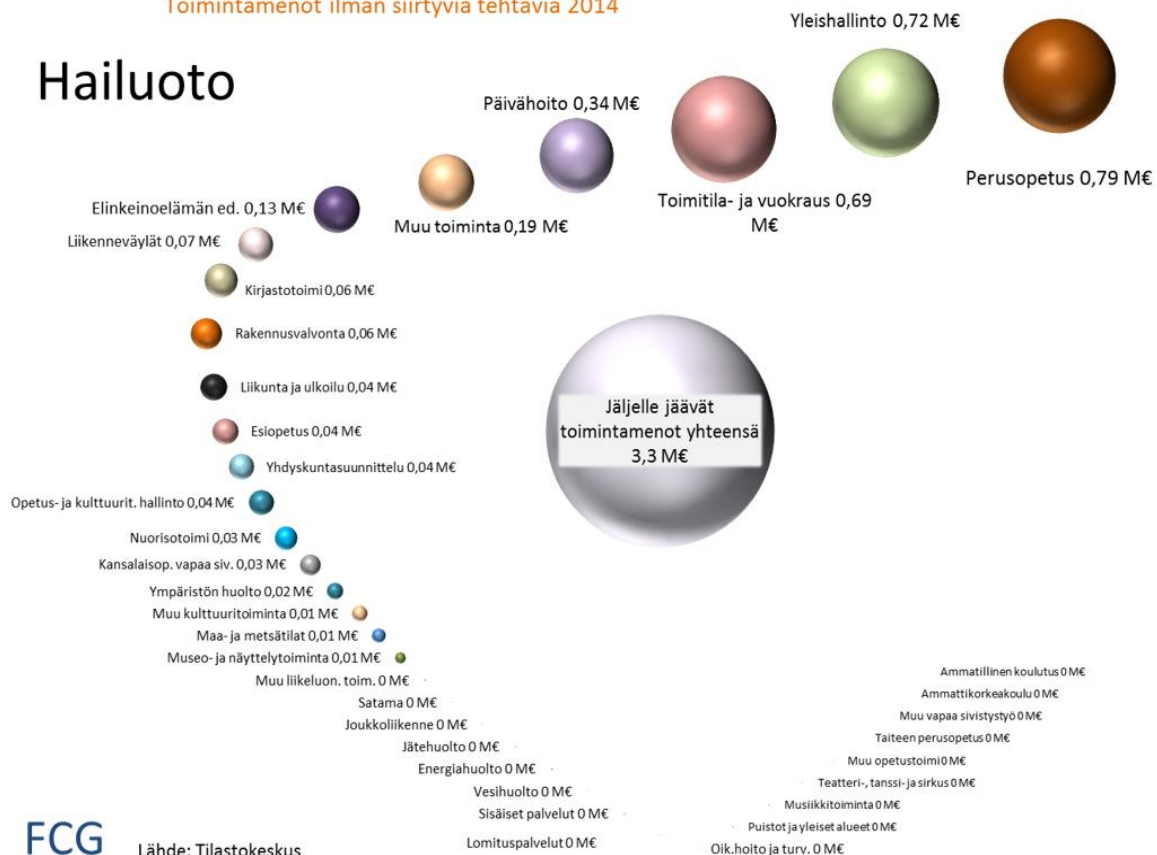
13.10.2016 Heikki Miettinen

FCG

Puuttuu toimeentulotuki

Toimintamenot ilman siirtyviä tehtäviä 2014

Hailuoto

FCG

Lähde: Tilastokeskus

Laskelmien perusteella kunnan toimintaedellytyksen säilyvät vuoteen 2023. Uudessa tilanteessa tulevaa toimintaa tulee uudelleenarvioida. Keskeistä on palveluprosessien uudistaminen, luottamusmiesthallinnon uudistaminen, palveluiden priorisointi, tuloperustasta huolehtiminen ja strategian toteuttaminen.

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara

Hailuodon kunnan talouden liikkumavara voidaan arvioida taloussuunnitelmien, toteutuneiden tilinpäätösten ja valtionvarainministeriön laskelmien perustuen. Talousarviosuunnittelu perustu perinteiseen varovaisuuden periaatteeseen. Taloussuunnitelmien vuosikatearviot ovatkin pääsääntöisesti olleet lievästi negatiivisia. Investointipaineista huolimatta negatiivinen vuosikate on taloussuunnittelussa ollut osittain investointeja rajoittava tekijä. Pakollisten investointipaineiden purkaminen on rahoitettu vieraalla pääomalla, mikä on johtanut lainamäärän kasvuun. Kriisikuntakriteerit tulevat uudistumaan 2019 jälkeen, mikä on vielä keskustelun kohteena valtionvarainministeriössä. Kuntien taseongelma uusista kriteereistä huolimatta tulee korostumaan tulevia vuosina.

Hailuodon kunnan tilinpäätökset ja talousarvion tarkistukset ovat osoittaneet arvioitua parempaa tulosta. Vuoden 2015 talousarviossa arvioitiin vuosikatteen olevan -79.134 € ja vuonna 2016 -216.633 €. Toteutunut vuosikate oli vuodelle 533.599 €, ja arvio vuodelle 2016 on budjetoitua parempi huomioiden budjettiin sisällytetty iso maakauppa. Vuosikate arvio on myös budjettivuodelle myös negatiivinen -129.793 €.

Kuntatalouden voimakkain menojen kasvu on pitkällä aikavälillä toteutunut sosiaali- ja terveydenhuollon menoissa. Tämä kasvupainen siirtyy 2019 jälkeen maakunnan järjestämisvastuulle. Kuntien menopaineet tulevat siten kevenemään merkittävästi tulevina vuosina. Erityisesti pienissä kunnissa, kuten Hailuodon kunnassa, terveydenhuollon menojen arvio ja toteutuma ovat voineet poiketa merkittävästi aiheuttaen budjetin ja tilinpäätöksen epätasapainoa. Näiltä osin ennustettavuus helpottuu tulevina vuosina.

Vuoden 2019 jälkeisestä tasapainosta on suoritettu alustavia laskelmia. Niiden mukaan kunnallisveron ja peruspalveluiden valtionosuusmuutosten jälkeenkin kunnan liikkumavara olisi positiivinen ja viimevuosien budjetointia parempi. Ministeriön laskelmat ovat kuitenkin varsin eläväistä materiaalia ja muuttuvat ajan kuluessa. On hyvä muistaa, että siirtymätasauksen ja muutosrajoittimen laskentapohjaan vaikuttaa merkittävästi vuoden 2018 tilinpäätöksen taso.

Lainsäädännön muutokset

Kuntalaki

Kuntalaki (410/2015) on astunut voimaan 1.5.2015 siten, että merkittävää osaa laista sovelletaan uuden valtuustokauden alusta 1.6.2017 alkaen. Kuntalaki on edelleen kunnan hallintoa ja toimintaa sekä päätöksentekomenettelyä ja taloutta koskeva yleislaki. Kuntalain uudistamisen tavoitteena on ollut kuntien muuttuvasta toimintaympäristöstä ja uusista kuntahallinnon rakenteista aiheutuvien muutostarpeiden huomioiminen. Hailuodon kunnassa valmistaudutaan uuden kuntalain mukaiseen toimintaan mm. päivittämällä hallintosääntö ja konserniohje alkuvuoden 2017 aikana.

Sote- ja alueuudistus

Parhaillaan valmistellaan sote- ja maakuntauudistusta ja sen tavoitteena on, että sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestäminen ja muita alueellisia tehtäviä siirtyy maakunnille 1.1.2019 alkaen. Uudistuksessa on kysymys suuresta kuntia koskevasta muutoksesta ja se koskettaa kaikkien kansalaisten palveluita.

Uudistukseen liittyen hallitus on antanut laajan esitysluonnoksen sote- ja maakuntauudistuksen lainsäädännöksi, ja sen lausuntokierros oli käynnissä 9.11.2016 asti. Esitysluonnoksessa ehdotetaan maakuntalain, lain sosiaali- ja terveydenhuollon järjestämisestä sekä niiden yhteisen voimaannapolain säätämistä. Esitykseen sisältyy tavoite perustaa maakunnat 1.7.2017 alkaen ja säätää niiden hallinnosta ja taloudesta. Lisäksi tavoitteena on siirtää sosiaali- ja terveyspalvelujen järjestämisvastuu kunnilta maakunnille 1.1.2019 sekä säätää maakuntien rahoituksesta, rahoituksen keräämisestä veroperusteista, uudesta kuntien peruspalvelujen valtionosuusjärjestelmästä, uudistuksen voimaannaposta, henkilöstön asemasta ja omaisuusjärjestelyistä.

Laki kuntien ja kuntayhtymien eräiden oikeustoimien väliaikaisesta rajoittamisesta sosiaali- ja terveydenhuollossa (548/2016) on voimassa 1.7.2016 - 31.12.2019. Lain tarkoituksena on turvata sosiaali- ja terveydenhuollon uudistuksen eteneminen ja tulevien maakuntien yhdenvertaisten palvelujen järjestäminen. Lailla rajoitetaan sosiaali- ja terveyspalvelujen laajoja ja pitkäaikaisia sopimuksia sekä suuria rakennusinvestointeja.

Hankintalain kokonaisuudistus

Hallitus on antanut eduskunnalle esityksen hankintalain kokonaisuudistuksesta (HE108/206) ja lain odotetaan tulevan voimaan 2017. EU:n hankintadirektiiviä on joiltakin osin sovellettava 18.4.2016 alkaen. Muutosten myötä Hailuodon kunnan sisäiset hankinta- ja sopimusohjeet on tarpeen päivittää.

EU:n tietosuoja-asetus

EU:n tietosuoja-asetus on hyväksytty 14.4.2016 ja sitä ryhdytään soveltamaan kahden vuoden siirtymäajan jälkeen, eli vuonna 2018. Kysymyksessä on mittava muutos ja siihen liittyviä muutoksia on tarpeen ryhtyä valmistelemaan vuoden 2017 aikana.

Kohti sähköisiä palveluita

Kansallinen palveluarkkitehtuuri (KaPA) - ohjelman tavoitteena on luoda Suomeen hyvin toimiva digitaalisten palvelujen infrastruktuuri. Tähän liittyen on säädetty laki hallinnon yhteisistä sähköisen asioinnin tukipalveluista (571/2016) ja se astui voimaan 15.7.2016. Lain tarkoituksena on parantaa julkisten palvelujen saatavuutta, laatua, tietoturvasuutta, yhteistoimivuutta ja ohjausta sekä edistää julkisen hallinnon tehokkuutta ja tuottavuutta. Palvelu tietovarannon (PVT) rakentaminen 1.1.2017 mennessä merkitsee sitä, että jokainen julkishallinnon organisaatio kuvaa palvelunsa palvelupisteineen palvelutuotantovarantoon, mistä kansalainen voi saada palvelut sähköisessä muodossa tulevaisuudessa.

Eläkeuudistus

Eläkeuudistus tulee voimaan 1.1.2017. Muutoksen myötä mm. eläkkeen alaikäraja nousee vuodesta 2018 alkaen 63 ikävuodesta asteittain 65 ikävuoteen. Nykyinen varhennettu vanhuuseläke poistuu. Myös nykyinen osa-aikaeläke poistuu ja sen tilalle tulee osittainen varhennettu vanhuuseläke.

Muita lainsäädännön muutoksia

Perustoimeentulotuki siirtyy kunnilta Kelan hoidettavaksi 1.1.2017 alkaen. Ennaltaehkäisevän ja tarveharkintaisen toimeentulotuen käsittely ja maksatus säilyy edelleen kuntien tehtävänä.

Varhaiskasvatustalakiin on tehty uudistuksia 1.8.2016 alkaen. Lainsäädäntöä tullaan uudistamaan asteittain ja kokonaisuuteen liittyy myös useiden sosiaalihuoltolakien uudistukset tulevina vuosina.

Verotusmenettelyihin on tulossa useita muutoksia vuoden 2017 alusta lukien. Muutoksista suurin osa liittyy hallituksen esitykseen (HE 29/2016), jonka eduskunta on hyväksynyt 21.6.2016. Kuntien kannalta keskeisimmät muutokset liittyvät oma-aloitteisten verojen ja vuosi-ilmoitustietojen muuttuviin ilmoitus- ja korjausmenettelyihin sekä verotuksen muutoksenhaku- ja oikaisumenettelyihin ja aikoihin. Vuosi-ilmoitusten korjausmenettely muuttuu korvaavaksi menettelyksi

Muutokset kunnan hallinnossa

Päätöksenteko

Uuden kuntalain myötä kuntavaalien ajankohta on siirtynyt lokakuulta huhtikuulle. Uuden kuntalain siirtymäsäännösten mukaan toimikaudelle 2013-2016 valitut luottamushenkilöt ja toimielimet voivat jatkaa 31.5.2017 saakka. Päätöksenteossa puheenjohtajisto jatkaa entisellään valtuustokauden loppuun. Valtuuston puheenjohtajana toimii Sauli Pramila ja kunnanhallituksen puheenjohtajana toimii Oiva Tanskanen. Myös lautakuntien puheenjohtajat jatkavat entisellään valtuustokauden loppuun. Teknisen lautakunnan puheenjohtajaksi on valittu Kaarina Sauvola (Kvalt 8.9.2016 § 49).

Valtuuston päätöksellä 15.11.2016 § 65 valtuutettujen lukumäärä säilyy valtuustokaudella 1.6.2017-31.5.2020 nykyisessä 17 jäsenessä. Toimielinorganisaation osalta ollaan valmistelemassa muutosta nykyiseen lautakuntamalliin. Valtuustoseminaarissa 19.-20.10.2016 linjattiin jatkettavan uuden toimielinorganisaation valmistelua kuntalain mukaisen valiokuntamallin pohjalta. Asiassa järjestetään valtuustoseminääri tammikuussa 2017. Uusi toimielinorganisaatio aloittaa uuden valtuustokauden myötä. Ydinprosessien ja palveluprosessien uudistaminen sekä niiden miehitys pyritään valmistelemaan päätettäväksi kevään 2017 aikana.

Puheenjohtajat 31.5.2016 saakka		
Toimielin	Puheenjohtaja	Varapuheenjohtaja
Kunnanvaltuusto	Sauli Pramila	Leo Sauvola (1. vpj) Charlotta Kittilä (2. vpj)
Kunnanhallitus	Oiva Tanskanen	Kalevi Tönkylä
Perusturvalautakunta	Teija Siekkinen	Markku Ketola
Sivistyslautakunta	Päivi Nissilä	Marko Välimäki
Tekninen lautakunta	Kaarina Sauvola	Lauri Holappa

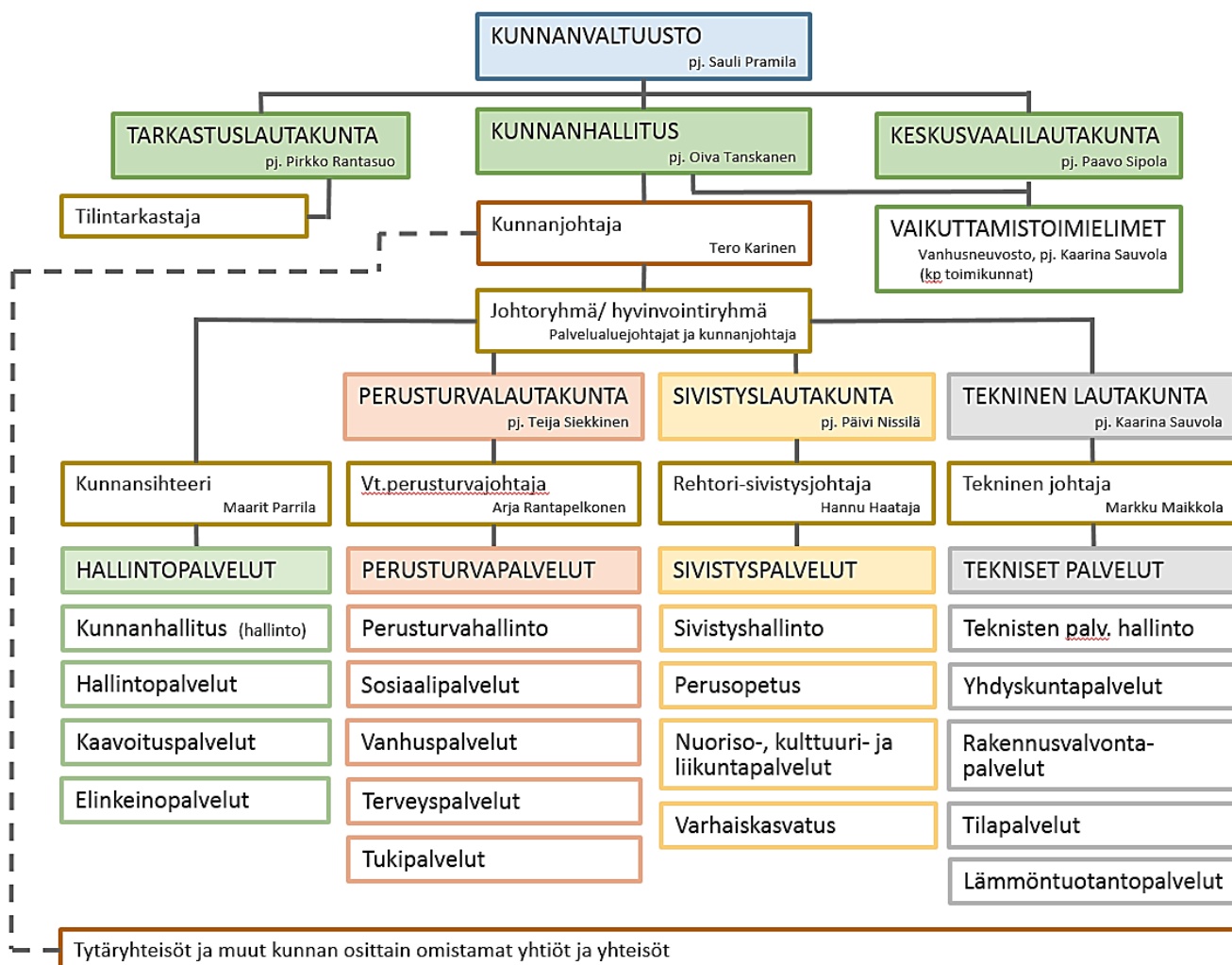
Kunnan johtoryhmään kuuluvat kunnanjohtaja Tero Karinen, kunnansihteeri Maarit Parrila, vt.perusturvajohtaja Arja Rantapelkonen, rehtori-sivistysjohtaja Hannu Haataja ja tekninen johtaja Markku Maikkola.

Organisaatio ja palvelualueet

Valmisteilla olevan lainsäädännön mukaan merkittävä osa kunnan tehtävistä siirtyy itsehallinnolliselle maakunnalle 2019 alusta. Maakunnallinen väliaikainen hallinto aloittaa kesällä 2017. Väliaikaishallinnon valmistelu alkaa keväällä ja edellyttää kuntien virkamiesjohdon merkittävää työpanosta.

Hailuodon kunnan valmistautumista uuteen toimintamalliin on pohdittu kunnanvaltuuston nimeämässä remontti-ryhmässä ja valtuustoseminaarissa. Talouden tasapainottamistavoitteiden selvittämiseksi keinovalikoimaan kuuluivat kunnan palveluprosessin ja luottamusmiesshallinnon organisaation uudistaminen, pakollisten ja harkinnanvaraisten palveluiden priorisointi, verojen ja maksujen tarkistaminen, henkilöstömenojen mitoitus ja leikkaukset, omaisuuden myynti ja palvelutuotannon ulkoistukset sekä kuntakonserni.

Hailuodon kunnan organisaatio 31.5.2016 saakka:

Muutokset ja kehittämistarpeet kuntien yhteistoiminnassa

Työterveyshuolto

Oulun kaupunki ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri ovat perustaneet työterveyshuolto- ja hyvinvointipalveluita tuottavan osakeyhtiön Oulun Työterveys Oy. Yhtiön toiminta alkaa 1.1.2017 ja se toimii in-house –periaatteella. Valtuusto on päättänyt Hailuodon kunnan osakkuudesta yhtiössä 15.11.2016 § 68. Hailuodon kunta on valmistellut yhteistyössä Lakeuden muiden kuntien kanssa työterveyshuollon järjestämistä 1.1.2017 Oulun työterveyshuolto Oy:n kanssa. Yhtiön tarjoamat palvelut ovat Hailuodon kunnan ostettavissa 1.1.2017 alkaen.

PoPSTer –hanke

Pohjois-Pohjanmaalla on käynnissä sote- ja maakuntauudistukseen liittyvä PoPSTer –hanke 12.2.2016-30.6.2017. Hankkeen tavoitteena on luoda mallit ja toimenpideohjelma siitä, millä tavalla sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan Pohjois-Pohjanmaalla 1.1.2019 alkaen huomioiden valmisteilla oleva lainsäädäntö. Tavoitteena on turvata palvelujen taso sekä puolittaa asukaskohtaisten sosiaali- ja terveyspalvelujen kustannusten nettokasvu pysyvästi. Hankkeen päätoteuttaja on Pohjois-Pohjanmaan liitto ja Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiirin johtaja Hannu Leskinen toimii hankkeen selvityshenkilönä. Hankkeessa toteutetaan kuntakäyntejä. Hailuodon kunta osallistuu hankkeeseen.

Mikäli eduskunta hyväksyy hallituksen esityksen maakunta- ja sote -uudistuksesta, käynnistyy kunnissa vuosia kestävä laaja ja resursseja sitova valmistelutyö maakuntahallinnon rakentamiseksi ja tulevaisuuden kunnan muodostamiseksi. Tämä prosessi vaatii paitsi merkittävää valmistelutyöpanostusta maakunnan suuntaan myös laajaa kunta-laisten, luottamushenkilöiden, henkilöstön, kolmannen sektorin ja yritysten osallistamista tulevaisuuden kunnan rakennustyöhön. Käynnistyvän valmistelutyön osana on tarkennettava maakunnan palvelukseen siirtyvä sote- ja tukipalveluhenkilöstö ja sen määrä. Samalla joudutaan sopeuttamaan ja suoraviivaistamaan jäljellejäävää kuntaorganisaatiota sekä miettimään peruskunnan tukipalveluiden mielekäs järjestämisen tapa. Osana valmistelukokonaisuutta selvitetään ja tarkennetaan henkilöstövaikutusten lisäksi myös mm. kiinteistöjä, omaisuutta ja taloutta koskevia vaikutuksia.

LaPe –hanke

Lasten ja perheiden palvelujen muutosohjelma 2016 – 2018, Lape -hanke, on yksi hallituksen kärkihankkeista. Tavoitteena on lapsi- ja perhelähtöiset, kustannusvaikuttavammat palvelut. STM:n rahoittama muutosagentti on aloittanut Pohjois-Pohjanmaan maakunnassa. Hankkeessa hyödynnetään Lapset puheeksi – toiminnassa luotua pohjaa hallintorajat ylittävälle, kuntakohtaiselle ja maakunnalliselle uudistamistyölle. Hailuoto osallistuu hankkeeseen, keskeisesti sivistys- ja perusturvapalveluiden osalta.

Työllisyyspalveluhanke

Hailuodon kunta osallistuu työllisyyspalveluhankeeseen, jota toteutetaan Oulun kaupunkiseudulla (Oulu ja ympäristökunnat) ajalla. 1.8.2016-31.7.2018 Hankkeen päätavoitteena on uusien toimintamallien kehittäminen työnhakija- ja työnantaja-asiakkaille sekä kuntien työllisyyspalveluiden yhteistyön kehittäminen uudet lakivelvoitteet, toimintaympäristön muutokset (mm. uusi hallitusohjelma) ja rakennemuutos huomioon ottaen. Uusia toimintamalleja kehitetään monikanavaisesti TE-palveluiden, elinkeinoelämän toimijoiden, kolmannen sektorin sekä koulutusorganisaatioiden kanssa. Kuntien välisen yhteistyön sekä kuntien ja TE-toimiston välisen yhteistyön kehittäminen työllisyyspalveluiden toimintaympäristön muospaineissa parantaa hankkeen kohderyhmien työllistymismahdollisuuksia.

Hankkeen tuloksena työnhakijoiden osaamisen täydentäminen, työelämävalmiuksien parantuminen ja työllistymisen nopeutuvat ja tehostuvat. Heikossa työmarkkinatilanteessa oleville pystytään kohdistamaan tehokkaammin aktiivisen työvoimapolitiikan keinoja ja parantamaan työllistymistä. Työnhakijan pitkittymässä olevaan työttömyyteen pystytään reagoimaan hyvissä ajoin ja näin ollen ennaltaehkäisemään pitkäaikaistyöttömyyttä.

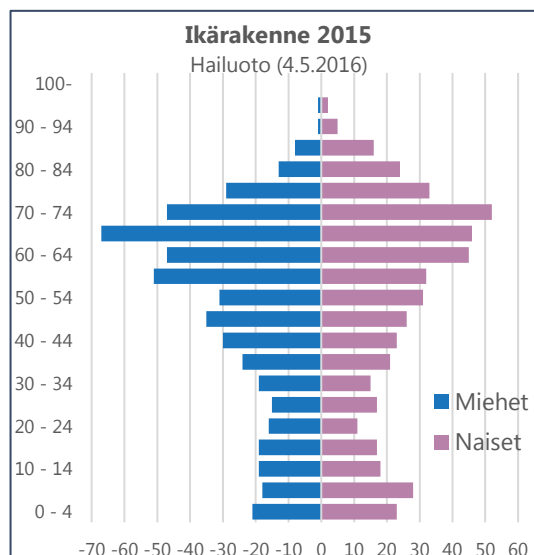
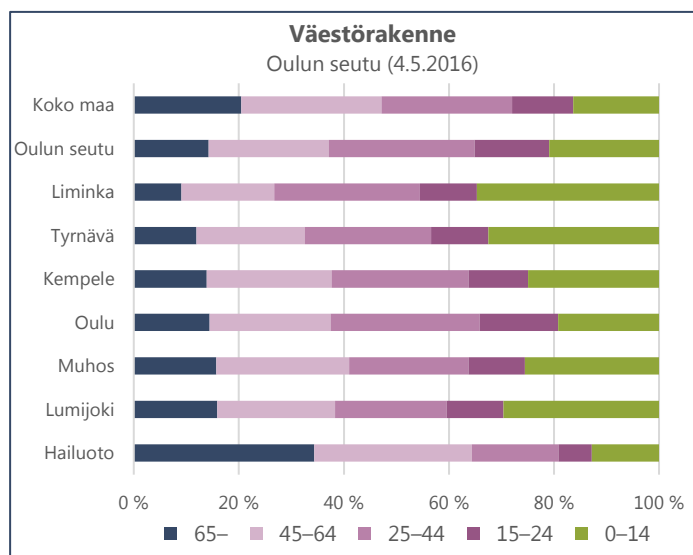
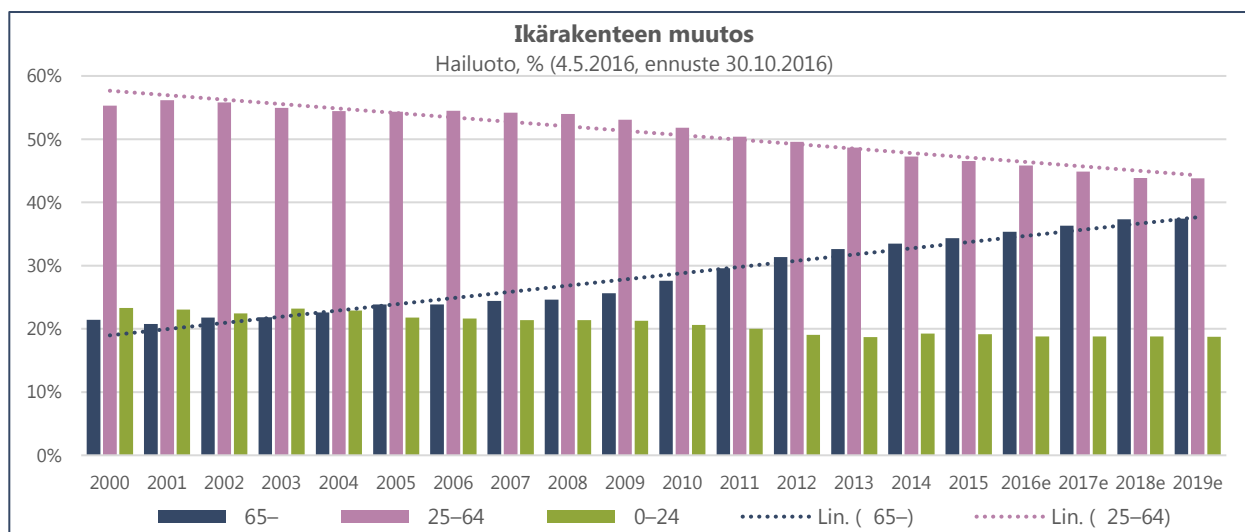
Kuntien työnantajille tarjottavat työllisyyttä edistävät palvelut Oulun seudulla yhdenmukaistuvat ja työvoiman rekrytointi sekä työllistäminen työnantajien näkökulmasta helpottuvat. Työllisyyden edistämisessä kuntien vastuulla jo oleviin ja vastuulle tuleviin uusiin lakivelvoitteisiin sekä rakennemuutokseen kyetään vastaamaan ennakoivasti, tehostetusti ja kustannustehokkaasti. Seudun kuntien työllisyyspalveluiden organisaatorakenne tukee yhdenmukaisia palveluja. Yhteistyö ja työnjako Pohjois-Pohjanmaan TE-toimiston ja seudun kuntien välillä on toimivaa. Kolmannen

sektorin ja välityömarkkinoiden tarjoamat työllistämismahdollisuudet kasvavat ja monipuolistuvat. Yhteistyö seudun elinkeinoelämän ja koulutusorganisaatioiden kanssa on toimivaa.

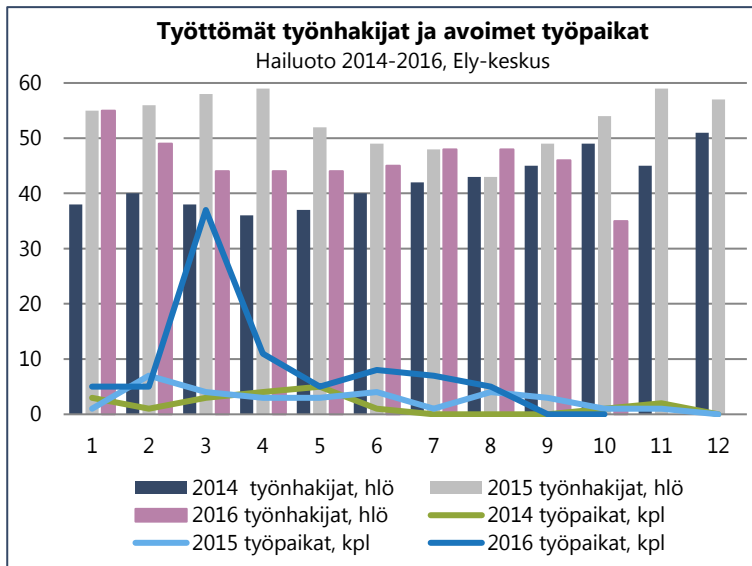
Väestö

Hailuodon kunnan väkiluku oli 998 asukasta lokakuussa 2016. Kunnan väestö on ollut samalla tasolla pitkään. Oulun seutukunnan väestön kasvu oli 2.700 asukasta vuonna 2015. Seudun vuosittainen väestönkasvu on kuitenkin puolittunut vuosituhatteen vaihteen vuosittaisesta väestön kasvusta ollen 1,13 %. Hailuodon kunnan väkiluvun ennakoidaan pysyvän kuntakohtaisen väestöennusteen mukaan lähes entisellään, eli 994 asukkaassa, vuoden 2017 aikana.

Oulun seutukunnan väestörakenteelle on leimallista lasten ja nuorten suuri määrä ja vanhempien ikäluokkien koko maan tasoa matalampi osuus väestöstä. Hailuodon väestön ikärakenne poikkeaa seutukuntansa väestörakenteesta. Hailuodon väestörakenne on vanheneva, mikä on tyypillinen Pohjois-Suomen monille kunnille sekä saaristokunnille. Kunnan väestöstä alle 25-vuotiaiden lasten ja nuorten osuus on vähentynyt lähes viidenneksen vuodesta 2000 (-17,9 %), ja vastaavasti yli 65-vuotiaiden osuus on kasvanut yli 60,3 % viidessätoista vuodessa. Ikäihmisten osuus väestöstä on kasvanut voimakkaasti viime vuosina. Luonnollinen väestön lisäys on kunnassa negatiivinen, joten muutolla on merkittävä osuus kunnan väkiluvun nykytason ylläpitämisessä. Väestöennusteen mukaan kunnan väestön ikääntyminen jatkuu voimakkaana. Ennusteiden mukaan vuoteen 2017 lasten ja nuorten määrässä ennustetaan tapahtuvan alenemista vuodesta 2015 -1,6 % (3 hlö) ja yli 65 –vuotiaiden osalta määrässä kasvua vuodesta 2015 +5,9 % (20 hlö). Toteutuessaan ennuste mahdollisesti lisää palvelutarvetta sosiaali- ja terveystaloudissa ja vähentää palvelutarvetta mm. varhaiskasvatuksen osalta.

Työpaikat ja työllisyys

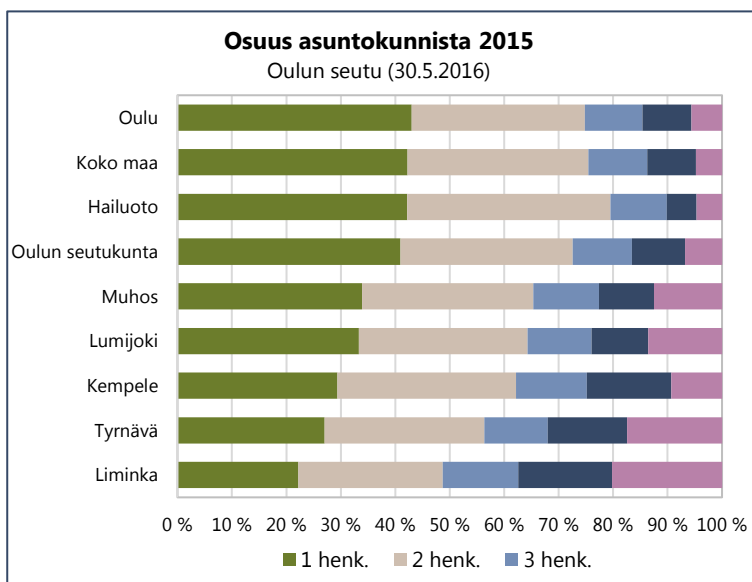
Hailuodon kunnassa on yhteensä 345 työllistä työssäkäyvää asukasta, joista 150 pendelöi, eli käy töissä mantereella. Oman kunnan alueella työssäkäyviä on 195 henkilöä. Hailuodon kunnan alueella on 237 työpaikkaa (2013), eli Hailuotoon pendelöi n. 40 hlöä. Hailuodon työpaikoista 48 %, eli 114, sijoittuu julkiselle työnantajalle. Yksityisen työnantajan työpaikoista 27 % on maataloudessa. Ainoastaan kahdessa muussa Pohjois-Pohjanmaan kunnassa maatalouden osuus on merkittävämpi yksityisen työnantajan työpaikoista. 23 % työpaikoista on kaupan, majoituksen ja ravitsemuksen alalla, 10 % rakentamisessa ja 8 % metsätaloudessa. (Pohjois-Pohjanmaan

kuntien elinkeino- ja työllisyysrakenne, Pohjois-Pohjanmaan liitto, 2015.)

Luova ja positiivinen yritysilmasto on kunnan strateginen päämäärä. Toiminta jolla luodaan mahdollisuuksia ja edellytyksiä yksityisten työpaikkojen lisäykseen kaikilla näillä toimialoilla on ensiarvoisen tärkeää. 22.11.2016 julkaistun Pohjois-Pohjanmaan työllisyyskatsauksen mukaan työttömien työnhakijoiden osuus työvoimasta oli Pohjois-Pohjanmaalla lokakuussa 2016 13,8 %, mikä on 0,8 prosenttiyksikköä vähemmän kuin vuosi sitten. Kunnittain työttömien osuus työvoimasta vaihteli Reisjärven 8,2 ja Vaalan 17,8 prosentin välillä. Hailuodon työttömyysaste lokakuussa 2016 oli 8,8 %. Vuosi sitten työttömyysaste oli Hailuodossa 13,9 %. Lokakuussa 2016 työttömänä oli Hailuodossa 35 henkilöä, kun vuosi sitten työttömiä henkilöitä oli 54. Hailuodossa myös pitkäaikaistyöttömyyttä on saatu vähennettyä: vuosi sitten pitkäaikaistyöttömien määrä oli 18, kun lokakuussa 2016 heitä oli 13.

Yhdyskuntarakentaminen

Maankäytön strategisesti tärkein suunnitteluprojekti on koko Hailuodon kunnan kattava yleiskaava, jonka laatimisesta kunnanhallitus on tehnyt päätöksen 19.5.2013 § 100. Kaavoitustyö on käynnissä. Edelleen valmistelussa on Lahdenperän ja Pöllän alueiden kaavat. Yhdyskuntarakentamisen kannalta merkittävää on myös Hailuoto – Oulunsalo meri-alueen osayleiskaava, joka on laadittu yhdessä Oulun kaupungin kanssa. Kaava on hyväksytty ja se on oikeusasteiden käsiteltävänä. Kunta on myös hankkinut alueita strategisesti merkittävältä alueelta Marjaniemen alueella.

Hailuodossa asuminen painottuu omistusasumiseen pientaloissa. Saaren 558 asunnosta 87,3 % on pientaloja, joista 2015 vakituisesti oli asuttuja 493 (88,4 %). Asuntokunnista 42,1 % on yhden henkilön talouksia, ja kuntalaisista asuu yksin 21,2 % (208 hlö). Asumisessa asukkaalla on itsemääräämisoikeus, mutta asumisessa voidaan tarvita tukea, jolloin tuki järjestetään omatoimisesti tai kunnan järjestämänä. Kunnan tuki voi olla kunnan tuottamaa palvelua tai kunta voi ostaa asukkaan tarvitseman palvelun. Arjessa selviämistä voidaan tukea esimerkiksi aterialla- ja turvapalveluilla, kuljetuspalveluilla, omaishoidon tuella sekä kotihoidolla. Itsenäisen asumisen muoto on

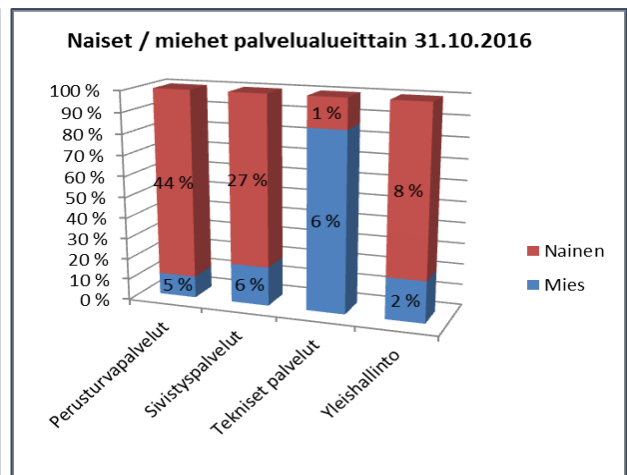
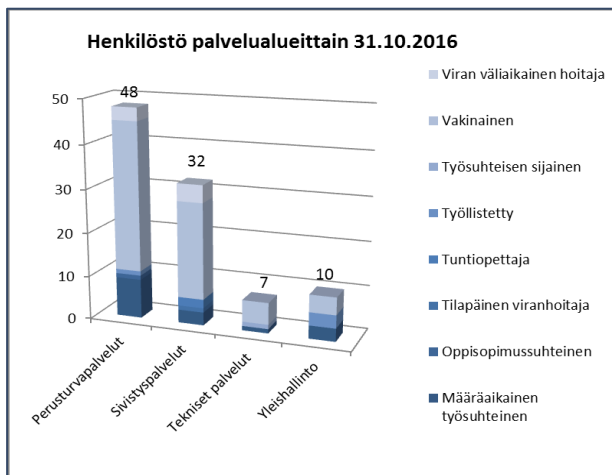
myös tukiasuminen. Palveluasuminen sisältää asumisen ja siihen liittyvät asukkaan tarvitsemat palvelut. Palveluasumista järjestetään palvelutaloissa, joissa asukkailla on oma huoneisto. Tehostettua palveluasumista järjestetään vanhushuoneistoissa Saarenkartanossa. Tehostetussa palveluasumisessa henkilökunta on paikalla kaikkina vuorokauden aikoina. Tehostetussa palveluasumisessa asiakas maksaa erikseen vuokran ja käyttämänsä palvelut. Hailuodon kunnassa ei ole laitoshoidon yksikköä.

Asuntotuotanto uutta asuntoa/ vuosi	2009	2010	2011	2012	2013	2014	2015
Hailuoto	8	6	7	3	4	3	2

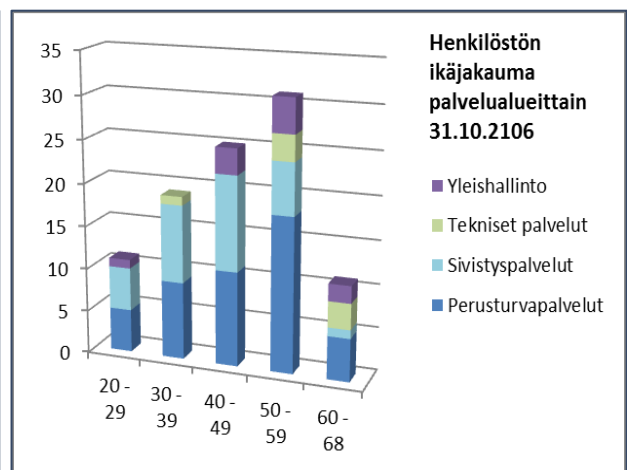
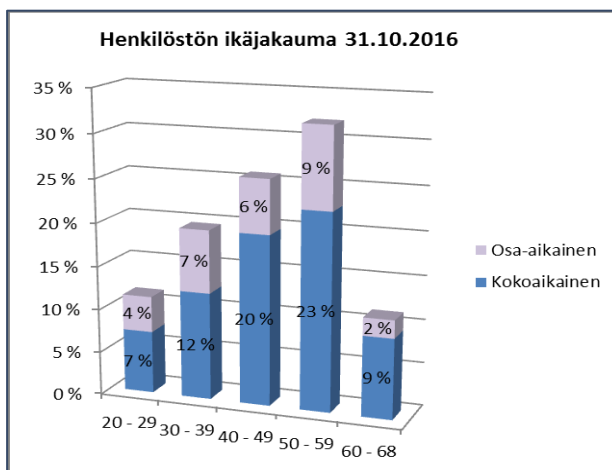
1.3 Henkilöstö

Henkilöstön määrä ja rakenne

Hailuodon kunnan henkilöstömäärä 31.10.2016 oli 97 henkilöä. Henkilöstön määrällä tarkoitetaan kaikkien palvelusuhteiden lukumäärää. Luvut sisältävät myös erilaisilla työ- ja virkavapailla olevan henkilöstön. Henkilöstöstä vakinaisia on 65 henkilöä (67 %), joista suurin osa eli 50 on työsuhteisia ja 15 on virkasuhteisia. Määräaikaisissa työsuhteissa henkilöt työskentelevät pääosin erilaisten virka- ja työvapaiden sijaisina tai projektituotoisissa töissä. Naisten osuus henkilöstöstä on 80 % ja suurin osa heistä työskentelee perusturva- ja sivistyspalveluissa. Tilinpäätöksessä 2015 kunnan henkilöstö oli 101 viranhaltijaa tai työntekijää.

Hailuodon kunnassa koko henkilöstön keski-ikä 31.10.2016 oli 45,7 vuotta (vuonna 2015 44,0 vuotta). Vakinaisen henkilöstön keski-ikä oli 47,7 vuotta (vuonna 2015 47,2 vuotta). Henkilöstä ennustetaan eläköityvän 4 henkilöä vuonna 2017 ja 4 henkilöä vuonna 2018.

Työhyvinvoinnin tukeminen ja osaamisen kehittäminen

Kunnan henkilöstölle tehtiin huhtikuussa 2016 ”Elinvoimainen kunta- henkilöstökysely”, jonka avulla kartoitettiin henkilöstön kokemusta mm. työpaikan ilmapiiristä, työn organisoinnin toimivuudesta, esimiesten toiminnasta sekä omasta työkyvystä ja jaksamisesta. Kyselyn tulosten perusteella ainoastaan 34,1 % henkilöstöstä koki työpaikan ilmapiirin vapautuneeksi ja mukavaksi sekä kannustavaksi ja uusia ideoita tukevaksi. Johtamisen oikeudenmukaisuudessa oman lähiesimiehen osalta koettiin tyytymättömyyttä tai nähtiin kehitettävää 43,9 % vastauksissa. Vastaajista 87,8 % näki kunnan lisäpanostukset työhyvinvointiin merkittävänä kehitystarpeena. Näihin esille tulleisiin kehittämisen tarpeisiin pyritään vastaamaan lisäämällä määräaikaaisesti resursseja henkilöstöjohtamiseen mm. ohjeistuksien ja sitä kautta yhteisten pelisääntöjen luomiseksi vuoden 2017 aikana. Henkilöstöviestintään panostetaan avaamalla käyttöön vuonna 2017 kunnan Intranet, josta koko henkilöstölle on tasapuolisesti saatavilla ajantasaista tietoa työhönsä ja palvelussuhteeseensa liittyvistä asioista. Intranetin käyttöönoton lisäksi on tarkoitus myös pitää henkilöstölle yhteisiä infoja ja jatkaa esimieskoulutuksia, joiden avulla lisätään myös esimiesten ammatillista osaamista ja yhteisten yhtenäisten käytäntöjen juurtumista. Yhteisten käytäntöjen ja ohjeistuksien käyttöönoton ja henkilöstöviestintään panostamisen toivotaan parantavan henkilöstön työhyvinvointia ja rakentavan pohjan kuntastrategian mukaiselle organisaatiolle, joka on ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua. Vuoden 2017 alussa valmistuu myös Hailuodon kunnan tasa-arvo- ja yhdenvertaisuussuunnitelma. Suunnitelman tekemiseksi kartoitetaan verkkokyselyllä henkilöstön kokemuksia tasa-arvosta ja yhdenvertaisuudesta työyhteisössään, mahdolliset esille nousevat kehittämisen kohteet kirjataan ja toimenpidesuunnitelmat tehdään epäkohtien korjaamiseksi.

Henkilöstön koulutuksen suunnittelua ja seuranta varten laaditaan vuosittain henkilöstö- ja koulutussuunnitelma. Koulutussuunnitelmaan sisällytettyjen koulutusten palkkakustannuksista voidaan hakea koulutuskorvausta, sen vuoksi korvaukseen oikeuttavat koulutukset tulee kirjata ESS - henkilöstötietojärjestelmään (sisäiset ja ulkoiset koulutukset). Malli on ollut käytössä jo vuoden 2016 aikana, mutta koulutuspäivien kirjaamisessa ESSiin on edelleen kehitettävää. Jatkossa ohjeistukset koulutuspäivien kirjaamisesta tulevat olemaan kunnan Intranetissä, minkä toivotaan edesauttavan toimintamallin käyttöä ja juurtumista.

ESS- henkilötietojärjestelmään kirjattujen omailmoitussairauspoissaolojen (koodi 19) ja sairauslomien (koodi 20) mukaisesti koko kunnan henkilöstön keskimääräiset sairauspoissaolot ovat 26,5 kalenteripäivää / henkilö (ajalla 1.1. - 31.10.2016). Vuonna 2015 samalla ajanjaksolla sairauspoissaolojen määrä oli 11,2 kalenteripäivää/ vakituksessa työsuhteessa oleva henkilö, luvut eivät ole vertailukelpoisia. Hailuodon kunta on päättänyt lähteä osakkaaksi Oulun Työterveys Oy:öön ja ostaa siten vuoden 2017 alusta alkaen työterveyspalvelunsa ko. yhtiöltä. Kunta tarjoaa edelleen henkilöstölleen kattavat sekä työkyvyn ylläpitämistä tukevat että sairaanhoidolliset työterveyspalvelut. Uutena lisäpalveluna Oulun Työterveys Oy:n kautta tulevat OulunOmahoito – verkkopalvelut myös Hailuodon kunnan työntekijöiden käyttöön. Verkkopalvelun kautta on mahdollista katsoa mm. omia laboratoriotuloksiaan ja lähettää suojatulla yhteydellä viestiä työterveyshoitajalle tai – lääkärille omista terveysasioista.

Kilpailukyky sopimuksen tuomat muutokset

Hallituksen suunnittelemat kilpailukykyä parantavat toimenpiteet tulevat voimaan 1.2.2017. Kunta-alalla se tarkoittaa uusia tuolloin voimaan tulevia kunnallisia virka- ja työehtosopimuksia, joiden kautta toteutetaan ns. kilpailukyky sopimuksen vaatimat muutokset. Kunnallinen yleinen virka- ja työehtosopimus on voimassa 1.2.2017–31.1.2018.

Kilpailukyky sopimus alentaa kunnallisten työnantajien työvoimakustannuksia 30 % lomaralahaleikkauksella, mutta vaikutukset kuntatalouteen ovat lyhyellä aikavälillä kiristäviä, sillä sopimuksen mukaan kaikkien työnantajien sosiaaliturvamaksun alennus rahoitetaan julkisen sektorin työnantajille aiheutuvilla säästöillä.

Muuttuneet sopimusmääräykset liittyvät pääosin lomarahan vähentämiseen lomanmääräytymisvuosien 2016–2017, 2017–2018 ja 2018–2019 osalta (erillinen virka- ja työehtosopimus), työajan pidentämiseen keskimäärin 24 tunnilla vuodessa pysyvästi, mahdollisuuteen sopia työaikapankeista ja muutenkin paikallisen sopimisen edistämisestä. Sopimuskaudella palkat eivät muutu.

Hailuodon kunnassa työajanpidennys toteutetaan KT:n suosituksen mukaisesti suunnitteleamalla yksi 30 minuuttia pidempi työvuoro tai työpäivä viikossa. Työajanpidennys pyritään kohdentamaan pääsääntöisesti suoraan asiakastyöhön.

Henkilöstömuutokset 2017

Uudet virat ja toimet

	2016	TA2017	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Hallintopalvelut			
Palvelusihteeri, hallintopalvelut	(100 %)	100 %	Vakituinen toimi 1.1.2017 alkaen. Nykyiset vakituksissa työ- tai virka-suhteessa olevat toimistosihteerit siirtyvät palvelualueiden palvelusihteereiksi. Tehtäviä ja resurssitarvetta on selvitetty kunnansihteerin vetämällä projektilla yhteistyössä toimistosihteerin kanssa. Palvelusihteerien tehtävät ovat palvelualueiden erilaisissa sihteerin tehtävissä, kuten koulu- tai asuntopalvelusihteeri, sekä heidän tehtäväänsä on huolehtia osto- ja myyntilaskuihin liittyvistä tehtävistä. Resurssoinnilla ja siihen liittyvällä prosessien kuvaamisella pienennetään henkilöriskiä mm. laskutuksen osalta sekä vapautetaan palvelualueiden resursseja kuntastrategian toteuttamiseen. Kustannusvaikutus n. -47.000 €/vuosi
Palvelusihteeri, perusturvapalvelut	(60 %)	60 % + 40 %	
Palvelusihteeri, sivistyspalvelut	(26,21 %)	100 %	
Palvelusihteeri, tekniset palvelut	(60 %)	100 %	
Taloussihteeri		100 %	Määräaikainen toimi 1.6.2017-31.12.2018 alueuudistuksesta johtuen. Tehtävä- ja prosessikuvaukset laaditaan, ennen tehtävän avoimeksi asettamista. Resurssoinnilla tehostetaan taloushallinnon prosessien pysymistä aikataulussa ja vapautetaan kunnansihteerin resursseja kuntastrategian toteuttamiseen. Kustannusvaikutus n. -42.000 €/vuosi
Asianhallintasihteeri	(100 %)	100 %	Vakituinen toimi 1.3.2017 alkaen. Tehtävä- ja prosessikuvaukset laaditaan, ennen tehtävän avoimeksi asettamista. Resurssoinnilla tehostetaan ja varmistetaan tietohallinnon prosessia ja vapautetaan kunnansihteerin resursseja kuntastrategian toteuttamiseen. Ei kustannusvaikutusta vuodelle 2017 jaksotuksesta johtuen, jatkossa n. -6.000 €/v
Hanketyöntekijä		60 %, 6 kk	Määräaikaisesti ajalle 1.1.-30.6.2017. Kansallisen palvelu tietovarannon rakentaminen 1.1.2017 mennessä (KaPA-laki). Kunta kuvaa palvelunsa palvelupisteineen palvelutuotantovarantoon, mistä kansalainen voi saada palvelut sähköisessä muodossa tulevaisuudessa. Kustannusvaikutus n -11.000 €
Markkinointisuunnittelija - henkilöstösihteeri	(100 %)	100 %	Määräaikaisesti ajalle 1.1.2017-31.12.2018 alueuudistuksesta johtuen. Siikamarkkinoiden järjestäminen ja kuntamarkkinointi sekä henkilöstöhallinnon avustavat tehtävät. Ei kustannusvaikutusta nykyiseen.
Perusturvapalvelut			
Lääkäri	80 % + 10 %*, 12 kk	80 % + 14 %*, 12 kk	Määräaikaisesti *ajalle 1.1.2017-31.12.2017 Kantaan liittyvät lisätehtävät, potilas- ja hallintotyö sekä esimiestyö. Kustannusvaikutus -19 320 €/v. Huomioitu ostopalvelujen vähennyksenä.
Sosiaalityöntekijä	81,76 % + 18,24 %, 12 kk	81,76 % + 18,24 %, 12 kk	Määräaikaisesti vuosille 2016 – 2017. Määrämuotoiseen kirjaamiseen siirtyminen. Uuden sosiaalihuollon yksilöohjelman hankinta ja käyttöönottaminen. Kansa:n valmistautuminen. TYP toiminta. Koulukuraattorityö. Kustannusvaikutus -10 460 €/vuosi, josta sivistyspalvelut kattavat 25 % (sis.laskutus).
Hoitaja	100 %, 12 kk	100 %, 12 kk	Määräaikainen varahenkilö 1.1.2016-31.12.2018 (Saarenkartano); ei uutta kustannusvaikutusta
Hoitaja	70 %, 12 kk	100 %**, 12 kk	Määräaikainen varahenkilö 1.1.2016-31.12.2018 (**Saarenkartano 85 % 1.1.2017 alk., vastaanotto 15 % 1.1.2017 alkaen). Ei kustannusvaikutusta, vähentyy sijaisteluista
Hoitaja	50 %*, 12 kk	50 %, vakinainen	Määräaikainen varahenkilö *31.12.2016 saakka. Vakainainen toimi 1.1.2017 alkaen. (Kotih. 20 %/ päivätoim. 30%); ei uutta kustannusvaikutusta
Oppisopimusopiskelija: hoitoapulainen	2 hlö	1 hlö	Oppisopimuskoulutuksella lähihoitajaksi on yksi työntekijä, määräaikainen: Hoitoapulainen 17.11.2015 – 31.5.2017. Palkkavarauksen vuodelle 2017 loppuun. Ei uutta kustannusvaikutusta
Tukipalvelutyöntekijä/ hoitoapulainen	100 %	100 %	Määräaikainen 100 % v:ksi 2017 – 2018. Määräaikaisena vuodesta 2012 lähtien. Välillä oppisopimuskoulutus sopimuksella työntekijä, määräaikainen, päättyi 31.10.2016. Kotihoidon resurssiselvitys ja tukipalvelutyön osuuden selvitys vuoden 2017 aikana. Ei uutta kustannusvaikutusta. (Kotihoito 60 % ja kotihoidon tukipalvelu 40 %).
Sairaanhoitaja	50 % vak. 1.1.2015 alk., ja 60 % määräaik. 2015-2016	100 % vakinainen	Sairaanhoitajaresurssin tarve lisääntynyt asukkaisten hoitoisuuden lisääntyessä sekä tilapäisasukkaiden hoidon vaatimus lisääntynyt. Esi-miehen varahenkilö. Kustannusvaikutus vuodessa – 1860 euroa/vuosi, koska tehnyt käytännössä koko-aikaista kahden vuoden ajan. Huomioitu sijaismäärärahoissa.

	2016	TA2017	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja	40 % 80 %:sta	40 % * 30 %**	Määräaikainen palkkatuella työsuunnittelija 8.3.2017 asti. 9.3.2017 alkaen kuntouttavan työtoiminnan ohjaaja 30 % työajalla** määräaikainen 31.12.2018 asti. Ei uutta kustannusvaikutusta.
Työpajaohjaaja	80 %*	80 % * 60 % **	Määräaikainen palkkatuella työllistetty pajaohjaaja. Mikäli palkkatuella työllistettävää ei järjesty varaudutaan 60 % työajalla palkkaukseen. Ei uutta kustannusvaikutusta.
Siivooja	70 %*	70 %	1.9.2016 alkaen. Uudet siivoustyön mitoitukset. Vakinaisen prosenttimuutos 70 %. Aikaisemmin 52, 29 %. Ei uutta kustannusvaikutusta. Siivouskohteeseen ulkopuolista laskutusta palo- ja pelastustoimelta.
Sivistyspalvelut			
perusopetuksen koulunkäynninohjaaja	52,29 %, 12 kk	100 %	Vakituinen toimi 1.1.2017 alkaen, ensisijaisesti selvitetään määräaikaisuuden peruste. Peruskoulun ohjaajaresurssin kasvattaminen vastaamaan oppilasaineksesta nouseviin tarpeisiin. Lisää joustavuutta sivistyspalvelujen (mahdollisesti muidenkin palvelujen) työvoimatarpeen tyydyttämiseen. Ei kustannusvaikutusta nykyiseen
perusopetuksen sivutoiminen tuntiopettaja	37,50 %, 10 kk	37,50 %	Vakituinen virka 1.1.2017 alkaen. Opetuksen laadun parantaminen (parantaa myös opetuksen pitkän tähtäimen kehittämistä uutta opetussuunnitelmaa silmällä pitäen). Henkilökunnan yleisen kelpoisuustason kohottaminen. Ei kustannusvaikutusta nykyiseen
Tekniset palvelut			
Kiinteistöpäällikkö		100 %	Määräaikainen kiinteistöpäällikkö ajalle 1.3.2017 - 31.12.2018. Kiinteistöpäällikkö vastaa pääasiassa tilapalvelujen ja osin yhdyskuntapalvelujen tulosalueiden toiminnasta ja toimii tarvittaessa teknisen johtajan sijaisena muiden työtehtävien ohessa Palkkakustannuslisäys on -47.520 €/v. Kiinteistöpäällikön rekrytointi vähentää teknisen isännöinnin ostopalveluja (yht. n. 20.000 €/v) v. 2017 n. 5.000 € ja vuodesta 2018 eteenpäin ostopalvelu poistuu kokonaan.
Laitosmies		50 %	Vakituinen toimi 1.1.2017 alkaen. Lämpölaitoksen hoito. Korvaa aikaisemman ostopalvelun.

Henkilöstövuokraukset

	2016	TA2017	Peruste ja kustannusvaikutus edelliseen vuoteen
Hallintopalvelut			
Henkilöstöpäällikköpalvelu	100 %, 3kk	100 %, 6kk	Khall 26.9.2016 § 143 henkilöstöpäällikön palvelut 30.6.2017 saakka; kustannusvaikutus -35.000 €/v
Asiakirjahallinnon asiantuntijapalvelu		60 %, 6 kk	Tiedonohjaussuunnitelman laatiminen ja arkiston kuntoon laittaminen projektityönä; kustannusvaikutus -21.000 €/v
Tekniset palvelut			
tekninen isännöitsijä			Ostopalvelu. Kustannusvaikutus -20.000 – 25.000 €/v.

Henkilöstöhallinnon painopisteet 2017

Vuodelle 2017 on henkilöstöhallinnon osalta asetettu tavoitteeksi:

- Sijaisten saatavuuden parantaminen (Kuntarekryn sijaisrekisterin käyttöönotto)
- TVA – työn (työn vaativuuden arvioinnin) aloittaminen ja työn edistäminen mahdollisimman pitkälle.
- Kehityskeskustelukäytäntöjen kehittäminen
- Työsuojelutoiminnan kehittäminen
- Hailuodon kunta – työnantajana profiilin nosto (Savuton-kunta 2017)
- Tiedottamisen parantaminen (Intran käyttöönotto vuonna 2017)
- Työnantajan tarjoaman kuntosalin aktiivinen käyttö
- Työpaikkaruokailukyselyn tekeminen

1.4 Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen

Hailuodossa hyvinvoinnin edistäminen on kaikkien kuntalaisten asia ja hyvinvointityö on osa kunnan työntekijöiden ja esimiesten jokapäiväistä toimintaa. Hyvinvoinnin edistäminen on osa tavoitteellista työskentelyä ja päätöksentekoa toimintojen eri tasoilla. Yhteisenä tavoitteena on terve ja hyvinvoiva kuntalainen. Hyvinvointijohtamisen ja -työn kokonaiskoordinoinnista vastaa kunnanjohtaja keskeisten johtavien viranhaltijoiden tukemana. Hyvinvointiryhmä on toiminut vuodesta 2012 lähtien. Koska hyvinvointijohtamisen ja -toiminnan rooli on kunnassa kasvava, on kunnanhallitus määritellyt hyvinvointiryhmän tehtävät ja kokoonpanon 10.8.2015 kokouksessaan. Laaja hyvinvointikertomus valmistetaan keväällä 2017 ja käyttösuunnitelmissa palvelualueet tarkentavat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen toimenpiteitä liittyen seuraaviin viiteen painopistealueeseen.

Uuden kuntastrategian valintojen ja hyvinvointitietojen avulla nousee esiin viisi keskeisintä painopistettä:

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy

Mielekäs työ ja toiminta ovat hyvinvoinnin perusta. Hailuodossa työttömyyden kehitys on tasaantunut.

Työttömyyden vähentämiseksi Hailuotoon palkattiin palkkatuella työsuunnittelija vuoden 2015 alussa ja aloitettiin kuntouttavana työtoimintana työpajatoiminta. Käytännön toteutuksessa hyödynnetään koulun teknisiä tiloja puolen päivän ajan kolmena päivänä. Suunnittelijan tehtäviin kuuluu palkkatukityöllistäminen kunnan omiin yksiköihin ja kuntouttavan työtoiminnan järjestäminen vaikeasti työllistyville henkilöille yhdessä sosiaalityöntekijän kanssa. Nuorten kesätyöllistämisen operatiivisesta valmistelusta vastaa vapaa-aikasihteeri. Työsuunnittelija ja sosiaalityöntekijä ohjaavat työttömien terveystarkastuksiin sekä toteuttavat muun työttömille tarpeellisen kohdennetun palveluohjauksen. Sosiaalityöntekijä ja työsuunnittelija tekevät yhteistyötä mm. TE-toimiston ja Kelan asiantuntijoiden, yritysten ja kolmannen sektorin kanssa. Hailuodon kunta osallistuu työllistymistä edistäviin hankkeisiin. Työsuunnittelijan työosuutta on ollut noin puolet (2 pv) kuntouttavaan työtoimintaan kuntouttavan työtoiminnan ohjaajana. Kuntouttavan työtoiminnan ohjaajan työosuutta tarvitaan jatkoon noin puolentoista – kahden päivän verran, riippuen työttömyyden kehityksestä.

Työttömien terveystarkastukset toteutetaan terveyskeskuksessa terveydenhoitajan ja lääkärin toimesta.

Hailuodon kunnan vapaa-ajan palvelut järjestävää kuntalaisille aktivoivia toimintoja, jotka ennalta ehkäisevät, edistävät ja ylläpitävät hailuotolaisten kuntalaisten hyvinvointia ja terveyttä monipuolisesti. Nämä palvelut kohdennetaan myös työttömille osana normaalia toimintaa. Kirjasto- ja kulttuuripalvelut tarjoavat luku- ja kulttuurielämyksiä sekä osallistavat erilaisiin tapahtumiin. Kansalaisopiston palvelut kannustavat aikuisia, myös työttömiä oppimaan, harrastamaan ja kokemaan. Liikuntatoimi pyrkii kannustamaan työttömiä fyysisen kunnon ylläpitämiseen ja parantamiseen kohdennetulla ryhmätoiminnalla, jota jatketaan vuonna 2017. Vuonna 2016 aloitettu päihde- ja mielenterveysasiakkaiden ryhmätoiminta on vakiintumassa. Tätä toteutetaan sosiaalitoimen ja seurakunnan kanssa yhteistyössä kahtena päivänä kuukaudessa. Vuonna 2017 pyritään lisäämään kolmeen päivään kuukaudessa.

Ravinto ja liikunta

Ruokapalvelut valmistavat päivän ateriat voimassa olevien ravintosuosituksien mukaisesti eri ikäryhmille. Ruokailulla pyritään edistämään ja tukemaan kuntalaisten, vapaa-ajan asukkaiden ja henkilöstön ravitsemuksen ja terveyden myönteistä kehitystä. Lapset ja nuoret osallistetaan ruokailun kehittämiseen ruokatoivekyselyin ja keräämällä palautetta ja kehittämisideoita ruuasta. Lapsille ja nuorille tarjotaan terveellisiä ateriakokonaisuuksia ja tutustutetaan erilaisiin ruokiin. Kouluissa ja päiväkodeissa nautittu ateria edistää osaltaan lasten ja nuorten tervettä kasvua ja kehitystä. Ikäihmisten terveyteen ja vireyteen voidaan vaikuttaa täysipainoisella ravitsemuksella. Ruokavalio koostetaan asiakkaille tutuista ruokalajeista ja valmistuksessa otetaan huomioon myös rakenne, maustaminen ja ravitsemukselliset erityispiirteet. Hyvä ravitsemustila parantaa toimintakykyä.

Liikunta on peruspalvelu, joka kuuluu kaikkien kuntien tehtäviin. Vuonna 2015 voimaan tulleen liikuntalain mukaan kunnan tulee luoda edellytyksiä kunnan asukkaiden liikunnalle: järjestää liikuntapalveluita, terveyttä ja hyvinvointia edistävää liikuntaa, tukea liikuntaa edistävää kansalais- ja seuratoimintaa sekä rakentaa ja ylläpitää liikunta- paikkoja. Uutena liikuntaa ja hyvinvointia edistävänä muotona on tuleva frisbeegolfrata, joka on tavoitteena ottaa käyttöön kesän 2017 aikana.

Säännöllinen ja monipuolinen liikunta edistää kaikenikäisten terveyttä ja hyvinvointia. Liikunnan vaikutukset ovat hyvin kokonaisvaltaisia; se kehittää ja ylläpitää fyysistä, henkistä ja sosiaalista terveyttä sekä vähentää ennenaikaista kuolleisuutta. Liikunnalla on merkittävä ennalta ehkäisevä, hoitava ja kuntouttava vaikutus lukuisissa terveysongelmissa.

Liikunta ja sen edistäminen kuuluvat liikuntapalveluiden lisäksi kunnan kaikkien toimialojen tehtäviin. Yhteistyön merkitys kaikkien kunnan toimintojen kanssa on liikunnan näkökulmasta keskeisessä roolissa. Hailuodon kunnassa kuvataan näkyväksi vuoden aikana liikunnan palveluketju ja konkreettiset toimintatavat. Edelleen luodaan uusia yhteistyöverkostoja myös yli kuntarajojen mahdollisuuksien ja tarpeiden mukaisesti. Matalan kynnyksen liikuntaneuvontaa lisätään liikuntapalveluissa ja terveystoimessa.

Savuton kunta

Kuntalaisten ja kunnan työntekijöiden savuttomuuteen tukemista tehostetaan jokaiselle sektorilla sekä savuton kunta päätös valmistellaan luottamustoimielin päätökseen helmikuulle 2017. Tähän liittyvät toimintakulttuurin muutosta tukevat koulutukset ja sitouttaminen toteutetaan keväällä siten, että savuton toimintakulttuuri toteutuu 1.6.2017 alkaen. Suomen kunnista 94 % on valinnut savuttomuuden. Tutkimustiedon mukaan savuttomuus säästää ja kaventaa terveyseroja. Tupakoinnin aiheuttamat kulut ja kuolemat ovat ehkäistävissä. Yhden tupakoijan tupakkataukoihin käyttämä aika ja sairauspoissaolot aiheuttavat työnantajalle vuodessa noin 3 000 euron ylimääräiset kustannukset. Tupakoijat joutuvat myös muita useammin työkyvyttömyyseläkkeelle. Työyhteisöjen savuttomuuspäätös tukee työntekijöiden terveyttä ja vahvistaa motivaatiota tupakkatuotteiden käytön lopettamiseen.

Työpaikka on savuton, kun

- Tupakointi on kielletty kaikkialla työpaikan sisätiloissa tupakkalain edellyttämällä tavalla.
- Työpaikan sisätiloissa ei ole tupakointitiloja ja mahdolliset tupakointipaikat on sijoitettu vähemmän näkyvästi ulos, riittävän kauas rakennuksesta siten, ettei tupakansavu pääse kulkeutumaan ulkoa savuttomiin sisätiloihin.
- Tupakointi on kielletty työaikana eikä työaikana tapahtuvaa virallisten taukojen ulkopuolista tupakointia lasketa työajaksi.
- Uusia tupakointitiloja ei rakenneta eikä niitä ole yrityksen omistamissa tai hallinnoimissa rakennuksissa ja työtiloissa.
- Työpaikan edustus ja muut tilaisuudet ovat savuttomia.
- Tupakkatuotteita ei myydä työpaikoilla.
- Tupakoivaa henkilökuntaa tuetaan tupakoinnin lopettamisessa.
- Ilmoitus työpaikan savuttomuudesta on ilmoitettu asianmukaisin kyltein esimerkiksi ulko-ovilla.
- Työnhakuilmoituksissa kerrotaan työpaikan olevan savuton.

Uutta lainsäädännössä on, että taloyhtiöt voivat hakea kunnalta tupakointikiellon määräämistä huoneistoparvekkeille ja -pihoille sekä jopa huoneistojen sisätiloihin 1.1.2017 alkaen.

Ikäihmisten hyvinvointi

Kotihoito ja kotona asumisen tukeminen. Ennaltaehkäisevää toimintaa toteutetaan ikääntyneiden palveluissa 70- ja 75 -vuotiaille suoritettavilla terveystarkastuksilla sekä 80 -vuotiaiden hyvinvointia tukevilla kotikäynneillä. Kyseiset tarkastukset tehdään niille henkilöille, jotka eivät ole kotihoidon palvelujen piirissä. Ennaltaehkäisevien tarkastusten avulla tavoitellaan tietoa niistä tekijöistä, joilla on vaikutusta lähivuosien palveluiden suunnitteluun. Yli 65 vuotta täytäneet hailuotolaiset ikäihmiset voivat lounastaa palvelukoti Saarenkartanossa perusturvalautakunnan määrittelemällä ateriahinnalla. Ruokailuun tulee ilmoittautua kahta päivää aikaisemmin. Ikääntyneiden päivätoimintaa kehitetään uudistuneissa tiloissa kotona asumisen tueksi. Vanhus- ja sosiaalipalveluiden ryhmätiloissa alkaa avointen ovien toiminta torstai-iltapäivisin. Sitä koordinoidaan ja järjestetään pajatoimintana osana kuntouttavaa työtoimintaa. Valmisteilla on Vanhusten virkistyspolku –hanke, mikäli se saa Leader-rahoitusta.

Kuntalaisten osallistaminen

Kuntalaisten ja vapaa-ajan asukkaiden terveyttä ja hyvinvointia tukevaa toimintaa järjestetään vähintään kolmessa tapahtumassa vuoden aikana. Tapahtumia suunnitellaan ja koordinoidaan hyvinvointiryhmässä ja toteutetaan kunnan, yrittäjien ja kolmannen sektorin toimijoiden kanssa yhteistyönä. Kuntalaisilta ja vapaa-ajan asukkailta kerätään sähköisellä kyselyllä tietoa, miten he toivovat osallistamisen keinoiksi tai tavoiksi. Tätä tietoa hyödynnetään tapahtumien järjestämisessä. Vuonna 2017 erityisesti Siikamarkkinatapahtuman järjestämisessä, jotta se uudistuisi yhteiseksi hailuotolaisten, kunnan, yrittäjien, järjestöjen ja vapaa-ajan asukkaiden kärkitapahtumaksi. Kävijöiltä tullaan keräämään sähköisesti tietoa mm siitä, mikä edistäisi kunnan vetovoimaisuutta väestön kasvussa ja yrittäjyydessä.

2 Kuntastrategia

Strategiakartta, Hailuoto 2025

Visio	Hailuoto – luokseen kutsuva loistokunta			
Arvot	Asukaslähtöisyys	Avoimuus	Ketteryys	
Strategiset päämäärät	Hyvinvoiva kuntalainen ja laadukkaat palvelut	Vahva talous ja motivoitunut hyvinvoiva henkilöstö	Saaristolainen asuminen ja ainutlaatuinen ympäristö	Luova ja positiivinen yrittäjyyssilmästo
Kriittiset menestystekijät	Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä	Hailuoto ei ole kriisikunta Organisaation jatkuva kehittäminen Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja	Asukasmäärä kasvaa hallitusti Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi Riittävä tonttitarjonta (Asuminen, yritykset) Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena Keskustaajama kehittyy Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde	Elinkeinorakenne on monipuolinen Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen Yritysten toimintaedellytysten mahdollistamien Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi

Tavoitteet 2025

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen:
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi Päivätoiminta on säännöllistä ja monipuolista Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa
Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen:
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain Palvelut edistävät asukkaiden oma-ehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infra-struktuurissa Edistetään valinnan vapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovaikutuksesta huolehtien Kansansairaudet vähenevät Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät Lastensuojelutoimien tarve vähenee
Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy:
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 % Kunta kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä

Lasten ja nuorten palveluissa monialainen yhteistyö:
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämänkaariajattelu, ehkäisevä työ) Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.
Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä:
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia Valokuitukaapeli Ajanmukaiset tietojärjestelmät
Hailuoto ei ole kriisikunta:
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa Konsernin positiivinen vuosikate ja vahva tase Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa Sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa
Organisaation jatkuva kehittäminen:
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa
Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja:
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua
Asukasmäärä kasvaa hallitusti:
Väkiluku 1150
Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutusmahdollisuuksien lisäämiseksi:
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet Sähköinen palautejärjestelmä käytössä Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata
Riittävä tonttitarjonta (Asuminen, yritykset):
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi Raakamaan hankinta on suunniteltua
Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena:
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen Liikenneturvallisuus on parantunut
Keskustaajama kehittyy:
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta. Viihtyvyys ja siisteys ovat parantuneet Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"
Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde:
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritapahtumat
Elinkeinorakenne on monipuolinen:
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20
Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen:
Työpaikkaomavaraisuus 80 % Edullinen vuokra-asuminen Ajantasainen markkinointiaineisto
Yritysten toiminta-edellytysten mahdollistaminen:
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi Päätöksenteossa käytetään ennakko-vaikutusten arviointia
Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut

3 Tavoitteiden asettaminen konsernijohtolle ja kunnan edustajille tytäryhteisöissä

Valtuusto päättää kunnan omistajaohjauksen periaatteista ja konserniohjeesta (KuntaL 14§). Valtuusto vastaa strategisesta päätöksenteosta ja koko kuntakonsernin tavoitteiden asettamisesta, toiminnan ja talouden tasapainosta sekä toiminnan arvioinnista ja seurannan järjestämisestä. Valtuusto asettaa strategiset tavoitteet kuntakonsernissa samaan tapaan kuin se määrittelee ne kunnassa. Tavoitteilla ohjataan konsernijohtoa, kuntaa eri yhteisöissä edustavia henkilöitä sekä tytäryhteisöjä. Valtuuston tulee lisäksi asettaa tavoitteita, jotka ohjaavat kunnan edustajia tytäryhteisön toimielimissä. Valtuuston tulee ohjata asettamallaan tavoitteilla myös tytäryhteisöjä niiden omassa tavoitteenasettelussa.

Hailuoto –konserni		
Tytäryhteisöt, kuntayhtymät	Kotipaikka	Kunnan omistusosuus
Tytäryhteisöt		
Hailuodon vesihuolto Oy	Hailuoto	100 %
Kuntayhtymät		
Pohjois-Pohjanmaan sairaanhoitopiiri	Oulu	0,47 %
Oulun seudun koulutuskuntayhtymä	Oulu	0,4 %
Pohjois-Pohjanmaan liitto	Oulu	0,27 %

Konsernijohtolle ja kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
	TP2015	TA2016	TA2017	TS2018	TS2019
Konsernijohtolle asetetut tavoitteet					
Konsernijohtoon raportoitava valtuustolle, krt/v	-	1	1	1	1
Konsernin toimintatulot toimintamenoista, %	42,7				
Konsernin vuosikate poistoista, %	122,6				
Konsernin omavaraisuusaste, %	56				
Konsernin suhteellinen velkaantuneisuus, %	-				
Konsernin korolliset lainat/asukas, €	2 829	3 500	3 500	3 500	3 500
Kunnan edustajille asetetut tavoitteet					
Edustajien raportoitava tytäryhteisöstä kunnanhallitukselle, krt/v	-				

Hailuodon vesihuolto Oy:n tavoitteet 2017

Kunnanvaltuusto on asettanut Vesihuolto Oy:n tavoitteeksi talousarvion laadintaohjeessa nollatuloksen. Edellinen tilikausi oli tappiollinen -4680 €. Myyntituotot olivat tällöin yhteensä 244.779 €. Vesihuollon hallitus on tarkistanut yhtiön talousarvioesityksen kunnanhallituksen ohjeen mukaisesti. Kokonaismyynnin arvioidaan olevan 267.310 € vuonna 2017.

Yhtiön taseen tunnuslukujen tarkastelu toteutetaan talousarviovuoden aikana. Lämmöntuotannon sisällyttäminen yhtiön toimintaa vaati lisäselvityksiä, sekä itse yhtiön että lämpölaitos tulosyksikön osalta. Selvitys pyritään laatimaan talousarviovuoden aikana.

4 Talousarvion ja –suunnitelman rakenne ja sitovuus

4.1 Talousarvion rakenne ja sitovuus

Kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava talousarviota. Talousarvio on valtuuston tärkein toiminnan ja talouden ohjauksen väline. Talousarvion hyväksymisen yhteydessä valtuuston on hyväksyttävä myös taloussuunnitelma kolmeksi tai useammaksi vuodeksi. Talousarviovuosi on taloussuunnitelman ensimmäinen vuosi. Talousarvio ja –suunnitelma on laadittava siten, että ne toteuttavat kuntastrategiaa ja edellytykset kunnan tehtävien hoitamiseen turvataan. Taloussuunnitelman on oltava tasapainossa tai ylijäämäinen. (KuntaL 110§)

Talousarvion sitovia eriä ovat kuntalain 110 §:n mukaisesti valtuuston hyväksymät toiminnalliset ja taloudelliset tavoitteet ja niiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot.

Tavoitteiden sitovuus

Tavoitteet ovat osa talousarviota, jota kunnan toiminnassa ja taloudenhoidossa on noudatettava. Lähtökohtaisesti kaikki valtuuston talousarviossa asettamat tavoitteet ovat sitovia siten, että ne on tarkoitettu toteutettavaksi. Toiminnan ja talouden yhteen kytkennän korostamisesta seuraa, että määrärahan tai tuloarvioiden muutosten vaikutukset toiminnallisiin tavoitteisiin selvitetään. Jos tavoitteet eivät ole saavutettavissa talouden perusteissa tapahtuneista muutoksista johtuen, on valtuuston hyväksyttävä myös tavoitteita koskevat muutokset.

Talousarvioasiakirjaan kirjatut sitovat tavoitteet ovat valtuustoon nähden sitovia.

Rahamääräisten erien sitovuus

Kuntalain mukaan talousarvioon otetaan toiminnallisten tavoitteiden edellyttämät määrärahat. Määräraha on valtuuston toimielimelle antama euromäärältään ja käyttötarkoitukseltaan rajattu valtuutus varojen käyttämiseen.

Toimielimellä on valtuutus käyttää sille talousarviossa osoitettu määräraha määrättyyn käyttötarkoitukseen tai määrätyn tavoitteen toteuttamiseen. Toimielin ei saa ylittää sille talousarviossa osoitettua määrärahaa. Jos määräraha osoittautuu riittämättömäksi, on talousarviota muutettava. Muutoksen yhteydessä on osoitettava, miten rahoitustarve katetaan. Toisaalta toimielin ei ole velvollinen käyttämään määrärahaa kokonaisuudessaan, jos toiminnalle asetetut tavoitteet muutoin saavutetaan tai määrärahan käyttötarkoitus muutoin toteutuu. Kunnan tuloarviot ovat paitsi tavoitteellisia myös velvoittavia. Tuloarvio on valtuuston asettama tulotavoite, jonka olennainen alittuminen todennäköisesti vaikuttaa rahoituksen perusteisiin talousarviossa.

Tuloslaskelmaosa

Tuloslaskelmaosassa osoitetaan, miten tulorahoitus riittää palvelutoiminnan menoihin, korko- ja muihin menoihin sekä poistoihin ja arvonalennuksiin. Tuloslaskelmaosaan kootaan yhteen käyttötalousosan määrärahat ja tuloarviot sekä esitetään määrärahat ja tuloarviot koko kunnan tasolla budjetoitaville erille. Valtuustoon nähden sitovia eriä ovat: verotulot, valtionosuudet, rahoitustulot ja –menot, satunnaiset erät ja tilinpäätössiirrot

Käyttötalousosa

Käyttötalousosassa asetetaan toimielin- ja tehtäväkohtaisesti toiminnalliset tavoitteet sekä osoittaa tavoitteiden edellyttämät määrärahat ja tuloarviot. Valtuusto päättää käyttötalousosan kokonaisuuksista, joille tavoitteita, määrärahoja ja tuloarvioita asetetaan.

Hailuodon kunnan talousarvio noudattaa seuraavalla sivulla esitettyä hierarkiaa. Valtuustoon nähden sitova hierarkiataso on tulosalue. Hierarkiarakenteeseen esitetään muutoksia, joilla parannetaan palvelukokonaisuuksien kustannusten ja tuloksellisuuden mittaamista sekä yhdenmukaistetaan hallintokustannusten esittämistapaa. Palvelualueet (lautakunnat) laativat tulosityksikkötasoiset käyttösuunnitelmat tulosalueiden asettamassa raamissa talousarviovuoden alussa.

Lautakunta	VALTUUSTOSITOVUUS Tulosalue	LAUTAKUNTASITOVUUS Tulosyksikkö	VIRANHALTIJAPÄÄTÖS Kustannuspaikka
Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto	Kunnanvaltuusto
Tarkastuslautakunta	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi	Tarkastustoimi
Keskusvaalilautak.	Vaalit	Vaalit	Presidentin vaalit, Eduskuntavaalit, Kunnallisvaalit, Eu-vaalit
Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus	Kunnanhallitus, Johtamispalvelut, Vaikuttamistoi- mielimet
	Hallintopalvelut	Hallinnon tukipalvelut	Asiahallintopalvelut, Henkilöstöpalvelut, Taloushal- lintopalvelut, Tietoverkkopalvelut
		Työllisyyspalvelut	Työllisyys, Nuorten kesätyö
		Kuntien yhteistoiminta	Palo- ja pelastustoimi+vss., Ymp.terveydenhuolto, Ymp.suojelu, Hankintapalvelut, Kuntien yht.toim.projektit
	Kaavoituspalvelut	Kaavoituspalvelut	Asemakaavoitus, Yleiskaavoitus
	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut	Elinkeinopalvelut
		Maatalouspalvelut	Maatalouspalvelut
		Maa ja metsätilat	Maa ja metsätilat
		Elinkeinotoiminta	Polttoaineenjaku, Toimitilapalvelut
Perusturvalautakunta	Perusturvahallinto	Perusturvanhallinto- palvelut	Perusturvalautakunta, Perusturvahallinto
	Sosiaalipalvelut	Sosiaalityö	Yleinen sosiaalityö, Elatusurva, Kasvatus- ja perhe- neuvola, Kuntouttava työtoiminta
		Lastensuojelupalvelut	Lastensuojelu/Avopalvelut, Lastensuojelu/Laitospal- velut
		Vammaispalvelut	Vammaispalv./Avopalvelut, Vammaispalv./Laitospal- velut, Vammaispalv./Ostopalvelut
		Kehitysvammais- palvelut	Kehitysvammais- palvelut/Ostopalvelut
	Vanhuspalvelut	Kotihoito	Omaishoidontuki, Kotihoidon tukipalvelut, Koti- hoito, Päivätoiminta
		Vanhusten asumispalvelut	Palvelukoti Saarenkartano, Vanhusten laitos- hoito/Ostopalv. Vanhusten asumispalv./Ostopalv..
Sivistyslautakunta			
	Tukipalvelut	Puhd.- ja ruokah.palv.	Puhdistus, Ruokahuolto
	Sivistyspalvelut	Sivistyksen hallintopal- velut	Sivistyslautakunta, Sivistyshallinto
	Perusopetus	Perusopetus	Hailuodon peruskoulu, Perusopetuksen projektit
	Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	Nuoriso	Nuorisotyö
		Kulttuuri	Yleinen kulttuuritoimi, Kirjasto, Museo
		Liikunta	Liikuntatoimi
Tekninen lautakunta	Varhaiskasvatus	Muu opetus	Kansalaisopisto, Musiikkioppilaitokset
		Varhaiskasvatus	Perhepäiväkoti Tuomikka, Perhepäivähoito, Päivä- koti OnnenSaari, Kotihoidontuki
	Teknisten palveluiden hallinto	Teknisten palveluiden hallintopalvelu	Tekninen lautakunta, Teknisten palveluiden hallinto
	Yhdyskuntapalvelut	Yhdyskuntapalvelut	Liikenneväylät, Satamat, Reitistöt/Taukotuvat, Muut alueet
	Rakennusvalvonta- palvelut	Rakennusvalvonta- palvelut	Rakennusvalvonta
	Tilapalvelut	Palvelual. rakennukset	Hallintorakennukset, perusturvarakennukset, Sivi- syrakennukset, Tekniset rakennukset
		Asunnot	Vuokra-asunnot
		Toimitilat	Vuokratut toimitilat, Marjaniemen rakennukset
		Tukipalvelut	Kiinteistönhoito, Keskitetysti hoidetut jaettavat
	Lämmöntuotantopalv.	Kaukolämpö	Lämpölaite, Kaukolämpölinjasto

Kunnanhallitusta sitoo bruttoperiaatteen mukaisesti koko kunnan käyttötalousosan toimintatuotot ja toimintakulut omina erinään. Lisäksi kunnanhallituksen tulee vastata, että valtuustoon nähden asetetut toiminnalliset tavoitteet sekä tilikauden tulostavoite toteutuu.

Kunnanjohtajaa sitoo kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan bruttoperiaatteen mukaan. Perusturvajohtajaa sitoo perusturvalautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Rehtori-sivistysjohtajaa sitoo sivistyslautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan. Teknistä johtajaa sitoo teknisen lautakunnan alaiset tulosaluekohtaiset toimintatuotot ja toimintakulut ominaan.

Lautakunnat päättävät talousarviomuutoksista tulosalueen sisällä tulosityksikkötasolla. Kunnanjohtaja päättää talousarviomuutoksista kunnanvaltuuston, tarkastuslautakunnan, keskusvaalilautakunnan ja kunnanhallituksen alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Perusturvajohtaja päättää talousarviomuutoksista perusturvalautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Rehtori-sivistysjohtaja päättää talousarviomuutoksista sivistyslautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla. Tekninen johtaja päättää talousarviomuutoksista teknisen lautakunnan alaisten tulosityksiköiden sisällä kustannuspaikkatasolla.

Investointiosa

Investointiosassa osoitetaan hankekohtaiset määrärahat ja tuloarviot investointihankkeille tai hankeryhmille, joiden kulut kirjanpidossa aktivoidaan tasetileille. Investoinnit ovat valtuustoon nähden sitovia hankekohtaisesti. Investointikohteittain valtuustoon nähden sitovaa on myös hankkeen koko kustannusarvio, talousarviovuodelle varattava määräraha sekä hankkeelle asetetut tavoitteet.

Rahoitusosa

Rahoitusosassa osoitetaan, miten talousarvio vaikuttaa kunnan maksuvalmiuteen, kuinka paljon tarvitaan tulorahoituksen lisäksi pääomarahoitusta investointeihin ja lainan lyhennyksiin sekä miten rahoitustarve katetaan ja kuinka suuri on rahoitusjäämä ja kuinka se katetaan.

Otettavat talousarviolainat tuodaan kunnanvaltuuston käsiteltäväksi talousarviovuoden aikana.

Taloussuunnitelma

Talousarvion 2017 sitovuus on oikeudellisesti vahvempi kuin taloussuunnitelman 2018-2019. Taloussuunnitelma on kuitenkin toiminnallisesti velvoittava asiakirja. Voimassa oleva taloussuunnitelma ohjaa talousarviovalmistelua, ja siitä saa poiketa vain perustellusta syystä.

Taloudellisen ja toiminnallisen tuloksen seuranta

Talousarvion toteumasta raportoidaan kuukausittain kunnanhallitukselle ja kokousaikataulun mukaisesti valtuustolle. Talousarvioraportoinnissa noudatetaan hierarkiaa. Raportti talousarvion toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden toteutumisesta annetaan valtuustolle puolivuositilanteista 31.5., (30.9. laajennettu raportti eli välitilinpäätös/ ta- muutosesitykset) ja 31.12. ja kunnanhallitukselle vähintään neljännesvuositilanteista.

Määrärahat sitovuustasoin

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto			
ml.sis.erät, €	Sitovuus ¹⁾	Määrärahat	Tuloarvio
KÄYTTÖTALOUSOSA Ulkoiset ja sisäiset tuotot ja kulut			
Kunnanvaltuusto	B	29 629	
Tarkastustoimi	B	10 999	
Vaalit	B	4 682	
Kunnanhallitus	B	602 826	1 008 163
Hallintopalvelut	B	775 381	43 040
Kaavoituspalvelut	B	70 000	
Elinkeinopalvelut	B	623 171	289 871
Perusturvahallinto	B	86 479	
Sosiaalipalvelut	B	453 509	13 620
Vanhuspalvelut	B	1 600 057	241 998
Terveyspalvelut	B	2 569 026	99 885
Tukipalvelut	B	411 353	379 015
Sivistyshallinto	B	25 970	
Perusopetus	B	1 020 774	32 310
Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut	B	308 856	10 786
Varhaiskasvatus	B	415 507	40 500
Teknisten palveluiden hallinto	B	159 636	1 540
Yhdyskuntapalvelut	B	145 850	7 500
Rakennusvalvontapalvelut	B	11 100	15 000
Tilapalvelut	B	1 432 348	1 561 889
Lämmöntuotantopalvelut	B	77 932	100 047
TULOSLASKELMAOSA			
Verotulot	B		3 383 000
Valtionosuudet	B		3 491 178
Korkotulot	B		0
Muut rahoitustulot	B		950
Korkomenot	B	-15 000	
Muut rahoitusmenot	B		
Satunnaiset erät	B		
INVESTOINTIOSA			
Maa-alueet	B	50 000	15 000
Asianhallintaohjelman päivittäminen	B	17 000	
Paloaseman laaj. ja k.talon vesikaton korj.	B	2 000	
Liikuntahallin vesikaton korjaus	B	60 000	
Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-as.	B	15 000	
Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus	B	273 000	
Taukotuvan uudisrakentaminen	B	1 000	
Kunnanviraston uudisrakennus	B	30 000	
Kalahallin saneeraus	B	40 000	
Kirjaston julkisivujen saneeraus	B	20 000	
Tukias. Juolukan huoneistojen saneeraus	B	30 000	
Halli 3, vesikaton uusiminen	B	30 000	
Kiinteistöjen liittäminen valok.verkkoon	B	5 000	
Liikunta-alueiden saneeraus	B	5 000	
Marjaniemen sataman kunnostus	B	60 000	
Sunikarin sataman kunnostus	B	500	

Talousarvion määrärahojen ja tuloarvioiden yhteenveto			
	Sitovuus ¹⁾	Määrärahat	Tuloarvio
RAHOITUSOSA			
Antolainauksen muutokset			
Antolainasaamisten lisäykset	B		
Antolainasaamisten vähennykset	B		15 000
Lainakannan muutokset			
Pitkäaikaisten lainojen lisäys	B		1 008 453
Pitkäaikaisten lainojen lyhennys	B	270 160	
Lyhyt aikaisten lainojen muutos	N		
Oman pääoman muutokset	B		
Vaikutus maksuvalmiuteen			
TALOUSARVION LOPPUSUMMA		11 728 745	11 758 745

4.2 Tilivelvollisuus

Kuntalain 125 §:n mukaan tilivelvollisia ovat toimielimen jäsenet ja asianomaisen toimielimen tehtäväalueen johtavat viranhaltijat. Tilivelvollisuus ei tuo viranhaltijalle mitään sellaista vastuuta, joka ei kuuluisi hänelle aseman perusteella muutoinkin esimiehenä, laskujen hyväksyjänä tai määrärahojen käytöstä päättävänä viranhaltijana. Tilivelvollisuus merkitsee sitä, että viranhaltijan toiminta tulee valtuuston arvioitavaksi, viranhaltijaan voidaan kohdistaa tilintarkastuskertomuksessa muistutus ja viranhaltijalle voidaan myöntää vastuuvapaus.

Tilivelvollisella on henkilökohtainen vastuu johtamastaan toiminnasta ja sen valvonnasta. Tilintarkastajan on tilintarkastuskertomuksessaan esitettävä kuntalain mukaisena lausumana mm. sisäisen valvonnan ja riskienhallinnan ja konsernivalvonnan asianmukaisesta järjestämisestä sekä esitys vastuuvapauden myöntämisestä ja mahdollisesta muistutuksesta, joka voidaan kohdistaa tilivelvolliseen. Muistutuksen edellytyksenä on, että tilivelvollinen on toiminut vastoin lakia tai valtuuston päätöstä eikä virhe ole tai aiheutunut vahinko ole vähäinen.

Hailuodon kunnan tilivelvollisiksi viranhaltijoiksi on määritelty kunnanjohtaja, kunnansihteeri, perusturvajohtaja, sivistysjohtaja, kunnaninsinööri (konserni ja palvelualueiden johtajat) sisäisen valvonnan ohjeessa. Tilivelvollisuus- aseman puuttuminen ei vapauta esimestä alaistensa toiminnan valvontavastuusta eikä estä kohdistamasta vahingonkorvausvaatimusta tai rikosseuraamusta myös muuhun henkilöön kuin tilivelvolliseen (=tosiasiallinen vastuu). Viime kädessä harkintavallan siitä, ketkä ovat tilivelvollisia, voidaan katsoa olevan tilintarkastuskertomuksen antavalla tilintarkastajalla. Samaten tili- ja vastuuvapauden myöntäminen ei vapauta nk. tosiasiallisesta vastuusta.

Käyttötalous- ja tuloslaskelmaosa

5 Tuloslaskelma

TULOSLASKELMA Ulkoinen	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUS- ARVIO 2017	TS2018	TS2019	TA16-17 muu- tos-%
Toimintatuotot	1 467 567	1 593 311	1 297 742	1 930 044	1 269 097	-18,6
Myyntituotot	404 803	396 474	207 910	103 660	104 960	-47,6
Maksutuotot	439 389	483 121	478 725	480 725	482 725	-0,9
Tuet ja avustukset	114 358	102 826	67 890	66 300	66 300	-34,0
Vuokratuotot	499 832	510 200	531 917	636 830	603 812	4,3
Muut toimintatuotot	9 183	100 690	11 300	642 529	11 300	-88,8
Toimintakulut	-7 813 821	-8 477 790	-8 287 663	-8 589 015	-8 091 251	-2,2
Henkilöstökulut	-3 558 109	-3 878 305	-3 905 737	-3 970 423	-3 996 227	0,7
Palvelujen ostot	-2 807 266	-3 401 919	-3 448 834	-3 280 463	-3 271 079	1,4
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-842 911	-819 560	-606 832	-491 210	-490 560	-26,0
Avustukset	-541 897	-284 940	-240 605	-255 330	-255 330	-15,6
Vuokrat	-24 635	-31 817	-45 870	-38 470	-38 470	44,2
Muut toimintakulut	-39 000	-61 249	-39 785	-553 119	-39 585	-35,0
Toimintakate	-6 346 254	-6 884 479	-6 989 921	-6 531 261	-6 646 868	1,5
Verotulot	3 432 337	3 527 000	3 383 000	3 363 000	3 494 000	-4,1
Valtionosuudet	3 397 358	3 355 690	3 491 178	3 490 000	3 490 000	4,0
Rahoitustuotot ja -kulut	50 158	-2 400	-14 050	-14 050	-14 050	485,4
Korkotuotot	3 889	8 400				-100,0
Muut rahoitustuotot	57 088	200	950	950	950	375,0
Korkokulut	-9 682	-11 000	-15 000	-15 000	-15 000	36,4
Muut rahoituskulut	-2000	-2000				-100,0
Vuosikate	533 599	-6 189	-129 793	307 689	323 082	999,0
Poistot ja arvonalentumiset	-414 770	-402 457	-398 230	-391 160	-354 053	-1,1
Suunn. mukaiset poistot	-414 770	-402 457	-398 230	-391 160	-354 053	-1,1
Arvonalentumiset						
Satunnaiset erät						
Satunnaiset tuotot						
Satunnaiset kulut						
Tilikauden tulos	118 829	-408 646	-528 023	-83 471	-30 971	29,2
Poistoeron muutos	123 451	125 639	135 558	268 413	116 310	7,9
Vapaaehtoisten var. muutos	0	0				
Rahastojen muutos	0	0				
Tilikauden yli-/alijäämä	242 281	-283 007	-392 465	184 942	85 339	38,7
TULOSLASKELMAN TUNNUSLUVUT						
Toim.tuotot/Toim.kulut, %	18,8	18,8	15,7	22,5	15,7	
Vuosikate/Poistot, %	128,6	-1,5	-32,6	-78,7	-91,3	
Vuosikate, €/asukas	537	-6,2	-127,9	298,7	309,0	
Kertynyt ylijäämä, €/asukas	2 376	2 092	1 674	1 829	1 884	
Asukasmäärä vuoden lopussa	993	1 000	1 015	1 030	1 046	

Tuloslaskelma on kunnan kokonaistaloudellinen laskelma, jonka tehtävänä on osoittaa tulorahoituksen riittävyys palvelujen järjestämisestä aiheutuviin vuosittaisiin kustannuksiin, lainojen korko- ja rahoituskuluihin sekä suunnitelman mukaisiin poistoihin. Tuloslaskelman välituloksina esitetään seuraavat tiedot:

- **Toimintakate** osoittaa verorahoituksen osuuden toiminnan kuluista. Toimintakatteella osoitetaan, paljonko toiminnan kuluista saadaan katetuksi palvelutuotteiden myynti- ja maksutuloilla.
- **Vuosikate** osoittaa tulorahoituksen, joka jää käytettäväksi investointeihin, sijoituksiin ja lainan lyhennyksiin. Vuosikate kuvaa rahoituksen riittävyyttä.
- **Tilikauden tulos** on tilikaudelle jaksotettujen tulojen ja menojen erotus, joka lisää tai vähentää kunnan omaa pääomaa (edellistenkausien yli-/alijäämä)

Toimintatuotot

Hailuodon kunnan ulkoiset toimintatuottojen vuodelle 2017 arvioidaan olevan 1.297.742 €. Tuotoissa tapahtuu -18,5 %:n heikennys edellisen vuoden muutettuun talousarvioon ja -11,6 % heikennys tilinpäätökseen 2015. Tulojen heikkeneminen johtuu pääosin arvioidusta polttoaineen jakelutoiminnasta luopumisesta kesäkuun loppuun mennessä sekä perustoimeentulotuen rahoituksen ja maksatuksen siirtymisestä Kelalle. Talousarviovuodelle ei ole odotettavissa myöskään rakennusmyyntejä.

Toimintakulut

Hailuodon kunnan vuoden 2017 toimintakulujen arvioidaan olevan -8.287.663. Toimintakulut vähenevät -2,2 % edellisen vuoden talousarvioon mutta kasvavat 6,1 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna. Toimintakulujen vähennys talousarvio 2016 on 190.100 € ja lisäys tilinpäätökseen 2015 -473.800 €. Merkittävimmät kuluerät toimintakuluissa muodostavat henkilöstökulut (47,1 %) ja palvelujen ostot (41,6 %), joista tarkemmin seuraavissa kappaleissa.

Toimintakuluissa aineet tarvikkeet ja tavarat toimintakulujen väheneminen johtuu pääosin polttoaineen jakelun arvioidusta päättymisestä sekä lämmityskulujen arvioidusta vähenemisestä. Avustusten osalta menojen väheneminen johtuu perustoimeentulotuen rahoituksen ja maksatuksen muutoksista. Muiden toimintakulujen osalta kulujen vähennys johtuu pääosin kirjaustilien tarkentumisesta palveluiden oston.

Henkilöstökulut

Hailuodon kunnan henkilöstökulujen vuonna 2017 arvioidaan olevan 3,91 milj. €:a. Määrärahat nousevat edelliseen talousarvioon verrattuna -27.400 € (0,7 %) ja edelliseen tilinpäätökseen -347.600 € (9,8 %).

KuEL –eläkemenoperusteinen maksu vuodelle 2017 on Kevan ennakkotietojen mukaan -98.381 € (-24,4 %). Palkkojen sivukuluprosentiksi on arvioitu 21,59 % (KuEL –palkkaperusteinen maksu, työnantajan sosiaaliturvamaksu, työttömyysvakuutusmaksu ja taloudellinen tuki). Kilpailukyky sopimuksen aiheuttamat Kunta-alan virka- ja työehtosopimusten muutokset lomarahan 30 % leikkauksen osalta on huomioitu KT:n ohjeiden mukaisina vuodelle 2017.

Henkilöstökulut lautakunnittain

€	Palkat ja palkkiot	Eläkekulut	Muut hlstösivukulut
Kunnanvaltuusto	-15 075	-307	-81
Tarkastuslautakunta	-1 240	-26	-7
Keskusvaalilautakunta	-1 220	-89	-23
Kunnanhallitus	-409 114	-87 746	-18 016
Perusturvalautakunta	-1 708 474	-369 200	-77 507
Sivistyslautakunta	-765 890	-154 814	-34 712
Tekninen lautakunta	-209 132	-43 463	-9 601
Hlöstökulut yhteensä	-3 110 145	-655 645	-139 947

Henkilöstökulut kululajeittain

Henkilöstökulut €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUS- ARVIO 2017	TS2018	TS2019	TA16-17 muu- tos-%
Palkat ja palkkiot	-2 761 817	-3 052 709	-3 110 145	-3 163 785	-3 185 001	1,9
Vakinaisten palkat, kk-palkat	-1 879 752	-2 171 742	-2 264 112	-2 317 876	-2 338 048	4,3
Sijaisten palkat	-288 465	-269 763	-191 090	-191 515	-191 515	-29,2
Määräaikaisten palkat	-208 681	-224 207	-232 595	-223 115	-223 115	3,7
Työllistämistuella palkatut	-71 253	-84 602	-58 907	-57 027	-57 027	-30,4
Erilliskorvaukset	-217 546	-207 790	-210 167	-210 167	-210 167	1,1
Tunti- ja urakkapalkat	0	-1 609				-100,0
Tuntiopettajien palkat	-12 323					
Lomarahat	-123 107	-56 218	-114 584	-117 815	-118 859	103,8
Luottamushlöiden palkkiot	-17 654	-23 907	-29 195	-37 690	-37 690	22,1
Kokouspalkkiot	-12 365	-5 248	-5 940	-7 180	-7 180	13,2
Työkorvaukset, tekijänoikeuspalk.	-106	-2 376	-2 155			-9,3
Muut palkkiot ulkopuolisille	-5 002	0				
Jaksotetut palkat	3 999	-10 197	-1 400	-1 400	-1 400	-86,3
Aktivoidut palkat	21 045	0				
Sairausvakuutuskorvaukset	41 909	0				
Muut Kela -korvaukset	580	0				
Muut hlöstömenojen korj.er	6 905	4 950				
Henkilöstösivukulut						
Eläkekulut	-653 163	-673 331	-655 645	-664 707	-668 332	-2,6
KuEl-palkkaperust. maksu	-466 198	-512 240	-518 346	-526 445	-530 060	1,2
KuEl-eläkemenoper. maksu	-139 528	-130 199	-98 381	-98 372	-98 382	-24,4
KuEl-VARHE maksu	-22 331	-27 341	-26 686	-27 623	-27 623	-2,4
VaEl-maksu	-28 193	-3 551	-12 232	-12 267	-12 267	244,5
Jaksotetut eläkekulut	-533	0				
Aktivoidut eläkekulut	3 620					
Muut henkilöstösivukulut	-143 129	-152 265	-139 947	-141 931	-142 894	-8,1
Työnantajan sos.turvamaksu	-57 761	-61 654	-36 340	-36 873	-37 124	-41,1
Työttömyysvakuutusmaksut	-46 608	-45 825	-60 800	-61 597	-62 015	32,7
Tapaturmavakuutusmaksut	-47 302	-43 340	-41 545	-42 180	-42 467	-4,1
Muut sosiaalivakuutusmaksut		-1 446	-1 240	-1 281	-1 288	-14,2
Taloudellinen tuki	-2 755	0	-22			
Jaksotetut sos.vak.maksu	10 218	0				
Aktivoidut sos.vak.maksu	1 080	0				
Henkilöstökulut yhteensä	-3 558 110	-3 878 305	-3 905 737	-3 970 423	-3 996 227	0,7
Hlöstökulut €/asukas	-3 583	-3 878	-3 848	-3 855	-3 820	-0,8

Palvelujen ostot (erikoissairaanhoido)

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUS- ARVIO 2017	TS2018	TS2019	TA16-17 muu- tos-%
As.palv. ostot kunnilta	-197 431	-233 046	-198 800	-198 800	-198 800	-14,7
As.palv. ostot kuntayhty josta erikoissairaanh.	-1 489 092 -1 321 966	-1 655 874 -1 445 400	-1 524 400 -1 410 000	-1 524 400 -1 410 000	-1 524 400 -1 410 000	-7,9 -2,4
As.palv. ostot muilta josta erikoissairaanh.	-243 424 -15 578	-253 143 -15 840	-272 650 -14 000	-270 450 -14 000	-270 450 -14 000	7,7 -11,6
Muut palvelujen ostot	-877 320	-1 259 856	-1 452 984	-1 256 813	-1 247 429	15,3
Palv. ostot yhteensä	-2 807 267	-3 401 919	-3 448 834	-3 280 463	-3 271 079	1,4

Palvelujen ostoon on talousarviossa varattu 3,45 milj. €:a. Kasvu on edellisen vuoden talousarvioon -46.900 € (1,4 %) ja tilinpäätökseen 2015 kasvua on -641.600 € (22,9 €). Erikoissairaanhoidon osalta kulujen ei arvioida nousevan.

Maksuosuuksien arvioidaan olevan vuonna 2017 yhteensä 1.424.000 €, mikä on -2,5 % vähemmän mitä muutetussa talousarviossa 2016 ja 6,5 % (86.500 €) enemmän mitä viimeksi vahvistetussa tilinpäätöksessä.

Muiden palvelujen ostojen kustannuslisäys on -193.100 € (15,3 %) muutettuun talousarvioon 2016 verrattuna ja -575.700 € (65,6 %) edelliseen tilinpäätökseen. Merkittävimmät kustannuslisäykset edelliseen muutettuun talousarvioon ovat puhtaanapito ja pesulapalveluissa, rakennusten rakentamis- ja kunnossapitopalveluissa, matkustus- ja kuljetuspalveluissa sekä muissa palveluissa.

Leasing-vastuut

Hankinta	tulosalue (joka vastaa vuok- rasta)	hankinta- ajankohta	kokonaiskustannus €	vuosivuokra e/vuosi
KL-kuntahankinnat, rahoitusleasing (200.000 €)				
Palvelinhankinnat	Tietoverkkopalvelut	Hankittu	8 331	1 690 (60 kk)
Kotihoidon auto	Vanhuspalvelut	12/2016-1/2017	29 999	6 090 (60 kk)
Hammashuollon potilastietojärjestelmä	Perusterveydenhuolto	9-12/2017	45 000	6 580 (84 kk)
IT-laitteiston (tietokoneet, ohjelmistot sekä muut opetuksessa käytettävät laitteet) päivittäminen ja täydentäminen	Peruskoulu	01-06/2017	33 040	6 700 (60 kk)
Kiinteistötraktori	Tilapalvelut	1/2017	86 612	10 320 (84 kk)
yhteensä			202 982	
Tukirahoitus				
Kopiokone	Teknisten palveluiden hallinto	1/2017	2 112	44 (48 kk)
Kopiokone, kunnanvirasto	Tietoverkkopalvelut	Hankittu		3 000
Kopiokone, terveyskeskus	Tietoverkkopalvelut	Hankittu		620

Leasing-rahoituksen vuosivuokrat sisältyvät vuokratuloihin, josta syystä vuokratulot nousevat 86,2 % edelliseen tilinpäätökseen verrattuna.

Verotulot

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUS- ARVIO 2017	TS2018	TS2019	TA16-17 muu- tos-%
Kunnallisvero	3 047 624	3 122 000	2 965 000	2 940 000	3 071 000	-5,0
Yhteisövero	94 057	76 000	95 000	100 000	100 000	25,0
Kiinteistövero	290 657	329 000	323 000	323 000	323 000	-1,8
Verotulot yhteensä	3 432 338	3 527 000	3 383 000	3 363 000	3 494 000	-4,1

Hailuodon kunnan verotuloksi vuodelle 2017 on arvioitu 3,38 milj. €:a. Verotulojen arviointi on tehty Kuntaliiton veroennustekehikkoa apuna käyttäen. Verotuloennustekehikossa on huomioitu budjettiriihessä linjatut verotuksen muutokset ja arviot kilpailukysymyksen vaikutuksista kuntien verotuloihin. Koska verokertymä vuoden 2016 osalta on poikennut ennusteesta, on verokertymä arvioitu 25.000 € ennustekehikkoa paremmaksi. Ennusteessa on hyödynnetty kuukausikohtaista toteumaa vuosilta 2014-2016. Arvioitu verotulojen heikkeneminen muutettuun talousarvioon 2016 nähden on -4,1 % (-144.000 €). Ennusteen toteutuminen on epävarma vuoden 2016 osalta. Verotulojen arvioidaan kasvavan 1,7 % alkuperäisestä talousarvioista 2016 ja heikkenevän tilinpäätökseen 2015 nähden -1,4 %:a. Kunnan verotulolähteet ovat kunnallinen ansiotulovero, osuus yhteisöveron tuotosta ja kiinteistövero. Kunnallisveron arvioitu osuus koko verotulosta on 87,6 %, yhteisöveron osuus 2,8 % ja kiinteistöveron osuus 9,5 %.

Verotulot asukasta kohti laskettuna on 3.333 €, joka on alempi mitä tilinpäätöksessä 2015 (3.457 €). Yhden tuloveroprosentin tuotto on noin 134.400 €. Kunnan tuloista 41,4 % muodostuu verotuloista.

Veroprosentit %	2015	2016	2016
Tulovero	20,00	20,00	20,00
Kiinteistövero			
yleinen	0,95	0,95	0,95
vakituiset asunnot	0,51	0,51	0,51
muut asuinrakennukset	1,11	1,51	1,51
rakentamattomat rak.p	3,00	3,00	3,00
yleishyödylliset yhteisöt	ei määritelty	ei määritelty	0,00
voimalaitokset	2,85	3,10	3,10

Kunnallisvero

Luonnolliset henkilöt ja kuolinpesät suorittavat kunnallisveroa kunnallisverotuksessa verotettavan ansiotulon perusteella kotikunnan tuloveroprosentin mukaan. Kotikunta on se kunta, jossa verovelvollinen on ollut henkikirjoitettuna verovuoden alussa. Pääomatuloista maksetaan vero ainoastaan valtiolle.

Kunnallisvero on suhteellinen vero. Kunnat päättävät vuosittain soveltamansa kunnallisveroprosentin, valtio päättää muista veron määräytymisperusteista ja verovähennyksistä. Tilitettävän kertymän jakaminen veronsaajille perustuu jako-osuuksiin. Jako-osuudet muodostuvat veronsaajaryhmän jako-osuudesta sekä yksittäisen veronsaajan jako-osuudesta. Jako-osuudet ovat verovuosiakohtaisia.

Ansiotuloveroihin liittyvä veronkevennys ei vaikuta kuntien rahoitusasemaan, koska se kompensoidaan valtion-osuusjärjestelmässä. Kilpailukysopimus laskee kuitenkin työnantajien sosiaalivakuutusmaksuja ja vastaavasti korottaa palkansaajan lakisääteisiä sosiaalivakuutusmaksuja. Tämä rakenteellinen muutos heikentää kuntien tulopohjaa, sillä maksujen korotukset lisäävät palkansaajien verovähennyksiä ja pienentävät siten kuntien veropohjaa. Lakisääteisten maksujen muutoksia ei kompensoida kunnille tuloveroperusteiden tapaan.

Yhteisövero

Kunnille jaetaan osa yhteisöveron tuotosta kuntakohtaisten jako-osuuksien perusteella. Yhteisöveron perusteet, myös veroprosentin, määrää valtio. Kuntasektorin osuutta yhteisöveron tuotosta voidaan säädellä.

Kiinteistövero

Kiinteistövero on yksinomaan paikallistason vero. Kiinteistövero määräytyy kiinteistön verotusarvon ja kunnan päättämän veroprosentin mukaan. Maapohja ja rakennukset verotetaan erikseen. Kunnat vahvistavat vuosittain soveltamansa veroprosentit laissa säädettyjen rajojen puitteissa. Suurin osa kiinteistöverosta kertyy yleisestä kiinteistöverosta ja vakituisten asuinrakennusten kiinteistöverosta.

Kiinteistöverolain 30.10.2015 vahvistetut muutokset korottavat yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen kiinteistöveroprosenttien vaihteluvälien ala- ja ylärajoja verovuodelle 2017. Uudessa hallituksen esityksessä, joka on tulossa myös voimaan verovuodelle 2017, esitetään lisäkorotuksia yleisen ja vakituisen asuinrakennuksen veroprosenttien alarajoihin. Esityksen mukaan yleisen kiinteistöveroprosentin vaihteluväli olisi siten 0,93—1,80 prosenttia ja vakituisten asuinrakennusten vaihteluväli 0,41—0,90 prosenttiin. Eduskunnalle annetussa hallituksen esityksessä on esitetty myös muutoksia muiden kuin vakituisten asuinrakennusten sekä rakentamattoman rakennuspaikan kiinteistöveroprosentteihin. Kuntien olisi vuodesta 2017 lähtien päätettävä erikseen muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentti. Tähän asti kunta on voinut päättää erityisen veroprosentin näille kiinteistöille, mutta jos kunta ei ole näin tehnyt, niin verotuksessa on sovellettu kunnan yleistä kiinteistöveroprosenttia. Hallituksen esityksessä kytkös muiden kuin vakituisten asuinrakennusten kiinteistöveroprosentin ja vakituisen asuinrakennuksen veroprosentin välillä esitetään poistettavaksi ja muiden kuin vakituisten asuinrakennusten veroprosentti määrättäisiin vapaasti vaihteluvälillä 0,93—1,80 %. Rakentamattoman rakennuspaikan osalta esitetään vaihteluvälin ala- ja ylärajoja korotettavaksi nykyisestä 1,00—4,00 prosentista 2,00—6,00 prosenttiin.

Korotuksia on suunnitteilla myös vuosien 2018 ja 2019 kiinteistöverotuksiin. Nämä korotukset on tarkoitus toteuttaa kiinteistöjen verotusarvojen päivittämisen yhteydessä. Rakennusten ja maapohjien verotusarvojen päivittämistyö käynnistyy vielä vuoden 2016 lopulla.

Valtionosuudet

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUS- ARVIO 2017	TS2018	TS2019	TA16-17 muu- tos-%
Kunnan peruspalvelujen valtion- osuus	3 610 191	3 570 692	3 657 737	3 657 000	3 657 000	2,4
<i>verotuloihin perustuva vos:n tasaus (sis. edell.)</i>	-	465 606	532 402	532 402	532 402	14,3
Muu opetus ja kulttuuritoimen val- tionosuus	-212 833	-215 002	-166 559	-167 000	-167 000	-22,5
Muut valtionosuudet						
Valtionosuudet yhteensä	3 397 358	3 355 690	3 491 178	3 490 000	3 490 000	4,0

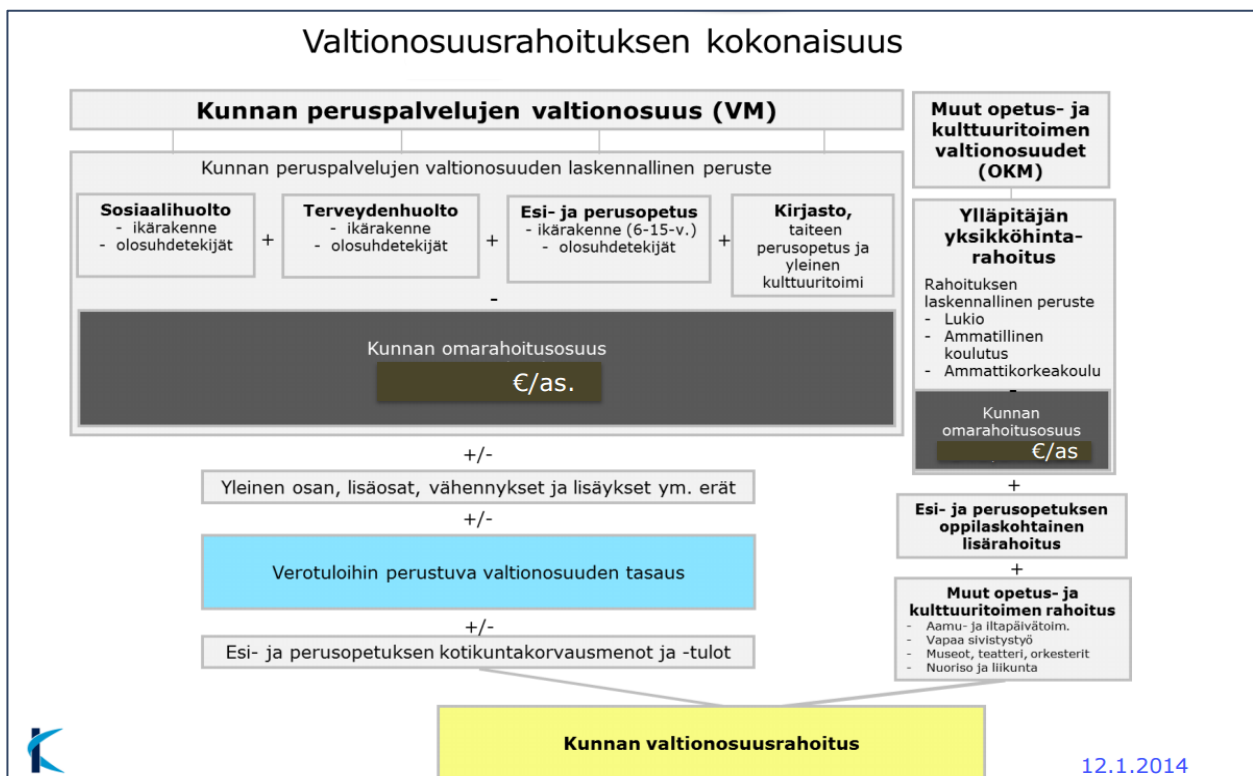
Hailuodon kunnan valtionosuudeksi vuodelle 2017 on arvioitu 3,49 milj. €:a. Valtionosuuksien arviointi on tehty Kuntaliiton ennakko valtionosuuslaskelmaa apuna käyttäen. Arvioitu valtionosuuden kasvu muutettuun talousarvioon 2016 nähden on 4,0 % (+135.000 €) ja kasvu tilinpäätökseen 2015 nähden on 2,8 %.

Valtionosuus asukasta kohti laskettuna on 3.440 €, joka on hieman korkeampi mitä tilinpäätöksessä 2015 (3.421 €). Kunnan tuloista 42,7 % muodostuu valtionosuudesta.

Valtionosuusjärjestelmä

Valtionosuusjärjestelmän tavoitteena on kuntien vastuulla olevien julkisten palvelujen saatavuuden varmistaminen tasaisesti koko maassa siten, että kansalaiset voivat saada tietyn tasoiset peruspalvelut asuinpaikastaan riippumatta. Tämä toteutetaan tasaamalla palvelujen järjestämisen kustannuseroja sekä kuntien välisiä tulopohjaeroja. Kustannuserojen tasauksen laskentaperusteena ovat asukasmäärän ja ikärakenteen lisäksi erilaiset olosuhdetekijät. Toisena valtionosuusjärjestelmän kiinteänä osana kuntien tulopohjaa tasataan kunnan verotulojen perusteella. Valtionosuusrahoitus on yleiskatteellinen tuloerä, jota ei ole korvamerkitty tiettyjen palvelujen järjestämiseen, vaan rahoituksen saaja päättää itse valtionosuusrahoituksensa tarkoituksenmukaisimmasta käytöstä.

Vuodelle 2017 valtionosuuksiin tulee muutoksia. Merkittävimmät muutokset aiheutuvat kilpailukykysovimuksesta, josta aiheutuu valtionosuuden vähennystä ja veromenetyksen kompensoidaan, sekä perustoimeentulotuen rahoituksen ja maksatuksen siirtymisestä Kelalle vuoden 2017 alusta. Perustoimeentulotuen kustannus poistuu kokonaisuudessaan kunnilta ja kunnan rahoitusosuus 50 % otetaan valtionosuutta vähentämällä.

2017	Peruspalvelujen valtionosuus (VM)	Opetustoimen valtionosuus (OKM)
Valtionosuusprosentit, %	25,23	
Kunnan omarahoitussuudet, €/asukas	3.620	260

Vuosikate

Vuoden 2017 talousarviossa vuosikatteen arvioidaan olevan -129.793 €. Vuosikate paranee edellisen vuoden talousarvioon verrattuna yli 86.800 €:a jääden kuitenkin tilinpäätöksestä 2015 yli 663.300 €. Vuosikate asukasta kohden on -127,9 €/asukas. Talousarvion laadintaohjeen mukaisesti vuosikatteen tavoitteeksi oli asetettu +200.000 €.

Rahoitustulot ja -kulut

Rahoitustuottoihin ei ole arvioitu korkotuottoja, koska erikoissijoitusrahastosta ei ole suunniteltu tuloutettavan korkotuottoja vuodelle 2017. Korkokulujen nousu edellisestä tilinpäätöksestä johtuu nousseesta lainamäärästä. Lainamäärä on talousarviota laadittaessa yhteensä 2.507.949 €

Poistot

Investointikulut kirjataan kuluiksi poistoina investoinnin taloudellisena poistoaikana. Poistojen tarkoituksena on kattaa korjausinvestoinnit. Poistot on laskettu kunnanvaltuuston hyväksymän poistosuunnitelman (kvalt 23.2.2015 §9) ja kunnanhallituksen hyväksymien hyödykekohtaisten poistoaikojen (khal 30.3.2015 §51) mukaisesti. Poistojen määrä on tilinpäätöksen 2015 tasossa. Poistojen määrässä on huomioitu keskeneräiset investoinnit myös suunnitelmavuosilla.

Tilikauden tulos

Tilikauden tuloksen arvioidaan muodostuvan tappiolliseksi -528.023 €. Aikaisempien vuosien tilikauden ylijäämisistä tuloksista on tehty investointivarauksia. Näillä investointivarauksilla kunta on etukäteen kirjannut kuluiksi tulevien investointien kuluja. Vuoden 2016 osalta poistoeron muutoksena arvioidaan tuloutettavan 135.558 €. Tilikauden alijäämäksi arvioidaan muodostuvan -392.465 €.

6 Käyttötalousosa tulosalueittain

6.1 Hallintopalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Talousarvio vuodelle 2017 on laadittu tiukaksi kaikki tiedossa olevat muutokset huomioiden. Hallintopalveluiden palveluprosessien työstäminen on aloitettu syksyn aikana. Valmistelutyöhön perustuen henkilöstörekrytointiesitykset on sisällytetty hallintopalveluiden taloussuunnitelmaan.

Hallintopalveluja työllistää ensivuonna erityisesti osallistuminen sote- ja maakuntauudistuksen valmisteluun lukuisissa työ-, ohjaus- ja johtoryhmissä sekä lukuisat uudistukseen liittyvät kyselyt, selvitykset ja lausunnot.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hallintopalvelut vastaa hallinnon palveluprosesseista. Hallintopalvelut tuottaa johtamis-, hallinto-, talous-, henkilöstö-, tietoverkko-, työllisyys-, elinkeino- ja kaavoituspalveluita. Hallintopalvelut vastaa myös kuntien yhteistoiminnan hallinnasta ja kunnan maa- ja metsätiloista sekä vastaa päätösten mukaisesti kuntakonsernin toimintaa ja koordinoi kunnan sidosryhmiä. Kaavoituspalvelut huolehtii strategisen päämäärän saaristolaisen asumisen ja ainutlaatuisen ympäristön mukaisesti asuntotuotantoa ja tavoitellun asukasluvun kasvua tukevan kaavallisen valmiuden. Elinkeinopalvelut vastaa kuntamarkkinoinnin tuottamisesta ja elinkeinopalveluiden tuottamisesta ja kehittämisestä kunnassa.

Hallintopalveluiden tarkoituksena on tuottaa laadukkaita ja ajanmukaisia keskitettyjä palveluita palvelualueille sekä huolehtia kuntien yhteistoiminnassa tuotettujen palveluiden riittävydestä kunnassa. Kaavoituksen tarkoituksena on luoda konkreettiset edellytykset yhdyskuntarakenteen tarkoituksenmukaiselle kehittämiselle eritasoisten kaavojen avulla. Kaavoitus on tärkeä ja tehokas kunnan tavoitteiden toteuttamisen konkreettinen työkalu oleellisena osana muuta kunnan strategian, toiminnan ja talouden suunnittelua. Elinkeinopalveluiden tarkoituksena on tuottaa tavoitettavaa ja kiinnostavaa markkinointiaineistoa kunnasta sekä huolehtia ja kehittää elinkeinojen vaatimien palveluiden saatavuudesta kunnassa.

Palvelualueen yleistavoite

Kunnan toiminnan ja talouden ohjaus sekä yhteensovittaminen kuntastrategiassa asetettujen tavoitteiden saavuttamiseksi.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT10-LT40 ml.sisäiset erät, €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	413 805	487 720	1 341 074	1 839 118	1 170 271
Myyntituotot	354 061	348 850	165 700	45 700	45 700
Maksutuotot		0	0	0	0
Tuet ja avustukset	48 944	48 430	40 990	43 900	43 900
Vuokratuotot	7 205	5 000	1134134	1 118 039	1 080 421
Muut toimintatuotot	3 595	85 440	250	631 479	250
Toimintakulut	-1 645 478	-1 615 703	-2 116 688	-2 361 563	-1 796 595
Henkilöstökulut yht.	-461 315	-466 915	-532 944	-547 598	-547 608
Palvelujen ostot	-508 807	-728 662	-735 091	-618 636	-608 752
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-331 415	-293 594	-148 166	-31 167	-31 167
Avustukset	-261 720	-13 365	-70 475	-57 700	-57 700
Vuokrat	-57 775	-62 361	-598 377	-560 293	-518 733
Muut toimintakulut	-24 446	-50 658	-31 635	-546 169	-32 635
Toimintakate	-1 232 673	-1 127 983	-775 614	-522 445	-626 324
Suunn. mukaiset poistot	-17 437	-18 900	-3 675	-4 100	-4 100
Tilikauden tulos	-1 249 999	-1 146 883	-779 289	-526 545	-630 424

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Kunnanvaltuusto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	139	0	0	0	0
Toimintamenot	-12 295	-16 552	-29 629	-33 033	-33 033
Toimintakate	-12 156	-16 552	-29 629	-33 033	-33 033

Sitovat tavoitteet

Hailuoto ei ole kriisikunta		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Tuloperustan ja palvelumaksujen tarkistaminen vuosittain kuntakonsernissa	0 €/asukas Veroprosentti on maakunnan keskitasoa.	Vuosikate euroa/asukas Vero %
Konsernin positiivinen vuosikate ja vahvataase	Pitkän aikavälin tasapainottamistoimenpiteet on valittu	Kertynyt ali-/ ylijäämä €/asukas
Hailuoto -konsernin velkaantuminen on hallittua	Pitkän aikavälin tasapainottamistoimenpiteet on valittu	Lainamäärä euroa/asukas pysyy alle kriisikuntakriteerin
Investoinneille riittävä oman pääoman rahoitusosuus	Pitkän aikavälin tasapainottamistoimenpiteet on valittu	Investointien tulorahoitus, % Pääomamenojen tulorahoitus, %
Omistajapolitiikka toteutuu kuntakonsernissa	Kunnan edustajat osallistuvat konserniyhtiöiden kokouksiin 100 %:sti	Toteutuminen
Sosiaali- ja terveystoimen netto kustannukset lähestyvät maakunnan keskiarvoa	Määritellään vertailukelpoisesti sosiaali- ja terveystoimen nettokustannukset	Sote nettomenot €/asukas

Asukasmäärä kasvaa hallitusti		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Väkiluku 1150	1015 asukasta	Vähintään 1,5 % /vuosi Muuttotase

Keskeiset toimenpiteet:

- Toiminnallisten ja taloudellisten tavoitteiden asettaminen kuntakonsernille
- Luottamushenkilöorganisaation määrittäminen tulevalle vaalikaudelle
- Esityslistojen postituskäytäntöä muutetaan valtuustokauden alussa siten, että siirrytään sähköiseen järjestelmään. Valtuutetuille hankitaan tarvittavat sähköiset työvälineet.
- Uudelle valtuustolle järjestetään koulutusta kunnallishallinnosta
- Hyvinvointikertomuksen suunnitelmaosan päivittäminen kuntastrategian mukaiseksi
- Palveluprosessien tunnistamisen jatkaminen

Tarkastustoimi

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot			0	0	0
Toimintamenot	-7 316	-12 870	-10 999	-11 000	-11 000
Toimintakate	-7 316	-12 870	-10 999	-11 000	-11 000

Keskeiset toimenpiteet:

- Kunnan hallinnon ja talouden ulkoisesta tarkastuksesta vastaavat tarkastuslautakunta ja tilintarkastusyhteisö
- Tarkastuslautakunnan tehtävänä on arvioida valtuuston asettamien tavoitteiden toteutumista. Lautakunta valvoo, että talouden tarkastus suoritetaan tehokkaasti ja luotettavasti, ja varmistaa, että kunnan hallinto ja taloudenpito on laillista ja tuloksellista

Vaalit**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot					
Toimintamenot	-7 316		-4 682	-1 682	-1 682
Toimintakate	-7 316		-4 682	718	718

Keskeiset toimenpiteet:

- Tulosalueen tehtävänä on vastata vaalien järjestämisestä
- Kuntavaalit toteutetaan ostopalvelua hyödyntäen

Kunnanhallitus**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	131 654	76 190	1 008 163	1 639 392	1 008 163
Toimintamenot	-317 493	343 097	-602 826	-1 101 333	-587 809
Toimintakate	-185 839	266 907	405 337	538 059	420 354

Talousarviossa 2017 sisäisen vuokran pääomatulot 931.603 € kohdistetaan kunnanhallitukselle (ylinjohto). Sisäiset vuokramenot sisältävät kunnanvirasto-paloaseman vuokran kokonaisuudessaan lukuunottamatta vuokra-asuntoja ja kiinteistöhuollontiloja.

*) TP2015 lukuihin ei sisälly johtamispalvelut

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Laaja hyvinvointikertomus laaditaan valtuustokausittain.	Laaditaan hyvinvointikertomus valmiiksi	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Tietoverkkopohjainen haku ja ilmoittautuminen palveluihin toteutuu	KaPA-hanke toteutetaan säädettyyn ajankohtaan mennessä	Toteutuminen
Valokuitukaapeli	Otetaan käyttöön Halako Osk:n valokuituyhteyksiä kunnan kiinteistöissä asukas-käyttöön	Toteutuminen
Ajanmukaiset tietojärjestelmät	Asianhallintaohjelmiston päivitys toteutetaan ja ohjelma otetaan kokonaisuudessaan käyttöön kunnassa	Toteutuminen

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Tehdään luottamushenkilöarviointi vuoden 2017 loppupuoliskolla Kokouksiin osallistumisen osallistumisprosentti paranee, sekä luottamushenkilöiden että viranhaltijoiden osalta Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyihin päätöksiin kasvaa Järjestetään yksi luottamushenkilökoulutus	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintapa	Johtoryhmä kokoontuu vähintään joka toinen viikko Uusi ketterä toimitelinorganisaatio aloittaa valtuustokauden 1.6.2017 Osallistutaan Sote- ja alueuudistuksen työryhmiin	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kotisivut ovat ajantasalla Kunnasta on laadittu kuntamarkkinoinnin tueksi monipuoliset ja monikäyttöiset ajattomat esitteet sekä esitteet rakennuspaikkojen markkinointiin. Lehtimainoksissa on huomioitu koko kunnan näkyvyys.	Toteutuminen

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Päätöksenteossa käytetään ennakkovai- kutusten arviointia	Käytetään ennakkovai- kutusten arviointia tarvittaessa	Ennakkovai- kutusten arvioinnin käyttö- määrä talousarvion mukaisesti

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Kansallismaiseman määrittäminen (strateginen yleiskaava)	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Osallistutaan aktiivisesti Alueuudistuksen ja Oulun seudun kuntien yhteisiin kehittämishankkeisiin
- Uusitaan hallintosääntö
- Uudistetaan palkkiosääntö
- Otetaan käyttöön sähköinen ilmoitustaulu
- Tarkistetaan kuntastrategia syksyllä 2017
- Järjestetään kesäksi väliaikaiset saniteettitilat Sunikarin, Sumpun ja Marjaniemen ranta-alueiden läheisyyteen

Hallintopalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	46 503	50 880	43 040	43 550	43 550
Toimintamenot	-895 323	-737 679	-775 381	-708 227	-698 343
Toimintakate	-848 820	-686 799	-732 341	-664 677	-654 793

TA2017:ssa osa palvelusihteerien palkoista sisältyy kunnanhallituksen tulosalueelle, johtamispalveluihin. Työmarkkinatuen kuntaosuus on siirretty työllisyyspalveluiden kustannukseksi.

*) TP2015:ssa johtamispalvelut sisältyvät hallintopalveluihin.

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Organisaation kehittäminen asukkaiden omaehtoista toimintaa ja aktiiviseen elämäntapaan kannustavasta lähtökohdasta Vanhusten virkistyspolku –hankkeen toteutuminen (Leader-rahoitus) Hyvinvointitapahtuman toteuttaminen Siikamarkkinoille	Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Työmarkkinatuen määrä ei kasva Työllistämissetelin käyttämiseen on laadittu selkeät ohjeet kunnan kotisivuille Huomioidaan paikallisen työvoiman ja työttömien työllistäminen kunnanviraston rakentamisessa	Työttömyysaste % Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä Nuorisotyöttömät % Työmarkkinatuen määrä (€/vuosi) ns. sakkomaksu
Kunta kannustaa asukkaiden kouluttamista ja työllistymistä	Myönnetään toisen asteen matka-avustuksia Hailuodossa asuville nuorille. Työllistetään nuoria kahden viikon kesätyöhön kuntaan, tai vaihtoehtoisesti tarjotaan kesätyöseteli hailuotolaiseen (kotipaikka) yritykseen työllistymiseen	Aktivointisuunnitelmien määrä Koulupudokkaiden määrä Nuorten kesätyöllistettyjen määrä

Hailuodon kunta on arvostettu ja vetovoimainen työnantaja		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Ketterä, uudistumiskykyinen ja uusia työmuotoja mahdollistava työyhteisö, jossa työntekijöillä on mahdollisuus kehittyä ja osallistua	Kehityskeskustelut käydään 100 %:sti. Tehdään työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot ovat alle 15 kalenteripäivää/ vakituinen työntekijä. Henkilöstö osallistuu koulutuksiin koulutussuunnitelma mukaisesti. Prosessikuvausten ja tehtävien kuvaaminen käynnistyy systemaattisesti	Kehityskeskustelujen toteutuminen % Työhyvinvointikysely Sairauspoissaolot Keskimääräinen eläköitymisikä Täydennyskoulutuksien määrä/työntekijä

Löydetään keinot asukkaiden ja vapaa-ajan asukkaiden osallistumis- ja vaikutus mahdollisuuksien lisäämiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Asukastilaisuudet ovat vakiintuneet	Pidetään kuntalaisille ja vapaa-ajan asukkailla asukastilaisuus	Asukastilaisuuksien määrä/vuosi

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Sähköinen palautejärjestelmä käytössä	Toteutetaan palautejärjestelmä asiakas-palautteille paperisena jokaiseen palvelu tarjoavaan kunnan toimipisteeseen. Palautteet käsitellään syksyllä 2017.	Toteutuminen
Kuntalaisaloitteet voidaan jättää sähköisesti ja niiden etenemistä voidaan seurata	Kuntalaisaloite.fi kanavaa käyttäen jätetään yksi aloite, joka johtaa positiiviseen päätökseen	Kuntalaisaloitteiden määrä

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Raakamaan hankinta on suunniteltua	Alueet, joilta kunta ostaa maata raakamaaksi tai vaihtomaaksi, on määriteltä. Raakamaalle on määriteltä ennakko hinta	Toteutuminen

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Määritellään yritystontit ja kehitetään niiden markkinointia	Vapaiden yritystonttien/ toimipaikkojen määrä

Keskeiset toimenpiteet:

- Keskitetyn hallintopalveluprosessin kehittäminen ja käyttöönotto prosesseja tehostaen
- Taloushallinnon prosessien tehostaminen ja raportointi käytäntöjen luominen
- Tiedonohjaussuunnitelman (ent. arkistonmuodostamissuunnitelman) laatiminen
- Asianhallinnan tehostaminen, ja asianhallintaprosessien kuvaaminen ja käyttöönotto kaikessa kunnan toiminnassa
- Webropol ohjelmistohankinnan tehokas käyttö asiavalmistelussa
- Työnvaativuudenarviointien ja tehtävänkuvien kirjaaminen 1/3:lle henkilöstöstä
- Henkilöstö ja koulutussuunnitelma laatiminen ja hyödyntäminen

Kaavoituspalvelut**Tulosalueen sitovuus valtuustoon**

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot					
Toimintamenot	0	-99 000	-70 000	-53 000	-53 000
Toimintakate	0	-99 000	-70 000	-53 000	-53 000

Sitovat tavoitteet**Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen**

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Asukkaiden hyvinvointi ja palvelujen saatavuus huomioidaan kaavoituksessa mm. palvelujen, asutuksen ja virkistysalueiden sijainnin määrittämisessä. Palvelut ovat lähellä uusia asuin alueita.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Riittävä tonttitarjonta (asuminen, yritykset)		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kunnan maareservin tehokas hyödyntäminen tonteiksi	Kaikki myytäväksi asetettavat tontit ja rakennuspaikat ovat myytävänä. Myyntitiedot on helposti saatavissa. Myytyjä tontteja tai rakennuspaikkoja on kaksi kappaletta.	Tonttivaranto Tonttivaraukset ja myydyt tontit

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Strateginen yleiskaava on edennyt kaavoittajan aikataulun mukaan Marjaniemen alueella kaavoitus on käynnistynyt Kaavoitus sopimusten tekemiselle on hyväksytty periaatteet	Koko kunnan kattava yleiskaavan hyväksyminen Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Maankäyttöön liittyen laaditaan kuntalaisille kyselytutkimus, jonka tuloksia rakennettavien alueiden osalta hyödynnetään raakamaanhankinnassa	Toteutuminen

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Taajamarakennetta on tiivistetty keskustaajaman osalta.	Strategisessa yleiskaavassa ratkaistaan kunnan keskustaajaman laajuus.	Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Strategisessa yleiskaavassa ratkaistaan kunnan keskustaajaman laajuus.	Asukastytytyväisyys Keskustaajaman yritysten lukumäärä

Keskeiset toimenpiteet:

- Maapoliittisen ohjelman päivittäminen strategian mukaiseksi
- Kaavoitus sopimusten periaatteiden hyväksyminen
- Koko kunnan strategisen yleiskaavan eteenpäin saattaminen kaavoittajan aikataulun mukaisesti

Elinkeinopalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	232 220	360 650	289 871	153 776	116 158
Toimintamenot	-408 759	-406 505	-623 171	-453 288	-411 728
Toimintakate	-176 538	-45 855	-333 300	-299 512	-295 570

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huomioidaan viestinnässä mielikuva-markkinointi, joka kannustaa aktiiviseen toimintaan ja luonnossa liikkumiseen	Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Yrittäjätapaamisille löydetään mielekäs ja helposti lähestyttävä tapa Yrittäjien aktivointi (yrittäjien kuuleminen merkittävässä valmistelun asioissa) Tehdään kuntalaiskysely keskustaajan kehittämistarpeista	Asukastyytyväisyys Keskustaajaman yritysten lukumäärä

Elinkeinorakenne on monipuolinen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työpaikkojen määrän kasvu on lisääntynyt nettolisäys 20	+ 1	Työpaikkojen muutos/ vuosi

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työpaikkaomavaraisuus 80 %	68 %	Työpaikkaomavaraisuus %
Ajantasainen markkinointiaineisto	Kunnan verkkosivut ovat ajantasalla Facebookissa (FB) ja verkkosivuilla ajan-kohtaista sisältöä ja oikein kohdennettuja mainoksia Twitter ja Instagram aktiivisesti käytössä Ajankohtaisia julkaisuja FB:ssä tai kotisivulla viikoittain.	Toteutuminen

Ennakkoluuloton toiminta uusien elinkeinojen ja (elinkeinoelämän) verkostojen syntymiseksi		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Elinkeinopalveluiden, hanketoiminnan ja markkinoinnin vakiintunut resursointi on toteutunut	Merkittävimmät prosessit on kuvattu Tehtävään on valittu henkilö vähintään 2 vuoden määräaikaisella työsopimuksella tehtävän kehittämiseksi	Hankkeiden lukumäärä Yrittäjä palaute joka toinen vuosi

Keskeiset toimenpiteet:

- Siikamarkkinoiden järjestäminen
- Otetaan käyttöön hailuotolaisten yritysten messu- ja matkailuyhteistyötä edistävät avustukset. Laaditaan asiasta toimintaohje.
- Laaditaan kunta- ja tonttimarkkinoinnin yleisesitteet
- Hyödynnetään Oulun alueen paikallislehtiä lehtimainonnassa
- Metsänhoitotyöt metsäsuunnitelman mukaan (puunmyynnissä jäkälä alueilta huomioidaan päätös Kvalt 25.5.2015 § 112), kyläalueen metsäiset alueet perkataan puistomaisuus ja liikenneturvallisuus huomioiden
- Polttoainejakelutoiminnoista luovutaan kesään mennessä

6.2 Perusturvapalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Suunnitelmakaudella perusturvapalvelujen toimintaan tulee merkittävästi vaikuttamaan sosiaali- ja terveydenhuollon uudistus. Uudistus on tuomassa muutoksia sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin sekä asiakkaan valinnanvapauteen. Perusturvapalveluissa valmistaudutaan siirtämään sote -palvelut Pohjois-Pohjanmaan maakunnan järjestettäväksi vuoden 2019 alusta alkaen. Valmisteluun osallistutaan aktiivisesti.

Hyvinvoinnin ja terveyden edistäminen tulee jäämään kunnan vastuulle. Toiminnan johtamisessa ja operatiivisessa toiminnassa luodaan tiiviimpiä yhteistyörakenteita ja toimintamalleja talousarviovuoden ja suunnitteluvuosien aikana. Hyvinvointiryhmän työ tulee korostumaan osana johtoryhmän työtä.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Perusturvapalvelut tarjoavat kuntalaisille lainsäädännön mukaiset sosiaali- ja terveystalvet. Sosiaali- ja terveystalvet edistävät kuntalaisten hyvinvointia, sosiaalisten verkostojen kehittymistä sekä tukevat elämän hallintaa elämän eri vaiheissa. Toiminnan suuntaamiseen vaikuttavat palvelujen kysyntä, toimintaympäristö, toimintaa ohjaava lainsäädäntö ja valtakunnalliset linjaukset. Palveluissa painotetaan avohuollon palveluja, ennaltaehkäiseviä, hyvinvointia ja osallisuutta edistäviä palveluja. Perusturvapalveluissa ei ole vuodelle 2017 rakenteellisia muutoksia. Keskeisiä toiminnallisia muutoksia tai uudistuksia ovat 1) valmistautuminen soten siirtoon maakunnalle, 2) perustoimeentulon siirtyminen KELALLE vuoden 2017 alusta, 3) vahvistetaan lapset puheeksi -työmenetelmän käyttöä ja osallistutaan LAPE -hankkeeseen, 4) varaudutaan sosiaalihuollon asiakastietovarannon (KanSa) käyttöönottoon ja otetaan käyttöön yksilö asiakasohjelma, 5) suun terveydenhuollon siirtyminen KanTaan syksyn 2017 aikana sekä 6) kokonaisvaltaisen vanhustyön toteuttaminen painottaen ikäihmisten kotihoidon kehittämistä ja vahvistamalla ikäihmisten päivätoimintaa ja omaishoitoa.

Palvelualueen yleistavoite

Perusturvapalvelujen tavoitteena on terve ja hyvinvoiva kuntalainen.

Terveyden ja hyvinvoinnin tukemisessa perusturvapalvelut painottavat vuonna 2017 erityisesti yhteistyötä eri toimijoiden kanssa ja kuntalaisten omatoimisuutta.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT50 ml.sisäiset erät, €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	451 568	686 027	734 518	728 417	728 417
Myyntituotot	30 729	202 905	200 435	194 334	194 334
Maksutuotot	379 699	416 721	418 825	418 825	418 825
Tuet ja avustukset	36 663	51 151	18 900	18 900	18 900
Vuokratuotot	0	0	84 108	84 108	84 108
Muut toimintatuotot	4 477	15 250	12 250	12 250	12 250
Toimintakulut	-4 380 868	-5 045 496	-5 120 424	-5 183 779	-5 183 779
Henkilöstökulut yht.	-1 891 663	-2 184 893	-2 155 181	-2 161 036	-2 161 036
Palvelujen ostot	-1 927 560	-2 282 800	-2 289 960	-2 319 960	-2 319 960
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-135 940	-214 256	-228 670	-228 670	-228 670
Avustukset	-225 981	-221 580	-123 630	-151 130	-151 130
Vuokrat	-194 058	-138 405	-319 633	-319 633	-319 633
Muut toimintakulut	-5 665	-3 562	-3 350	-3 350	-3 350
Toimintakate	-3 929 300	-4 359 469	-4 385 906	-4 455 362	-4 455 362
Suunn. mukaiset poistot	-12 577	-14 674	-12 278	-12 278	-12 278
Tilikauden tulos	-3 941 877	-4 374 143	-4 398 184	-4 467 640	-4 467 640

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Perusturvahallinto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos*)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot			0	0	0
Toimintamenot		-82 042	-86 479	-89 764	-89 764
Toimintakate		-82 042	-86 479	-89 764	-89 764

*) Tulosyksikkö Perusturvan hallintopalvelut, TP2015 ei ole vertailukelpoinen, koska sosiaalityöntekijän palkka ja muut kulut eivät ole enää tässä mukana. TA2016+lautakunnan hyväksymän muutoksen lisäksi on valtuuston päättämä 1 %:n säästö mukana. Tämä säästö on jaettu tasaisesti kaikille. Vuokrissa on siirtymä sisäisen vuokran käyttöön. TP2015 ja TA2016 ei sisällä vuokraa, TA17 sisältää sis.vuokran.

Sitovat tavoitteet

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Luottamushenkilöarvioinnin tulos on hyvä ja sisältää kehittämis ehdotuksia. Päätöksenteko on säädösten mukaista. Luottamushenkilöille järjestetään sisäistä/ulkoista koulutusta uudistuneesta lainsäädännöstä.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Johdon ja esimiesten yhteisiä verkostoitumis- ja koulutustilaisuuksia 4 vuodessa. Ruoka- ja puhdistuspalvelut toimivat kunnan tukipalveluna	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Osallistutaan sote – valmisteluun, PoPster – hanke
- Osallistutaan lapsiperheiden muutosohjelmaan, LAPE – hanke
- Osallistutaan iäkkäiden palvelujärjestelmän kehittämiseen
- Toteutetaan luottamushenkilökysely
- Osallistutaan hyvinvointikertomuksen valmisteluun
- Seurataan oikaisuvaatimusten, muistutusten, kantelujen ja valitusten määrää
- Organisaatiouudistukseen liittyvät toimenpiteet tukevat hyvinvoinnin ja terveyden edistämisen johtamista ja poikkitoiminnallista hyvinvointityötä

Sosiaalipalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	381 867	46 871	13 620	13 620	13 620
Toimintamenot	-2 167 063	-528 396	-453 509	-481 009	-481 009
Toimintakate	-1 785 196	-481 525	-439 889	-467 389	-467 389

Sosiaalipalvelujen tulosalueelle sisältyvät lainsäädännön mukaisia sosiaalisen turvallisuuden, osallisuutta vahvistavien ja hyvinvoinnin edistämisen tehtäviä ja palveluja. Sosiaalityö sisältää yleisen sosiaalityön, elatusturvan, kasvatus- ja perheneuvolan ja kuntouttavan työtoiminnan. Kuntouttavan työtoiminnan kustannuksia on ollut vuoden 2015 ajan hallintopalveluissa ja sosiaalitoimessa. Yleiseen sosiaalityöhön kuuluvat myös toimeentuloturva ja sosiaalityön päihdetyö. Vammaispalveluihin kuuluu avopalvelut sekä ostopalvelut. Vuonna 2017 perustoimeentulotuen menot eikä valtionavustusta ole mukana. Ennaltaehkäisevä ja harkinnanvarainen toimeentulotuki ovat mukana. Kehitysvammahuollon ostopalvelut. Merkittävä muutos oli 2016 vanhuspalveluiden muuttaminen omaksi palvelualueeksi.

*) Tulosyksiköt Sosiaalityö, Lastensuojelupalvelut, Vammaispalvelut

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Työllisyyttä edistävä monialainen palvelutoiminta tukee työllistymis- ja koulutusmahdollisuuksia sekä työkykyarviointeja Kuntouttavan työtoiminta on vakiintunut toimintamalli	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovai- kutuksesta huolehtien	Lapsiperheiden tilapäinen kotipalvelu toteutuu	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lastensuojelutoimien tarve vähenee	Lapsiperhetyöryhmä toimii säännöllisesti Lapset puheeksi työmenetelmää käyttäen	Kodin ulkopuolelle sijoitetut 0 – 17 vuotiaat % vastaavan ikäisestä väestöstä Lastensuojelun avohuollollisten tukitoimien piirissä 0 – 17 –vuotiaita vuoden aikana, % vastaavan ikäisestä väestöstä

Työllisyyden edistäminen ja syrjäytymisen ehkäisy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Työllisyys on parantunut, työttömyysprosentti alle 8 %	Uusien palvelumuotojen kehittäminen toteutuu osana seudullista työllisyyspalvelujen kehittämishanketta, johon Hailuoto kuuluu	Työttömyysaste % Pitkäaikaistyöttömät % työttömistä Nuorisotyöttömät % Työmarkkinatuen määrä (€/vuosi) ns. sakkomaksu
Kunta kannustaa asukkaiden kouluttautumista ja työllistymistä	TYP toiminta vakiintuu. Aktivointisuunnitelmat tehdään moniammatillisessa yhteistyössä	Aktivointisuunnitelmien määrä Koulupudokkaiden määrä Nuorten kesätyöllistettyjen määrä

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lapsityöryhmä toimii suunnitelmallisesti. Lapset puheeksi toiminnan seuranta toteutuu Perhetyö on suunnitelmallista.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- Sosiaalipalveluissa jatketaan sosiaalihuoltolain mukaisten palvelujen ja toimintatapojen kehittämistä
- Sosiaalihuollon yksilöohjelman käyttöön ottaminen 1.1.2017 alkaen
- Varaudutaan kansalliseen sosiaalihuollon asiakastietovarannon (Kansa) käyttöönottoon. Sosiaalihuollon valtakunnallinen tietojärjestelmäpalvelu ja määrämuotoinen kirjaaminen = Kansa –hanke.
- Sosiaalityöntekijän työaika on 100 %:n määräaikaisesti vuosina 2017-2018, jotta sähköinen sosiaalihuollon asiakasohjelman käyttöönotto ja KanSa :n siirtyminen turvataan sekä uuden työvoimayhteisöpalvelun (TYP) vakinaiseen toimintaan osallistuminen. (Vakinainen 81,76 %). Lisäksi sosiaalityöntekijän työpanoksesta myydään sivistystoimelle koulukuraattoripalvelua.
- Perustoimeentulotuen käsittely siirtyy Kelalle, ennaltaehkäisevän ja tarveharkintaisen toimeentulotuen myöntäminen jää kuntaan
- Kuntouttavan työtoiminnan kehittäminen ja resurssien turvaaminen.
- Ostopalveluissa psykologin palvelun ostamista jatketaan lisäyksellä noin puolen päivän resurssi joka toinen kk
- Päihde- ja mielenterveysasiakkaiden ryhmätoimintaa jatketaan yhdessä seurakunnan kanssa.
- TYP -toiminta, työvoiman yhteisöpalvelutoiminta käynnistynyt ja vakiintuu

Vanhuspalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	197 105	166 454	241 998	241 998	241 998
Toimintamenot	-1 528 947	-1 443 388	-1 600 057	-1 600 057	-1 600 057
Toimintakate	-1 331 842	-1 276 934	-1 358 059	-1 358 059	-1 358 059

Vanhuspalveluihin sisältyvät kotihoito, kotihoidon tukipalvelut, päivätoiminta, palveluasuminen ja ostopalvelut.

*) Tulosityksiköt Kotihoito ja Vanhusten asumispalvelut, TP2014 ja TA2015

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Vanhuspalvelut tukevat kotona asumista. Kuntatiedotteessa on kohdennettuja terveysinfoja kolme vuoden aikana. Järjestetään kaksi ravitsemus- ja liikunta-painotteista hyvinvointitapahtumaa.	Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivis. THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja tal.huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Seurataan kansallista sote -uudistusta ja valmistaudutaan ottamaan palveluseteli käyttöön vuonna 2019	Toteutuminen

Ikäihmisten palvelurakenteen uudistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kotihoito toteutuu ympärivuorokautisesti kotona asumisen tukemiseksi. Omaishoidon, kotihoidon ja tehostetun palveluasumisen kriteerit tarkistetaan joka toinen vuosi. Kotona asumista tukeva päivä- ja virike-toiminta on säännöllistä ja monipuolista.	Kotihoitoa tarjotaan tarpeen ja resurs-sien mukaisesti. Päivä- ja viriketoiminta toteutuu kaksi kertaa viikossa.	Yli 75 -vuotiaita - 92 % asuu kotona - 14 % saa säännöllistä kotihoitoa - 7 % saa omaishoidon tukea - 7 % on tehostetun palveluasumisen piirissä - 1 % on pitkäaikaisessa hoidossa esim. terveyskeskuksen vuodeosastolla
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Palaute on positiivinen	Toteutuminen

Palveluiden tehostaminen teknologisilla ja sähköisillä menetelmillä		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Ikäihmisille on erilaisia mobiiliratkaisuja ja tunnistimia	Turvapuhelin- ja hälytinjaestelmät	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- Toteutetaan henkilöstön joustavaa käyttöä palvelukoti Saarenkartanon ja kotihoidon välillä
- Kehitetään erityisesti kotihoitoa ja omaishoito sekä omaishoitajuutta tukevia toimintatapoja
- Selvitetään yöpartitoiminnan tarve kotihoidossa
- Selvitetään mahdollisuudet siirtää lääkkeissä koneelliseen annosjakeluun tehostetussa palveluasumisessa ja kotihoidossa.

Terveyspalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	69 701	97 200	99 885	99 885	99 885
Toimintamenot	-2 213 805	-2 547 019	-2 569 026	-2 601 596	-2 601 596
Toimintakate	-2 144 104	-2 449 819	-2 469 141	-2 501 711	-2 501 711

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Perusterveydenhuollon TEA-viisarin pistemäärä nousee valtakunnan keskiarvoon. Terveysinfoja toteutuu neljä kuntatiedotteessa. Ravinto- ja liikuntapainotteisiin hyvinvointitapahtumiin osallistuminen.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveystietojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli		Toteutuminen
Kansansairaudet vähenevät	Hoitotakuu toteutuu vastaanotolla ja suun terveydenhuollossa. Laajojen terveystarkastusten toteutuminen neuvola- ja kouluterveydenhuollossa. Työttömien terveystarkastukset toteutuvat. Kuntoutus tarjoaa kuntoneuvontaa.	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)
Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät	Psykiatrisen sairaanhoitajan palvelut toteutuvat. Käytetään varhaisen puuttumisen menetelmiä.	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapaajattelu, ehkäisevä työ)	Lapsiperhetyöryhmä toimii säännöllisesti	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lapset puheeksi työmenetelmää käytetään	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- Perusterveydenhuollon palveluiden tuottaminen kunnan omana toimintana eli lähipalveluna kustannustehokkaasti
- Lakisääteisen hoitotakuun toteutuminen sisältäen kuntalaisten tehokkaan hoitoon pääsyn
- Terveyspalveluiden toteuttamisvastuu toteutuu vastaavan lääkärin ja vastaavan hammaslääkärin toimesta hallintosäännön, omavalvontasuunnitelman ja voimassa olevien lakien mukaisesti.
- Suun terveydenhuollon potilastietojärjestelmän uudistamiseen varaudutaan, hankinta toteutetaan Kuntarahoituksen leasing -rahoituksella ja haetaan määräraha kun asian valmistelu etenee. Kantaan siirtyminen syksyllä 2017.

- Psykiatrisen sairaanhoitajan ostopalveluun on varattu noin 20 000 euron määräraha. Viimeiset kaksi vuotta on hoidettu mielenterveysasiakkaat aikuisten osalta omana toimintana, siten että palvelukodin sairaanhoitajan työosuutta on ollut 10 % vastaanotolle. Tästä määräaikaisesta käytännöstä luovutaan. Ostopalvelussa haetaan myös nuorten, nuorten aikuisten, aikuisten ja ikäihmisten mielenterveystyön osaamista.

Tukipalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot		375 502	379 015	372 914	372 914
Toimintamenot		-444 651	-411 353	-411 353	-411 353
Toimintakate		-69 149	-32 338	-38 439	-38 439

*) Kustannuspaikka Peruskoulun keittiö ja tulosyksikkö Saarenkartanon keittiö, TP2014 ja TA2015
Henkilöstö- ja tarvikekustannukset hallintopalvelusta eivät sisälly lukuihin

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kansansairaudet vähenevät	Ruokahuollossa ateriapalvelut toteutetaan ravitsemussuositusten mukaisesti	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)

Keskeiset toimenpiteet:

- Tuotetaan laadukkaita ruoka- ja puhdistuspalveluja
- Kerätään palautetta ja hyödynnetään sitä kehittämistyössä.

6.3 Sivistyspalvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Hailuodon kunnan sivistyspalveluja järjestetään pienen kunnan saaristo-olosuhteissa, jotka tarjoavat sekä mahdollisuuksia että haasteita toiminnan järjestämiselle. Toisaalta luonto on lähellä, palvelujen infrastruktuuri on pääosin ajanmukaista ja yleiset elinolosuhteet ovat kaupunkioloihin verrattuna rauhalliset ja väljät. Eri palveluiden toimijoilla on organisaation pienuudesta johtuen mahdollista toimia välittömässä ja tiiviissä yhteistyössä. Toisaalta saaristo-olosuhteista seuraa rajalliset mahdollisuudet suurempien ympäristökuntien tarjoamien monipuolisempien harrastus- ja kulttuuripalvelujen sekä esi- ja perusopetuksen oppilashuollollisten palvelujen piiriin.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Hailuodon kunnan kuntastrategian 2025 mukaan Hailuoto tarjoaa laadukkaita julkiset ja yksityiset palvelut. Sivistyspalveluihin kuuluvat varhaiskasvatus ja esiopetus, perusopetus, koululaisten aamu- ja iltapäivätoiminta, kansalais- ja musiikkiopisto, kirjasto, museo sekä kulttuuri-, liikunta- ja nuorisopalvelut. Palvelujen tarkoituksena on edistää kaikenikäisten kuntalaisten hyvinvointia, elämänhallintaa sekä tietojen ja taitojen karttumista. Varhaiskasvatuspalvelut ja perusopetus järjestetään voimassaolevan lainsäädännön perusteella ja huomioiden uudet opetussuunnitelmien perusteet. Perusopetuksen oppilashuollossa tehdään yhteistyötä perusturvanpalvelujen kanssa. Kulttuuri- ja vapaa-aikapalvelut järjestetään pääosin kunnan omana palveluna.

Palvelualueen yleistavoite

Hailuodon sivistysosaston tärkeimmät painopistealueet talousarviovuonna ovat:

- 1 Jatkaa perusopetuksen opetussuunnitelman uudistamista (uudistustyö tulee jatkumaan vuoteen 2019 saakka).
- 2 Ajantasaistaa perusopetuksen IT-laitteisto ja ohjelmistot jotta:
 - valtakunnallisen opetussuunnitelmauudistuksen edellyttämä oppimisen digitalisaatio olisi mahdollista toteuttaa ja hailuotolaisoppilaat olisivat siten tasa-arvoisessa asemassa Oulun seudun muiden perusopetuksen oppilaiden kanssa
 - oppilashallinto ja siinä käytetyt ohjelmat voitaisiin ajanmukaistaa mahdollistamaan nykyaikaisen tiedonsiirron toisiin kouluihin ja Opetushallitukseen
 - yhteydenpito ja sen myötä yhteistyö kotien ja koulun välillä olisi sujuvampaa
- 3 Laatia ja ottaa käyttöön päivähoidon palvelualueella varhaiskasvatussuunnitelma valtakunnallisten perusteiden mukaisesti.
- 4 Saattaa vapaa-aika- ja liikuntapalveluissa loppuun kuntataajaman frisbeegolfratahanke ja käynnistää Hyypän hiihtoladun kehittämisen edellytyksenä oleva maanomistuksen yhtenäistämishanke.
- 5 Laajentaa kuntalaisten käytössä olevia lainauspalveluja Koha-järjestelmän käytön edellyttämän Koha-Suomi Oy:n osakkuuden myötä.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT60 ml.sisäiset erät, €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	96 758	60 145	83 596	79 286	79 286
Myyntituotot	3 884	4 500	3 500	3 500	3 500
Maksutuotot	44 929	52 400	44 900	44 900	44 900
Tuet ja avustukset	28 751	3 245	8 000	3 500	3 500
Vuokratuotot	4 495	0	27 196	27 386	27 386
Muut toimintatuotot	14 698	0	0	0	0
Toimintakulut	-1 480 573	-1 564 544	-1 771 107	-1 776 708	-1 787 808
Henkilöstökulut yht.	-966 011	-998 646	-955 416	-965 017	-977 517
Palvelujen ostot	-149 303	-269 955	-277 918	-276 118	-276 118
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-71 464	-56 241	-50 740	-49 740	-48 340
Avustukset	-54 175	-46 035	-46 500	-46 500	-46 500
Vuokrat	-236 856	-190 301	-437 133	-437 133	-437 133
Muut toimintakulut	-2 764	-3 366	-3 400	-2 200	-2 200
Toimintakate	-1 383 815	1 504 339	-1 687 511	-1 697 422	-1 708 522
Suunn. mukaiset poistot	-7 433	-2 699	-4 634	-4 565	-4 373
Tilikauden tulos	-1 391 248	-1 507 098	-1 692 145	-1 701 987	-1 712 895

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Sivistyshallinto

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot			0	0	0
Toimintamenot	-34 233	-25 526	-25 970	-26 134	-38 634
Toimintakate	-34 233	-25 526	-25 970	-26 134	-38 634

Sitovat tavoitteet

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Verkostoidutaan ympäristökuntien sivistysjohtajien kanssa ja hyödynnetään ympäristökuntien tietotaitoa sekä jaetaan omaa.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Yhteistyötä yli hallintokuntarajojen kehitetään.	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- verkostoituminen ja yhteistyön tekeminen mahdollisuuksien mukaan ympäristökuntien sivistyspalvelujen kanssa
- osallistutaan alueellisiin sivistyspalvelufoorumeihin ja koulutuksiin

Perusopetus

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	27 147	2 900	32 310	32 500	32 500
Toimintamenot	-770 302	-830 740	-1 020 774	-1 029 535	-1 029 535
Toimintakate	-743 155	-833 640	-988 464	-997 035	-997 035

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Järjestetään koulun arjessa liikunta- ja virkistytymismahdollisuuksia (liikunnalliset välitunnit, erilaiset juhlat ja tilaisuuDET)	Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämäntapaajattelu, ehkäisevä työ)	Tiivistetään yhteistyötä perusturvapalvelujen kanssa (kuraattori- ja koulupsykologipalvelujen jakaminen) Jatketaan opetussuunnitelman uudistustyötä. Ajantasaistetaan peruskoulun IT-laitteisto ja ohjelmisto vastaamaan uuden opetussuunnitelman edellyttämää oppimisen digitalisaatiota	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Käytetään tarpeen mukaan LP-keskustelujen kotien ja koulun sekä päiväkodin välillä. Tiivistetään yhteistyötä kotien ja koulun välillä myös vanhempainseminaarin toiminnalla.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteuttaminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- säännölliset tapaamiset oppilashuollon edustajien kanssa yli hallintokuntarajojen uuden
- säännölliset vanhempainseminaarin tapaamiset
- IT-laitte- ja ohjelmistohankinnat

Nuoriso-, kulttuuri- ja liikuntapalvelut

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	30 841	20 045	10 786	6 286	6 286
Toimintamenot	-284 032	-291 345	-308 856	-304 746	-304 746
Toimintakate	-253 191	-271 300	-298 070	-298 460	-298 460

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Kehitetään olemassa olevia liikuntapaikkoja monipuolistamalla niiden käyttömahdollisuuksia. Otetaan käyttöön kuntataajaamaan uusi frisbeegolfrata (hanke aloitettu 2016). Luodaan edellytykset Hyypän hiihtoladun kehittämiselle reittitoimituksella.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Tuotetaan kuntalaisia innostavia liikunta-, kulttuuri- ja vapaa-ajan palveluja.	Luodaan mahdollisuuksia kulttuurin harrastamiselle sen eri muodoissa. Laajennetaan lainauspalveluja Koha-kirjastojärjestelmällä.	Tilojen käyttöaste Tapahtumien määrä (Osallistujien määrä)
Kansansairaudet vähenevät	Kannustetaan kuntalaisia liikkumaan ja osallistumaan monipuolisesti	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)
Päihde- ja mielenterveysongelmat vähenevät	Hailuodon kulttuuritarjontaan (museo, kirjasto, kansalaisopisto, tapahtumat)	Kansansairauksien indeksit, sairastavuusindeksit (KELA ja THL)

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Tuotetaan lasten, nuorten ja lapsiperheiden palvelut lapsen ja nuoren edun ja perheiden hyvinvoinnin näkökulmasta (elämänkaariajattelu, ehkäisevä työ)	Tehdään yhteistyötä hyväksytyn LNPO-ohjelman mukaisesti.	Kouluterveyskyselyn tulokset Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Tehdään yhteistyötä hyväksytyn LNPO-ohjelman mukaisesti.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä
Yhteistyö on sujuvaa seurakunnan ja järjestöjen kanssa.	Tehdään yhteistyötä hyväksytyn LNPO-ohjelman mukaisesti.	Toteutuminen

Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkalukohde		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuritapahtumat	Hoidetaan ja kehitetään virkistysalueita ja selvitetään mahdollisuuksia uusiin kulttuuritapahtumiin.	Asukastytyväisyys Matkailijoiden palautteet

Keskeiset toimenpiteet:

- saatetaan loppuun kuntataajaman frisbeegolfratahanke
- käynnistetään Hyypän hiihtoladun maanomistuksen yhtenäistämishanke

Varhaiskasvatus

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	38 770	43 000	40 500	40 500	40 500
Toimintamenot	-392 007	416 933	-415 507	-416 293	-414 893
Toimintakate	-353 237	373 933	-375 007	-375 793	-374 393

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Huolehditaan kattavista varhaiskasvatuspalvelujen tarjonnasta uuteen päivähoitorakennuskokonaisuuteen tukeutuen.	Terv. ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloud. huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään valinnanvapautta ottamalla käyttöön asteittain palveluseteli	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Toteutuminen
Perheitä ja kotona asumista tuetaan ennaltaehkäisevästi, varhaisesta vuorovai- kutuksesta huolehtien	Tehdään monialaista yhteistyötä sosiaalipalvelujen ja peruskoulun kanssa perheiden tukemiseksi.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	LP-keskusteluja käytetään tarpeen mukaan päivähoitossa ja perusope-tuksessa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Keskeiset toimenpiteet:

- säännölliset sekä tarpeenmukaiset tapaamiset peruskoulun ja sosiaalipalvelujen toimijoiden kanssa

6.4 Tekniset palvelut

Toimintaympäristöanalyysi

Teknisten palveluiden tulosalueita ovat

- teknisten palveluiden hallinto
- yhdyskuntapalvelut
- rakennusvalvontapalvelut
- tilapalvelut (entinen kiinteistöpalvelut)
- lämmöntuotantopalvelut

Tekniset palvelut vastaa mm. kaavateiden, yksityisteiden (avustukset ja talvikunnossapito), satamien, reitistöjen, taukotupien, jäteasemien, lentopaikan sekä yleisten alueiden hoidosta ja kunnossapidosta. Lisäksi tekniset palvelut huoltaa ja kunnossapitää palvelualueiden rakennukset, asunnot, vuokratut toimitilat sekä Marjaniemen rakennukset. Tekniset palvelut vastaa myös lämpölaitoksen kokonaisvaltaisesta hoidosta ja huollosta mukaan lukien biopolttoaineen hankinta. Tekninen johtaja valmistelee teknisen lautakunnan käsittelemät asiat, vastaa rakennusvalvonnasta sekä vastaa kunnan kaavoittajalle kuuluvista tehtävistä.

Teknisten palveluiden hierarkiarakenne muuttuu jonkin verran vuoden 2016 rakenteesta. Muutokset on esitetty jäljempänä tulosaluetarkastelun yhteydessä. Vanhat muuttuneet kustannuspaikat on säilytetty hierarkiarakenteessa mm. raportoinnin vuoksi. Vanhoille kustannuspaikoille ei ole kuitenkaan syötetty lukuja vuoden 2017 talousarvioon.

Yleiskuvaus palvelualueen palveluista ja tarkoituksesta

Palvelualueen tehtävinä on huolehtia:

Teknisten palvelujen hallinnon tulosalueella

- teknisen lautakunnan viranomaistehtävistä ja koko palvelualueen hallintopalveluista

Yhdyskuntapalvelujen tulosalueella

- kaavoituksen valmistelusta
- liikenneväylistä (kunnan toimialaan kuuluvat asiat)
- satamista ja lentopaikasta
- jäteasemista ja lentopaikasta
- retkeilyreiteistä ja taukotuvista

Rakennusvalvontapalvelujen tulosalueella

- rakennustoiminnan valvonnasta ja ohjauksesta
- rakennuslupien myöntämisestä
- viranomaiskatselmusten suorittamisesta
- kiinteistörekisterin ylläpidosta

Tilapalvelujen tulosalueella

- kunnan kiinteistöjen isännöinnistä ja kunnossapidosta
- asuntojen ja huoneistojen vuokrauksesta ja vuokrasopimusten laatimisesta
- markkinointiasioista (asuminen, rakennuspaikat)
- käyttäjäpalveluista
- jätehuollosta
- osoiterekisterin ja avainrekisterin ylläpidosta
- kunnan omien rakennusprojektien rakennuttajatehtävistä (jos toteutus omana työnä)

Lämmöntuotantopalvelujen tulosalueella

- lämpölaitoksen ja kaukolämpöverkoston hoidosta ja huollosta
- hakeraaka-aineen hankinnasta ja haketuksesta

Palvelualueen yleistavoite

Teknisten palveluiden yleistavoitteina on käytettävissä olevien resurssien puitteissa huolehtia mahdollisimman huolellisesti ja kustannustehokkaasti kaavoituksen valmistelusta, rakennusvalvonnan ja sen eri palveluiden joustavasta toiminnasta, yhdyskuntapalveluista, kunnan kiinteistöjen ja eri vastuualueiden taloudellisesti järkevästä ja määrätietoisesta hoidosta ja huollosta sekä tilojen vuokrauksesta.

Palvelualueen tärkeimpänä tavoitteena on vahvistaa itsenäisen Hailuodon kunnan teknisiä palveluita ja kehittää niiden toimintaa ja toimintamalleja eri osa-alueilla siten, että eri tulosalueiden alaiset tehtävät ja toimenpiteet voidaan hoitaa omana työnä tai paikallisin ostopalveluin mahdollisimman nopeasti, laaja-alaisesti, laadukkaasti ja kustannustehokkaasti. Tekniset palvelut pyrkivät osaltaan turvaamaan kunnallisen toimivallan sekä kaavoituksesta että eri lupaprosesseista päätettäessä.

Tulo- ja menolajikohtainen tarkastelu

LT70 ml.sisäiset erät, €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	1 046 805	1 040 242	1 685 976	1 597 481	1 619 440
Myyntituotot	37 819	133 000	110 797	42 500	43 800
Maksutuotot	14 761	14 000	15 000	17 000	19 000
Tuet ja avustukset			0	0	0
Vuokratuotot	956 031	893 242	1 559 879	1 449 186	1 465 288
Muut toimintatuotot	38 194	0	300	88 795	91 352
Toimintakulut	-847 383	-926 062	-1 826 866	-1 453 513	-1 476 100
Henkilöstökulut yht.	-239 120	-227 851	-262 196	-296 772	-310 066
Palvelujen ostot	-245 687	-303 930	-335 840	-253 859	-254 359
Aineet, tarvikkeet ja tavarat	-353 673	-386 658	-263 303	-270 401	-272 625
Avustukset	-20	-3 960	0	0	0
Vuokrat	-2 756		-964 127	-631 081	-637 650
Muut toimintakulut	-6 125	-3 663	-1 400	-1 400	-1 400
Toimintakate	199 422	114 180	-140 890	143 968	143 340
Suunn. mukaiset poistot	-377 323	-366 184	-377 643	-370 217	-333 302
Tilikauden tulos	-177 900	-252 004	-518 533	-226 249	-189 962

Tulo- ja menolajikohtainen jaottelu on alustava tieto ja se tarkentuu käyttösuunnitelmassa

Teknisten palveluiden hallinto

Tulosalueella on tulosityksikkönä teknisten palveluiden hallintopalvelut, jonka alla on kustannuspaikkoina tekninen lautakunta sekä teknisten palveluiden hallinto. Teknisten palveluiden hallinnon tulosalue sisältää kaiken sen johtamisen, joka liittyy muiden kuin rakennusvalvontapalveluiden tulosalueen tehtäväkokonaisuuksiin.

Kunnan rakennusvalvontaviranomaisen (= tekninen lautakunta) tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidosta ja hoidosta siten kuin niistä säädetään (MRA 4§).

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot			1 540	1 556	1 573
Toimintamenot		-96 371	-159 636	-189 095	-198 868
Toimintakate		-96 371	-158 096	-187 539	-197 295

Palkkojen jakautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia. Tulosalueelle on vuosille 2017-2019 budjetoitu teknisten palveluiden hallinnon ja rakennusvalvonnan palkkakustannukset.

Sitovat tavoitteet

Organisaation jatkuva kehittäminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Kunnassa toteutuu nopea reagointi ja laadukas päätöksenteko sekä yhteistyö naapurikuntien kanssa	Vahvistetaan ja kehitetään teknisiä palveluita itsenäiseen toimintaan myös jatkossa. Osallistutaan seutuyhteistyöhön resurssien mukaan.	Luottamushenkilöarviointi Toimeenpantavien päätösten määrä suhteessa tehtyjen päätösten määrään Luottamushenkilökoulutusten määrä
Kunnan palveluissa, johdossa ja luottamushenkilöjohdossa on käytössä hallinnon rajoja ylittävä tehokas toimintatapa	Korostetaan kaikkien palvelusektoreiden työntekijöille oma-aloitteisuuden ja taloudellisuuden tärkeyttä mm. kiinteistöjen käytössä.	Luottamushenkilöarviointi Organisaatiouudistuksen toteutuminen Sote -uudistuksen toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- määritellään teknisten palveluiden prosessikuvaukset
- valmistellaan teknisen lautakunnan päätettäväksi vietävät asiat huolellisesti ja kiireettä
- selvitetään SOTE- ja maakuntauudistuksen vaikutuksia kunnan toimintaan kiinteistöomaisuuden näkökulmasta
- valmistellaan koko saaren kattava strateginen yleiskaava kunnanhallitukselle ja –valtuustolle päätettäväksi ja hyväksyttäväksi
- valmistellaan maapoliittisen ohjelman päivitys kuntastrategian ja strategisen yleiskaavan periaatteiden pohjalta
- varataan riittävät henkilöresurssit em. toimenpiteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi

Yhdyskuntapalvelut

Yhdyskuntapalvelujen tulosalueella on yhdyskuntapalveluiden tulosityksikkö, ja sen alla liikenneväylien, satamien, reitistöjen ja taukotupien sekä muiden alueiden kustannuspaikat. Kunta vastaa toistaiseksi niiden yksityisteiden talvikunnossapidosta, joiden varressa on vakituista asutusta. Talvi-kunnossapidosta laaditaan hoitosopimukset talvikausittain. Tulosalueen menoihin varataan vuodelle 2017 määräraha niiden yksityisteiden tieosakkaiden tieyksiköintiä varten (30.000,00 e), joille ei ole yksiköintiä aikaisemmin tehty. Työ on aloitettu syksyllä 2016. Satamista huolletaan ja hoidetaan kunnanvaltuuston ja kunnanhallituksen päätösten mukaisesti Marjaniemen, Huikun ja Sunikarin satamia. Mikäli muita satamia päätetään kunnostaa, tulee resursseista päättää tapauskohtaisesti kunnanhallituksessa ja tarvittaessa kunnanvaltuustossa. Reitistöjen hoito on kilpailutettu kahden vuoden välein. Hoidosta ja huollosta on laadittu huoltosopimus toimijan kanssa. Lentopaikalle on budjetoitu määräraha ympäristölupaa ja kiitotien paikkausta varten.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	3 124	3 000	7 500	7 800	8 100
Toimintamenot	-114 457	-124 839	-145 850	-88 350	-88 850
Toimintakate	-111 334	-121 839	-138 350	-80 550	-80 750

Palkkojen jakautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Yksityisteiden kunnossapidon tason parantaminen tiekuntia ja –osakkaita aktiivisella. Osallistutaan yhtenä palvelualueena hyvinvointia edistäviin tapahtumiin.	Terveyden ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä

Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Yksityisteiden kunnossapidon tason parantaminen tiekuntia ja -osakkaita aktiivisella. Osallistutaan yhtenä palvelualueena mahdollisiin esteettömyyshankkeisiin.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Vetovoimainen luonto- ja kulttuurimatkailukohde		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Monipuoliset luontoreitit ja kulttuuripaikat	Säilytetään olemassa olevien reitistöjen ja taukotupien hoitotasoa nykyisellä tasolla.	Asukastytyväisyys Matkailijoiden palautteet

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Liikenneturvallisuus on parantunut	Aktivoidaan tienpitäjää kevyen liikenteen väylien suunnitelmien laatimiseksi ja päivittämiseksi. Osallistutaan yhtenä palvelualueena liikenneturvallisuussuunnitelman päivitykseen resurssien mukaan.	Pyörätien toteutuminen Hyvinvointikertomuksen mittaristo

Keskustaajama kehittyy		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Viihtyvyys ja siisteys ovat parantuneet	Maisematöiden toteutus rakennuskaava-alueella maisemalapahakemuksen pohjalta.	Asukastytyväisyys
Keskustaajama on selkeä kunnan keskus "kuntalaisten olohuone"	Osallistutaan yhtenä palvelualueena kunnan keskustaajaman kehittämisen suunnitteluun.	Asukastytyväisyys Keskustaajaman yritysten lukumäärä

Keskeiset toimenpiteet:

- avustaa ja ohjeistaa tiekuntia yksityisteiden hoidossa
- organisoida yksityisteiden tieyksiköintiä ostopalveluna vuoden 2017 aikana
- organisoida yksityisteiden talvikunnossapito kohtuullisella tasolla talvikauteen 2017-2018 saakka
- huoltaa ja kunnossapitää kunnan hoitovastuulla olevia Huikun, Marjaniemen ja Sunikarin satamia siten, että satamien ja niiden rakenteiden käyttö on turvallista ja vaivatonta
- ohjata luonnossa liikkuvia matkailijoita käyttämään opastettuja reittejä huoltamalla ja ylläpitämällä reitistöjä
- huolehditaan yleisten alueiden (maatuvaa jäte, jäteasema, lentopaikka, kaatopaikka yms) siisteydestä resurssien mukaan
- osallistutaan yhtenä palvelualueena liikenneturvallisuussuunnitelman päivitykseen
- korostetaan tienpitäjälle seudullisesti tärkeän läpi saaren kattavan kevyen liikenteen väylän tarpeellisuutta koko Hailuodon liikenneturvallisuudelle.
- varataan riittävät henkilöresurssit em. toimenpiteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi

Rakennusvalvontapalvelut

Rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä huolehtii kunnan määräämä lautakunta tai muu monijäseninen toimielin, jona ei kuitenkaan voi toimia kunnanhallitus (MRL 21 §). Hailuodossa tekninen lautakunta on huolehtinut rakennusvalvonnan viranomaistehtävistä. Rakennusvalvontaviranomaisen tehtävänä on valvoa kaavojen noudattamista, huolehtia rakentamista ja muita toimenpiteitä koskevien lupien käsittelemisestä sekä osaltaan valvoa rakennetun ympäristön ja rakennusten kunnossapidosta ja hoidosta siten kuin niistä säädetään (MRA 4 §). Kunnalla tulee olla käytettävissään tehtäviin riittävät voimavarat ja asiantuntemus (MRL 20 §).

Rakennusvalvontapalvelujen tulosalueella rakentamisen neuvonnasta ja valvonnasta on vastannut osaltaan tekninen johtaja. Myös lupa-asioiden ratkaisuvuorosta on poikkeamispäätöksiä lukuun ottamatta delegoitu tekniselle johtajalle. Tekninen johtaja on pitänyt pöytäkirjaa ratkaisemistaan lupa-asioista ja tuonut ne lautakunnalle tiedoksi. Vuodesta 2010 alkaen lupapäätökset ovat olleet nähtävillä myös kunnan kotisivuilla. Päätöstietoja on kotisivuilla päivitetty viikoittain.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	15 816	15 200	15 000	17 000	19 000
Toimintamenot	-53 548	-62 524	-11 100	-16 600	-16 600
Toimintakate	-37 732	-47 324	3 900	400	2 400

Sitovat tavoitteet

Ympäristö säilytetään ainutlaatuisena ja vetovoimaisena		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Maankäyttö on määritelty kaavoituksella yksityiskohtaisesti	Valmistellaan käynnissä olevat kaava-hankkeet (strateginen yleiskaava, oyk:t) kunnanhallituksen ja -valtuuston päätettäväksi.	Koko kunnan kattava yleiskaavan hyväksyminen Oikeusvaikutteisten kaavojen hyväksyminen
Kansallismaisema statuksen ja vanhan rakennuskannan säilyminen	Huomioidaan edelleen kaavoitus- ja lupaprosesseissa. Rakennustietojen, lupaprosessien ja ohjauksen kehittäminen sähköisten rajapinta-palveluiden avulla.	Toteutuminen

Keskeiset toimenpiteet:

- osallistutaan seudullisten työryhmien toimintaan yhteistyövaihtoehtojen tutkimisessa
- siirrytään käyttämään VRK:n ylläpitorajapintaa pysyvän rakennustunnuksen käyttöönoton varmistamiseksi
- ollaan mukana kunnan kehittämishankkeissa resurssien mukaan
- turvataan kunnallinen toimivalta sekä kaavoitusasioissa että rakennuslupa-, suunnittelutarveratkaisu- ja poikkeamishakemuksista päätettäessä
- käynnistetään kunnan rakennusjärjestyksen päivitys
- varataan riittävät henkilöresurssit em. toimenpiteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi

Tilapalvelut

Kunnalla on Perämeren tutkimusaseman kiinteistöt ja taukotuvat mukaan lukien yhteensä 61 rakennusta, joissa 73 vuokrattavaa asuinhuoneistoa. Rakennusten kerrosala on yhteensä 14590 k-m², huoneistoala yhteensä 12867 ht-m² ja tilavuus 53548 m³. Vuokrattavien asuinhuoneistojen pinta-ala on yhteensä 3243 ht-m². Rakennusten yhteenlaskettu tekninen arvo oli joulukuussa 2015 20.854.317,00 €, kuntoluokka 74,40 % ja korjaus-velka 1.445.449,00 €. Rakennusomaisuuden reaalikuluminen on vuodessa n. 470.000,00 € (Isoniemi 26.4.2016; Hailuodon kunnan sisäinen vuokra ja vuokrajärjestelmä).

Kiinteistöjen käyttöön liittyvät huolto- ja hoitotehtävät (lämmitys, sähkö, ilmanvaihto, käyttövesi) kuuluvat automaattisesti teknisen toimen vastuulle. Kaikki kiinteistöihin liittyvät ongelmatilanteet pyritään hoitamaan ensisijaisesti

teknisen toimen omana työnä siten, että esim. mahdolliset katkokset jäisivät lyhyiksi eivätkä aiheuttaisi kohtuutonta haittaa kuntalaisille/työntekijöille. Kiinteistöissä tapahtuvaa toimintaa (esim. terveydenhoito, koulupalvelut, keittiöpalvelut, ATK-tuki, yms.) tukevien laitteiden ja koneiden huollosta ja hoidosta vastaa kunkin palvelualueen johtaja.

Hailuodon kunnassa otetaan vuoden 2016 aikana käyttöön sisäinen vuokra. Sisäisen vuokran käyttöönotolla pyritään mm. optimaaliseen tilojen käyttöasteeseen.

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	1 027 866	899 542	1 561 889	1 465 630	1 482 715
Toimintamenot	-679 378	-502 080	-1 432 348	-1 080 713	-1 091 562
Toimintakate	348 488	397 462	129 541	384 917	391 153

*) Lämpölaitos siirtynyt omaksi tulosalueekseen TA2016:ssa. Vertailuvuissa esitetään kiinteistöpalveluiden luvut. Palkkojen ja kautumisessa tulosalueiden osalla muutoksia

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Palvelut edistävät asukkaiden omaehtoista toimintaa ja kannustavat aktiiviseen elämäntapaan	Osallistutaan yhtenä palvelualueena hyvinvointia edistäviin tapahtumiin. Tuetaan resurssien mukaan ikäihmisten kotona asumista.	Terveysten ja hyvinvoinnin edistämisen aktiivisuus THL:n viisarin lukemat Huoltosuhde ja taloudellinen huoltosuhde Koulutustaso Kuntatiedotteen terveysinfojen määrä Hyvinvointitapahtumien määrä
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.	Osallistutaan yhtenä palvelualueena mahdollisiin esteettömyyshankkeisiin.	Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Lasten ja nuorten palveluissa toteutuu monialainen yhteistyö		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Lapset Puheeksi toimintamalli on vakiintunut ja vaalitaan lapsen hyviä kehitysympäristöjä	Lisätään yhteistyötä sivistyspalveluiden kanssa lasten kehitysympäristöjen säilyttämisessä ja uusien luomisessa.	Lapset Puheeksi keskustelujen toteutuminen eri ikäryhmissä

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Edullinen vuokra-asuminen	Huolehditaan vuokra-asuntojen kunnosta kustannustehokkaasti kasvattamatta korjausvelkaa.	Vuokra-asuntojen kokonaisneliöhinta asukkaalle

Yritysten toimintaedellytysten mahdollistaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Vapaita yritystontteja/toimitiloja on tarjolla vähintään viisi	Huomioidaan tavoitteet käynnissä olevissa kaavahankkeissa. Investoidaan tarvittaessa erillispäätöksillä toimitilarakentamiseen.	Vapaiden yritystonttien/ toimi-paikkojen määrä

Keskeiset toimenpiteet:

- luovutaan kunnan toiminnan kannalta ylimääräisistä kiinteistöistä
- osallistutaan uusien kunnanviraston toimitilojen hankesuunnitteluun valitun toteutusvaihtoehdon mukaisesti
- parannetaan ja nopeutetaan kiinteistönhuollon tasoa ennakoivasti riittävän huoltokaluston (kiinteistötraktorin hankinta leasingilla) ja sähköisen huoltokirjan avulla.

- pyritään pitämään vuokra-asuntojen taso ja käyttöaste mahdollisimman korkeana ja vuokrataso seudullisesti kohtuullisena
- markkinoidaan kunnan rakennuspaikkoja siten, että kuntastrategian mukaiset tavoitteet täyttyvät
- huolehditaan koko teknisten palveluiden henkilöstön hyvinvoinnista, jaksamisesta ja kouluttautumisesta resursien mukaan
- varataan riittävät henkilöresurssit em. toimenpiteiden ja tavoitteiden toteuttamiseksi

Toiminnalliset tunnusluvut

	Tp – 2014	Tp – 2015	Ta – 2016	Ta - 2017
Yleinen kiinteistökustannus €/ht-m ² /kk	4,69	4,73	4,43	3,08/7,82
Vuokrahuoneistojen määrä	76	74	74	73
Vuokrahuoneistojen pinta-alat (ht-m ²)	3581	3439	3439	3243
Vuokrahuoneistojen käyttöaste-%	85,3	90,2	90,2	95,0
Vakinaisen henkilöstön lkm (htv)	4,6	4,6	4,6	4,6

Käyttöaste prosentti on määritetty 23.11.2016 lasketun tilanteen mukaan. Kiinteistökustannus laskettu TA730 Tilapalvelujen menojen mukaan ilman pääomavuokraa/pääomavuokralla.

Sisäiset vuokrat

	Ta - 2016	Ta - 2017
Hallintopalvelut	577 350	582 607
Perusturvapalvelut	278 758	282 023
Sivistyspalvelut	425 482	429 833
Tekniset palvelut	21 808	22 024
Yhteensä	1 303 398	1 341 797

Sisäiset vuokrat vuodelle 2016 määritellään takautuvasti lisätalousarvion yhteydessä 12/2016.

Lämmöntuotantopalvelu

Kunta on 29.11.2013 hankkinut omistukseensa lämpölaitoksen ja –verkon. Lämpöenergian toimittamisesta vastaa toistaiseksi Hailuodon kunnan tekniset palvelut. Lämpöä toimitetaan kunnan omien kiinteistöjen lisäksi seurakunnalle, kuivuriosuuskunnalle ja yhdelle yksityiselle kotitaloudelle. Lämmöntoimituksista on tehty lämmön-toimitussopimukset. Lämpölaitoksen hoito on ostettu lokakuun 2016 loppuun saakka alihankintana yksityiseltä yrittäjältä. Marraskuun 2016 alusta lämpölaitosta on hoitanut teknisiin palveluihin palkattu määräaikainen laitosmies (50 %).

Tulosalueen sitovuus valtuustoon

€	TP2015 *)	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toimintatuotot	50 450	122 500	100 047	105 495	108 052
Toimintamenot	-188 558	-141 665	-77 932	-78 755	-80 220
Toimintakate	-138 108	-19 165	22 115	26 740	27 832

*) Kustannuspaikka Lämpölaitos, TP2015

Sitovat tavoitteet

Hyvinvoinnin lisääminen ja terveyserojen kaventaminen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Edistetään turvallisuutta ja esteettömyyttä palvelutuotannossa ja infrastruktuurissa.		Hyvinvointikertomuksen indikaattorit.

Panostetaan kunnan vetovoimaisuuden lisääntymiseen		
Tavoite 2025	Tavoite 2017	Mittari/ arviointi
Edullinen vuokra-asuminen		Vuokra-asuntojen kokonaisneliöhinta asukkaalle

Keskeiset toimenpiteet:

- hankkia haketta ja tuottaa lämpöenergiaa taloudellisesti, tehokkaasti ja häiriöttömästi kunnan omiin ja lämpösopimusten piirissä oleviin ulkopuolisiin kiinteistöihin
- määräaikaisten laitosten toimen muuttaminen vakituiseksi

Investointi- ja rahoitusosa

7 Investoinnit

INVESTOINNIT €	TP2015 *)	TA2016 +muutos *)	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
INVESTOINTITULOT					
Maa- ja vesialueet		20 000	15 000	25 000	25 000
Maa-alueet			15 000	25 000	25 000
Rakennukset	89 604	199 452	0	10 000	
Kalahallin saneeraus				10 000	
INVESTOINTIMENOT					
Aineettomat hyödykkeet	-44 004	-30 500	-17 000		
Asianhallintaohjelman päivittäminen			-17 000		
Maa- ja vesialueet		-495 000	-50 000	-50 000	
Maa-alueet			-50 000	-50 000	
Rakennukset	-485 513	-851 400	-501 000	-815 000	-458 000
Paloaseman laaj. ja k.talon vesikaton korj.			-2 000	-2 000	
Liikuntahallin vesikaton korjaus			-60 000		
Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-as.			-15 000	-15 000	-15 000
Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus			-273 000	-360 000	-43 000
Taukotuvan uudisrakentaminen			-1 000	-1 000	
Kunnanviraston uudisrakennus			-30 000	-400 000	-400 000
Kalahallin saneeraus			-40 000	-20 000	
Kirjaston julkisivujen saneeraus			-20 000		
Tukias. Juolukan huoneistojen saneeraus			-30 000	-15 000	
Halli 3, vesikaton uusiminen			-30 000	-2 000	
Kiinteät rakenteet ja laitteet	-103 295	-22 000	-70 500	-324 000	-272 500
Kiinteistöjen liittäminen valok.verkkoon			-5 000	-1 000	
Liikunta-alueiden saneeraus			-5 000	-22 500	-22 500
Marjaniemen sataman kunnostus			-60 000		
Sunikarin sataman kunnostus			-500	-500	
Kevyen liikenteen väylä, MALPE-hanke				-250 000	-250 000
Viheralueiden rakentaminen				-50 000	
Koneet ja kalusto	-12 954	-11 000			
Investointitulot	89 604	219 452	15 000	35 000	25 000
Investointimenot	-685 766	-1 409 900	-638 500	-1 189 000	-730 500
Investointiosia yhteensä	-596 162	-1 190 448	-623 500	-1 154 000	-705 500

*) Tilinpäätöksen ja talousarvio 2016+muutokset mukaiset kaikki investoinnit esitetään kuuluvaksi summariveille. Kaikkia talousarviovuotta edeltäviä investointeja ei luetella tässä taulukossa.

Aineettomat hyödykkeet

Asianhallintaohjelman päivittäminen

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot				-17 000		
Netto				-17 000		

Hailuodon kunnan asiahallinnassa on käytössä asianhallintaohjelma Dynasty 6.1, version tuki on päättynyt. Uusin ohjelmaversio sisältää käytettävyyttä parantavia ominaisuuksia ja nopeuttaa ohjelman käyttöä. Versiovaihdoksen yhteydessä otetaan käyttöön Outlook/ Office –integraatio, testiympäristö sekä sopimushallinta ja kuulutukset –modulit. Investoinnilla parannetaan asianhallinnan käyttöönottoa ja sen jalkauttamista organisaatiossa sekä kehitetään sopimushallintaa. Kuulutukset julkaistaan asianhallintaohjelmaa hyödyntäen sähköisesti ja dokumentoidusti uuden kuntalain mukaisesti. Määrärahan käytöstä vastaa kunnansihteeri.

Maa- ja vesialueet

Maa-alueet

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot			20 000	15 000	25 000	25 000
Menot			-480 000	-50 000	-50 000	
Netto			-460 000	-35 000	-25 000	-25 000

Maa-alueiden hankinta tehdään yhtenäisiä rakennusalueita tavoitellen ja kaavoitusta tukien. Maanmyyntituottoja arvioidaan saatavan myytävistä rakennuspaikoista ja tonteista, joista kirjataan mahdollinen maan tasearvon ja myyntihinnan välinen erotus maa- ja metsätiloihin myyntivoitoksi. Maa-alueiden hankinnat ja myynnit päätetään erikseen kunnanhallituksessa.

Rakennukset

Paloaseman laajentaminen ja kunnantalon vesikaton korjaus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot	181 452	0	181 452			
Menot	1 112 000	-384 691	-778 400	-2 000	-2 000	
Netto	930 550	-384 691	-596 948	-2 000	-2 000	

Investointi on valmistunut kesällä 2016. Taloudellinen loppuselvitys ja palosuojelurahaston avustushakemus laaditaan vuoden 2016 loppuun mennessä. Takuutarkastuksille varataan määrärahat vuosille 2017-2018. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Liikuntahallin vesikaton korjaus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot		-38 547	-25 000	-60 000		
Netto		-38 547	-25 000	-60 000		

Liikuntahallin vesikaton korjaus siirretään vuodelle 2017. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Ojavilikin asuntojen saneeraus inva-asunnoiksi

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot			-15 000	-15 000	-15 000	-15 000
Netto			-15 000	-15 000	-15 000	-15 000

Muutetaan rivitalo Ojavilikin eli nk. vanhustentalon asuntoja esteettömiksi. Remontoimattomien asuntojen muuttaminen esteettömiksi inva-asunnoiksi tukee ikäihmisten kotona asumista. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Saarenkartanon muutostyöt/ saneeraus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot	-1 156 000		-15 000	-273 000	-360 000	-43 000
Netto	-1 156 000		-15 000	-273 000	-360 000	-43 000

Saarenkartanon kiinteistön tiloihin on tullut uusia toimintoja. Rakennukseen siirtyneet työntekijät tarvitsevat uusia työtiloja. Asuntoja tulee muuttaa esteettömiksi ja wc-tilat tulee rakentaa jokaiseen asuinhuoneistoon. Merkittävä toiminnallinen muutos on tehostetun palveluasumisen asukkaiden toimintakyvyn heikentyminen siten, että erilaisten apuvälineiden ja sähköisten sänkyjen tarve aiheuttaa muutostarpeita mm. huonetiloissa ja WC-tiloissa. WC-tiloissa tulee olla mahdollista olla kahden auttamis- ja hoitotoimenpiteitä suorittamassa. Kulunvalvontaa tulee rakennuksen lisällä parantaa, hajuhaittoja vähentää ja lämmitykseen liittyviä ominaisuuksia parantaa. Lisäksi rakennettu piha-alue tarvitsee uusimista, esteettämiä rakenteita ja parkkipaikkoja lisää. Laajennusosilla tulee varautua vuonna 2020 tehostetun palveluasumisen asukaspaikkojen kasvavaan tarpeeseen. Saneeraustyöt on jaettu vuosille 2017-2019, laajennuksiin varaudutaan vuodelle 2020. Kustannusarvio on yhteensä 1,156 M€ huomioon ottaen laajennukset, mahdollinen fyysioterapiahuoneen siirtyminen sekä miesten pukuhuoneen uudelleen rakentaminen.

Syksyllä 2016 tilatarvetarkastellussa on tavoitteena ollut kaikkien tilojen hyödyntäminen todelliseen palvelutoimintaan ja työntekijöille soveltuvien työtilojen löytyminen. Työtilatarpeet ovat tulleet kunnanviraston sisäilmaongelmien vuoksi. Tilatarkastelun ja kustannusten myötä on esitetty remontin vaiheistamista useammalle vuodelle, siten että väistötiloja ei tulisi käyttöön. Henkilöstö on osallistettu tilatarkasteluun.

Lähtökohtana tilatarkastelussa on ollut sosiaali- ja terveystoimen henkilöstön sijoittaminen samaan kiinteistöön. Tilatarkastelussa on kirjattu ylös talon teknisiä uudistus- ja korjaustarpeita. Lisäksi tilatarkastelussa on otettu huomioon tehostetun palveluasumisen asukkaiden merkittävästi muuttuneet toimintakyvyn muutokset huonommaksi, ja niistä johtuvat toiminnalliset ja tilaratkaisu tarpeet. Jokaiseen asuinhuoneeseen tulisi WC ja riittävä ovilleveys käytävältä. Tilatarkastelussa tuodaan esiin pesula- ja liinavaatevaraston uudelleen järjestelyt ja aulatilat käyttöön ottaminen osittain työtiloiksi. Henkilöstölle on tilatarkastelussa yksi yhteinen kahviotoiminta ja taukotila. Kokous/ neuvottelutila on yhteinen. Palvelutoiminnan ja henkilöstön tilojen tulee täyttää mm palo- ja turvallisuusviranomaisten sekä työsuojeluviranomaisten edellyttämät kriteerit. Dementiayksikön tarve on kuvattu selkeästi. Tilatarkastelussa on esitetty mahdollisuus vuosien kuluessa lisärakentaa ko. tontille, jos sellainen realisoituisi.

Sote ja maakuntauudistus ovat tulossa vuoden 2019 alusta alkaen. Tässä vaiheessa on tiedossa, että uudistuksen myötä kiinteistöt ovat ensimmäiset kolme vuotta vuokralla. Tämän aikana tehdään arviota tarpeellisista kiinteistöistä. Sote -uudistuksen keskeinen tavoite on, että sosiaali- ja terveyspalvelut järjestetään ja tuotetaan integroidusti asukkaille. Maakunnat järjestävät ihmisille yhdenvertaiset sosiaali- ja terveyspalvelut koko maassa. Palvelut pitää tarjota lähellä niiden käyttäjiä, alueen asukkaiden tarpeiden mukaisesti.

- v. 2017: Keskiosan asukashuoneiden saneeraus 4 huonetta, aula/ oleskelutilan muutokset, joihin sisältyy sisäpihan tehokkaampi käyttö ja kulkureitin muutos. Lisäksi toimistotilat sisääntuloaulaan.
- v. 2018: "Muistisairaidensiiven" uudistaminen, 6 huonetta. Teknisen kunnan parantamistoimenpiteet ja pihatöitä
- v. 2019: Kotipalvelutilojen saneeraus uuteen paikkaan, pyykki- ja liinavaatevaraston uudelleen organisoiminen ja tilojen ottaminen palvelutoiminnan käyttöön ja osin kokoustilaksi. Pihatöitä.

Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Taukotuvan uudisrakentaminen

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot			2 000			
Menot			-20 000	-1 000	-1 000	
Netto			-20 000	-1 000	-1 000	

Kesällä 2015 tuhoutuneen taukotuvan uudelleen rakentaminen (Khall 31.8.2015 § 162). Vakuutuskorvaus haetaan taloudellisen loppuselvityksen hyväksymisen jälkeen. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kunnanviraston uudisrakennus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot				-30 000	-400 000	-400 000
Netto				-30 000	-400 000	-400 000

Kunnanviraston vanhassa osassa on havaittu sisäilmaongelmia, jotka ovat aiheuttaneet osan henkilöstöä siirtämisen väistötiloihin. Rakennuksen korjaaminen vaatii perusparannusta ja alapohjan ja sokkelin riskirakenteiden korjaamista tai uusien kunnanvirastotilojen rakentamista. Valtuustoseminaarissa 19.-20.10.2016 linjattiin vaihtoehtoisiksi sisäilma-ongelmien korjausvaihtoehtoiksi kunnanviraston uudisrakennus nykyisen kunnanvirastorakennuksen paikalle tai vanhan ala-asteen rakennuksen perusparannusta. Vaihtoehtojen vertaamista ja kustannusten selvittämiseksi on käynnistetty investointia valmisteleva alustava suunnittelu (Khall 7.11.2016 § 167). Valinnan toteutettavasta rakentamisvaihtoehdosta tekee valtuusto tulevassa seminaarissaan tammi-helmikuun aikana, jonka jälkeen käynnistetään varsinainen suunnittelu. Investoinnit toteutus on viimeistään vuosien 2018-2019 aikana. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kalahallin saneeraus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot					10 000	
Menot				-40 000	-20 000	
Netto				-40 000	-10 000	

Kalahalli kaipaa korjaustoimenpiteitä (julkisivut, vesikatto, ovet, kylmiölaitteet). Anotaan osalle kustannuksia avustusta (esim. Leader). Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kirjaston julkisivujen saneeraus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot				-20 000		
Netto				-20 000		

Uusitaan kirjaston ulkoverhous v. 2017. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Tukiasunto Juolukan huoneistojen saneeraus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot				-30 000	-15 000	
Menot				-30 000	-15 000	
Netto						

Juolukan huoneistot (3 kpl) ovat saneerauksen tarpeessa. Saneerataan kaksi huoneistoa v. 2017 ja kolmas v. 2018. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Halli 3, vesikaton uusiminen

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot				-30 000	-2 000	
Menot				-30 000	-2 000	
Netto						

Hallin vanha peltikate vuotaa, rakenteessa ei ole aluskatetta. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kiinteät rakenteet ja laitteet**Kiinteistöjen liittäminen valokuituverkkoon**

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot			0			
Menot			-15 000	-5 000	-1 000	
Netto			-15 000	-5 000	-1 000	

Hailuodon kunnan alueella on käynnissä laajakaistan rakentamishanke. Kunnan omistamat rakennukset liitetään Hailako Osk:n valokuituverkkoon sitä mukaan kun valokuituverkko laajenee. Rakentamattomille tonteille ja rakennuspai-koille rakennetaan kaapeli varaus. Määrärahan käytöstä vastaa kunnanjohtaja.

Liikunta-alueiden saneeraus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot			0			
Menot			0	-5 000	-22 500	-22 500
Netto			0	-5 000	-22 500	-22 500

Kunnan liikunta-alueista urheilukenttä on rakennettu 1987, Hyypän valaistu hiihtolatu 1987, jääkiekkokaukalo/tennis-kenttä 1999 ja Kirkonkylän valaistu hiihtolatu 2003. Rakenteet vaativat vähintään peruskorjausta. Aloitetaan liikunta-paikkojen kehittäminen käynnistämällä pidemmän tähtäimen suunnittelutyö, suoritetaan välttämättömät korjaustoi-menpiteet ja teetetään reittitoimitus Hyypän hiihtoladulle. Tarvekartoituksen määrärahan käytöstä vastaa vapaa-aika-sihtööri.

Marjaniemen sataman kunnostus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot			0			
Menot		103 295	0	-60 000		
Netto		103 295	0	-60 000		

Marjaniemen sataman kunnostus on valmistunut vuonna 2015. Varataan investointimääräraha myrskyssä rikkoutuneen aallonmurtaajan korjaamiseksi. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Sunikarin sataman kunnostus

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot		0	0			
Menot		0	-20 000	-500	-500	
Netto		0	-20 000	-500	-500	

Sunikarin sataman korjausinvestoinnit ovat valmistuneet 2016. Takuutarkastuksille varataan määrärahat vuosille 2017-2018. Määrärahan käytöstä vastaa tekninen johtaja.

Kevyen liikenteen väylä, MALPE-hanke

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot					-250 000	-250 000
Netto					-250 000	-250 000

Mt 816 Luovontien kevyen liikenteen väylähanke (6 km) välille Keskikylä – Ailasto. Hanke on Pohjois-Pohjanmaan ELY-keskuksen hallinnoima MALPE-sopimuksen mukainen hanke. Hanke käynnistyy vuoden 2017 aikana ELY-keskuksen osalta tiesuunnittelulla ja tiealueen lunastuksilla. Hankkeen kokonaiskustannus on noin 1 M€, josta Hailuodon kunnan rahoitusosuus on 50 %, joka huomioidaan talousarviossa 2017 investointiosassa.

Viheralueiden rakentaminen

€	Kustannus- arvio	Ed.vuosien käyttö	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot						
Menot					-50 000	
Netto					-50 000	

Varaudutaan yleisten viheralueiden rakentamiseen.

8 Rahoituslaskelma

RAHOITUSLASKELMA €	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Toiminnan rahavirta	541 157	-6 189	-129 793	307 689	323 082
Vuosikate	533 599	-6 189	-129 793	307 689	323 082
Satunnaiset erät					
Tulorahoit. korjauserät	7 558				
Investointien rahavirta	-396 512	-1 190 448	-623 500	-1 154 000	-705 500
Investointimenot	-690 716	-1 409 900	-638 500	-1 189 000	-730 500
Rahoitusosuudet					
investointimenoihin	89 604	199 452		10 000	
Pysyvien vastaavien hyödykkeiden					
luovutustulot	204 600	20 000	15 000	25 000	25 000
Toiminnan ja investointien rahavirta	144 645	-1 196 637	-753 293	-846 311	-382 418
Rahoituksen rahavirta					
Antolainauksen muutokset	7500	7 500	15 000	20 000	20 000
Antolainasaam. lisäykset	7500				
Antolainasaam. vähenn.		7 500	15 000	20 000	20 000
Lainakannan muutokset	899 340	1 294 846	738 293	826 311	362 418
Pitkäaik. lainojen lisäys	1 000 000	1 448 137	1 008 453	1 096 471	632 578
Pitkäaik. lainojen vähenn.	-88 160	-153 291	-270 160	-270 160	-270 160
Lyhytaik. lainojen muutos	-12 000				
Oman pääom. muutokset		0	0	0	0
Vaik. maksuvalmiuteen	-1 051 485	105 709	0	0	0
Sitova valtuustoon nähden					

Rahoituslaskelmaan kootaan tuloslaskelma- ja investointiosan tuottojen ja kulujen aiheuttama rahavirta. Lisäksi rahoituslaskelmaan merkitään lainakannan muutokset.

Toiminnan rahavirta osoittaa budjetoidun tulorahoituksen määrän, joka on tilivuotena käytettävissä investointien rahoittamiseen, pääomasijoituksiin ja pääoman palautuksiin sekä maksuvalmiuden vahvistamiseen. Investointien rahavirta muodostuu investointimenojen ja niihin saatujen rahoitusosuuksien ja pysyvien vastaavien hyödykkeiden luovutusvoittojen erotuksesta.

Lainamäärä vuodenloppuun 2016 on 2.508 €/asukas

Tytäryhteisöt

9 Hailuodon vesihuolto Oy

TULOS LASKELMA Ulkoinen	TP2015	TA2016 +muutos	TALOUSARVIO 2017	TS2018	TS2019
Tulot					
Vesi- ja jätevesimaksut		257 140	254 310		
Muut tuotot		11 200	13 000		
Liikevaihto	263 134	268 340	267 310		
Liiketoiminnan muut tuotot		0	0		
Menot					
Materiaalit ja palvelut		-24 400	-26 800		
Henkilöstökulut		-46 620	-48 390		
Poistot ja arvonalenemiset		-87 500	-87 500		
Liiketoiminnan muut kulut		-104 440	-91 610		
Liikevoitto	-4 494	5 380	13 010		
Rahoitustuotot ja kulut		-700	-400		
Voitto/tappio ennen sateriä		4 680	12 610		
Tilikauden tulos	-5 227	4 680	12 610		
TALOUDEN TUNNUSLUVUT					
Omavaraisuusaste, %	9,5				
Sijoitetun pääoman tuotto -%	-0,8				
Henkilöstö, lkm	1				

